

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Látunk már egy eredményt.

Írta: Kossuth Ferencz.

Bad-Nauheim, július 10.

Előrelátható volt, hogy a munkapárton aratott diadalát Auffenberg ki fogja használni; az egész diadalmas-kodó rendszer pedig fel fogja használni az utmutatást, amit Tisza adott, hogy miképpen kell és lehet Magyarországon a parlamenti ellentállást fegyveres erővel leverni, békés időben, a parlament többségének segédkezésével, fedezésével, helyeslésével.

A meg nem szavazott és mégis törvénykönyveinkbe belekerülő véderő törvény összetákolásának hajnalán (nyomatékkal írom az „összetákolás” szót, mert a javaslat szövege elárulja, hogy szerkesztésénél a különböző „Section chef”-ek össze sem olvasták a férczmunkát) Lukács akkori pénzügyminiszter azzal vigasztalta vagy ámtotta önmagát és pártját, hogy öt évig a katonai terhek nem fognak emelkedni. Ezt kikötötték ők, kik mindenben szolgálni és mindent szolgáltatni készek, de akiket semmibe sem vesznek Bécsben, úgy, hogy még a látszókat sem tartják szükségesnek velük szemben megóvni.

Hol van az öt év? Kérdem a miniszterelnökké előlépett pénzügyminisztertől. Hol van az öt évi megpihenés abban a *crescendo*-ban, amelynek Szent

Vitus-tánczát járja ma is a három óra hosszat beszélő Auffenberg?

Egy hadügyminiszter, aki egy rendes minisztertanácsban három óra hosszat beszél! Uram pillants! Ilyet sem mindennap hallhat az ember. Ha igaz az, hogy a beszélés és a cselekvés két ellentétes fogalom, ne adj isten, hogy Auffenbergnek, mint hadügyminiszternek cselekednie kelljen.

De hát be kellett bizonyítania, hogy az ilyen-amolyan bronz, mely eddig a legjobb ágyúércz volt, most rosszabb, mint az ilyen-amolyan aczéi. Ime, mégis be kellett ismerni, hogy az osztrák pléh-gallér nem tud többet, mint az egész világ technikus szakértői és mégis el kellett ismerni, hogy az egész világ többet ért hozzá, mint az osztrák pléh-gallér.

A beismerés szép erény, de mikor száz milliókba került a hiba, akkor a beismerés *sovány* erény. Furcsa vigasz a „Neue Freie” vigasza, mely abból áll, hogy büntessék meg azokat, akik hibáztak, de . . . fizessen újra az adózó polgár, másképpen lesz egy új Königraetz.

Az „Egyetértés” hasábjain, nem tudom már hány (de sok) év előtt, mikor az új ágyuk beszerzéséről volt kezdetben szó, én fáradságot vettem magamnak egy cikksorozatot írni, amelyben teljesen távol tartva magamat a politikától, *tiszán és kizárólag tudományos alapon*, kifejtettem és bebizo-

nyítottam, hogy a bronz mint ágyúanyag, bármiképpen készítve, rossz, sokkal rosszabb az aczélnál; és mennél magasabb a használt löpor égési hőfoka, vagy másszóval mennél nagyobb a löpor hordképessége (pedig a korszerű cél e hordképesség növelése), annál kevésbé felel meg bármilyen bronz a jó ágyúanyag keflékeinek. Mindennek előadtam chemiai és metallurgiai okait.

Czikksorozatomra senki rá se hederített, de legkevésbé a pléhgallérok előkelő tömege. Abba is hagytam e téren a falra borsót hányni; mert nekem nincs pléhgallérom, soha életemben nem sütöttem el ágyut; csakis egy-két tudományt tanultam meg úgy, ahogy, csendben és szerényen.

Olvastam most valami mesét arról, hogy Gablenz táborszernagy a háború előtt „összekulcsolt kezekkel kérte” (vajon kit kért összekulcsolt kezekkel ez a táborszernagy ur?), hogy vezessék be a poroszok által használt ágyukat az osztrák-„magyar” hadseregben (1866 előtt „osztrák-magyar” hadsereg! Oh feledékeny *Neue Freie!*) Én is hallottam öldöklő fegyver-meséről, de másféléről, nem ágyukról, hanem puskákról volt szó, az akkori porosz *zündnadel* puskákról, amelyekből igen nagy áldozatok árán szerzett egy párt valaki, de nem Gablenz, hanem valaki más, akinek tiszteletreméltó nevét egy vezércikkbe beledobni nem helyes és aki a legilletékesebb helyre elvitte e puská-

A kecskeméti forspontos.

Írta: Móricz Pál.

(Utánnyomás tilos.)

A porción kívül az előfogat, másként forspont-szolgáltatás kötelezettségét is utált terheltetésnek tartotta a régi magyar nép. Hadviselések idején a sereggel együtt elhajszolták a védtelen forspontosokat is. A török világban ilyenkor sokan odavesztek kocsistól, lovastól együtt. Békében is kellemetlen kötelezettség volt ez, mert akit forspontba kikapcsolnak, feketegben is indulnia kellett. Ha fujt a havas vihar, ha jégeső szakadt, vagy ha nyaratszaki terményhordás, nyomtatás ideje volt is, a forspontosnak az idegen katonatiszttal, hivatalos ural indulni kellett, noha köszönet helyett inkább szidalmazták, mert az elesigázott forspontos lótól is azt kívánták volna, hogy repüljön, mint a táltos.

Méltán boszankodott a kecskeméti lakos Veres-Nagycsapó Dániel gazda is, midőn a város belső eselédje rányitotta az ajtót.

— Csapó uramnak czédulát hoztam. Azonnal fogjon kend, kocsival, lóval siessen a városházához, mert egy vasasnémet kapitányt kell átforspontolni Nagykőrösre.

— Ó, hogy veszett volna magva már ennek a sok éhenkórász németnek. — sóhajtott fel Nagycsapó — hiszen ilyen időben rendes magyar ember a kutyáját sem kergeti ki a pítvarból.

— Én csupán a parancsot teljesítem, —

huzogatta vállát a város eselédje; mert tényleg kegyetlen télidő zuzmarázott. Az ablakra kacskaringós jégvirágokat rajzolt a száraz hider. Felesapzott a bajusz is. A madárkák dermedten hullottak le a fáról.

— Vesztés idő ez, — Veres-Nagycsapó kelletlenül bucsuzott a bubos kemenczétől, melynek a padkáján az asszony fonogatott és a sutban kacagva játszogattak a gyermekek; míg a nagyapó a sarokasztalnál öreg barátjaival és szomszédjaival a farkasjárás veszedelméről dévankázott. A deres kanczát is sorra vették, hogy minő csillagos esiköt ellett. A komáéknál mikor ölik a disznót. A sógoréknál mikor tartják a nagylány kéz-fogóját. — derűs összevisszaságban folytak az érdekes beszédek. Mára, uram a piaris a barát urak kolostora mellől éppen a huszárkodására és a francziákkal, meg Nápolium császárral vívott számos patallérozásaira tért át, amikor a város eselédje Veres-Nagycsapó Dánielt német forspontba hívta. — Vesztés idő ez, — Dünnyögte Csapó és az asztalra csapta a sulyos báránnyőr siphát.

— Nono, gyermekem — szólt az apja. Csapó megrázta mérgesen a fejét:

— De, már hogyisne háborozna az emberben a lélek, midőn folyton azt kell tapasztalni, hogy az országában is jöttment idegenek parancsolnak a magyarnak.

— Ne prézsmítálgasson már kend annyit — hortyant fel a város eselédje — hanem jön vagy nem jön kend?

— Hogyne mennék, amikor hogy mu-

száj! — elmékedett Csapó. A ködmönt magára rántotta, de az ajtóból még visszaszólt: — kelmetek azért csak maradjanak! Anyók, te meg pörkölj káposztát és süss egy kis kolbászt-oldalast a tepsiben, míg én szemébe nézek annak a németnek.

Ülést csutkából csinált. Olyan, ami német alá való volt. A tengely felé helyezte a csutkaszárát, hogy rázós legyen az ülés. Száraz, göröngyös, kemény tél volt akkor. Nagycsapó ügyelt arra is, hogy majd az ülés mihamarabb szétszakadjon. Az a czudar német a kocsi fenekén, hadd emlegesse meg a kecskeméti forspontot. A döcögős uton, a fagyon hátha kihull a német foga? Két öregebbik, zörgős csontu sovány lovát fogta be Csapó. Csunyák az ilyenfajta macska lovak, de annál kitartóbbak a menésben . . .

— Istenem segits! — fohászszal neki vágott Csapó. Püffedt, kövér ködmöne ragyogott a zsirtól. A zsiros ködmönön elmosódtak a selyemvirágok. A hidegtől mihamar csinált fogott a Nagycsapó hegyes orra. Nád-ereszéből kicsurrant rozsdaveres jégesaphoz hasonlított a két hatalmas, lecsüngő bajusza. A városháza előtt olyan hűhóval állította meg a macskalovakat Csapó, hogy a fertelmes zajgásra mind kigyűltek a nemes város álmos eselédjei és nevetni kezdték a nehéz parasztszekeret, a két kis sovány macskalóval.

Ezek bizonyosan sárkánytejet szoptak! — magyarázta Firtos mester, a városi dobos.

kat és könyörgött, hogy alkalmaztassanak a hadseregben, de ridegen vissza lett utasítva.

Melyik nem igaz? azt nem tudom; de azt igen, hogy a porosz ágyuk sokkal messzebb lőttek és a porosz puskák sokkal gyorsabban lőttek, mint az osztrákok.

Pedig akkor nem volt „Civil bagage”, amely a képviselőházban obstruált volna a felszerelések és létszám-emelések ellen, miglen rendőrökkel ki nem dobják!

A lapok feljegyezték, hogy azon a késő estig tartott minisztertanácson a két államnak miniszterei főként azokra a belpolitikai nehézségekre hivatkoztak, melyeket a hadvezetőség túlzott kívánsága mindkét országban előidéz.

Elképzelhető, hogy azok után, amik a magyar parlamentarizmusnak sirját ásnák (ha nem lennének e sérelmek szigorúan jóvátéve), milyen komolyan vehette Auffenberg a két állam minisztereinek ezt a hivatkozását! Valóban nem lenne csoda, ha haragjának az üres beszéd felett, valami külső jelét is adta volna.

Budapest, július 12.

Lukács László nyaral. Lukács László miniszterelnök ma este titkára, dr. Latinovics Endre kíséretében Tatra-Lemniczra utazott.

Törvénytervezet az építőipar gyakorlásáról. Beöthy László kereskedelmi miniszter a — — — — — építőiparosok egy régi kívánságát teljesítette most, amikor az építőipar gyakorlásának szabályozásáról törvénytervezetet készített. A törvényjavaslat teljesen elkészült s most a miniszter intézkedésére a minisztérium megküldte a Magyar Építőiparosok Országos Szövetségének az előadói tervezetet azzal, hogy még ez év őszén a kereskedelmi miniszteriumban anketén kívánja azt tárgyalni. Felkérte a miniszter a szövetséget, hogy addig is, míg a tárgyalás idejét kitézi, tanulmányozza a törvénytervezetet és az arra vonatkozó véleményét és esetleges észrevételeit szeptember hó végéig írásban közölje vele a miniszter átíratát és a törvénytervezetet nagy örömmel fogadták az érdekeltek és elhatározták, hogy legközelebb tanácskozásokat tartanak, hogy a tervezetet megvitassák és a szükséges észrevételeket megtegyék.

— Táltos volt az anyjok! — folytatta Turbók, a városi kályhafűtő.

— Inkább azt jelentsék be kendtek, hogy előállott a forspont, — Csapó mérgesen szolt a röhögő emberekre s a hiradásra, a meleg városháza szobából, kitopogott a vasasnémet kapitány is. Szór eszima volt annak még a lábán is. A farkasbőr bundából alig látszott ki az orrahegye. Kardját, pisztolyait, mállháját a katonája czepeelte utána. Midőn végignézett a különös fuvaron, megcsóválta fejét, de azért nem szolt semmit. Nehézkesen felmászott a parasztkocsira. Végül a szolgája is elhelyezkedett Csapó mellett. Csapó jámbor türelemmel várta ki a németek elhelyezkedését s mikor azt megtörtént, kényelmesen kiverte a makrapapáját. A eszimaszárba dugta a pipát, azután a vetkőzéshez fogott. Elsőbb a esöves bundáját gyütre le az ülésre, — az olyan bundát neveztek esövesnek, amelynek ujjja is volt; — majd a ködmönt vetette le és könyökig felgyürte az ingjét is. A rettenetes hidegben kékiült-zöldült a kérés karja. A vasas kapitányt a bundában is megborzongatta a hideg. Kibomlott a szája:

— A mordiözumadtát kendnek! Megbolondult kend? Vagy meg akar kend fagyni?

— Dehogyan akarok, vitézlő kapitány uram, — felelte megadólag Csapó és a fordított osternyélel végigvágott az egyik zörgöcsontu macskán, — ha majd a villanyélre kerül a sor, még bele is melegszem Kőrösig: mert, kérem szépen, kissé erkölcsö-

Nyugtalan csend.

— Mossák Auffenberget. —

Hírek a politika világából.

Budapest, július 12.

Annak dacára, hogy az aratás és a mezei munkák egy kis jóleső esendet varázsoltak a politika lármás csataterére, mindazáltal ez a csend nem a nyugalom esendje, hanem a nyugtalan vergődéseké, amelyek új harcokra hívják mindazokat, akik most kénytelenül pihenést keresnek.

Az ország népe a legsürgösebb mezei munkák dacára is mozog és szervezkedik. Mindennap kapunk hírt újabb és újabb ellenzéki alakulásokról, amelyek kifejezetten azt célozzák, hogy az ország hangulatát az őszig ébrentartsák. Ma Baranyában, holnap más vármegyében lép testvéri szövetségbe a széttagolt ellenzék, hogy felvegye a harcot a kormány és Tisza István önkénykedése ellen. És ez a szövetség mindenütt oly erős, hogy előle ijedten hátrálnak meg a munkapárti helyi érdekeltségek és szervezetek. Egyetlenegy népgyűlés tartására sem vállalkoznak a vidéki munkapárti korifeusok, mert tisztában vannak az ilyen vállalkozás csufos, kudarcával. Országszerte úgy látszik, hogy a munkapárt elvesztette a lábait alól a talajt és az a nyugtalan csend, ami most az aratás idején mindenütt észlelhető, csak vihar előtti szélcsend, amely mögött fenyegetően tornyosulnak a fellegek, hogy az őszön borzalmas jégveréssel sújtsák a Tisza István szomorú vetését.

A kormány e jelenségekkel szemben tehetetlen. Összes tevékenysége abban merül ki, hogy Auffenberg közös hadügyminisztert próbálja kimosdatni abból a fatális helyzetből, ahová katonai ambíciói és túlzott követeléseik sodorták. Ez a szerecsenmosdatás azonban igen háládatlan munka, mert minél jobban dolgoznak a kormány surolókeféi és félhivatalosai, annál gyanusabb lesz maga a — kormány! . . .

Szinte önkénytelenül fakad a közvéleményben az a kérdés, hogy miért ez a nagy buzgalom és udvariasság Auffenberggel szem-

sök ezek a paripák. Nehezen indítanak, hanem azután annál sürűbben megkötik magukat az uton. Bizony lesz nekem melegem, mire Kőrösig vergődünk.

A kapitányt, mintha puskából lőtték volna ki, úgy leugrott a kocsiról:

— Az ördög menjen kenddel! Jobb, ha a sintérhez viszi a dögeit! — éles szakkermekkel a szegény forspontállító hivatalnokra támadt a dühös kapitány.

— Gyihé! — Csapó Dániel nem várt további biztatást. Éktelen kurjogatóssal, ostoreszergetéssel hazafelé fordította bus öreg lovait: de csak addig kullogtak ilyen szomorúan, miglen a piacról lefordultak. Midőn a városházától nem láthatták Csapót, nyájias szavára és fütyentésére neki iramodtak a macskák. A jókedvtől szélesre terpedt Csapó gazda areza. Otthon álmélkodva fogadták a hirtelen fordulását.

— Sohse firtassák! Szemébe néztem a németnek! — többet nem árult el. Akkortájt még divatban volt a „deres”. Hanem az izletes früstöknél, midőn a rózsás kancsót jól meghuzta, ráhunyoritott a világlátott obsitos huszár Mányi komára:

— Hej, bátyám, micsoda hunczut náció is az a német . . .

— Az ám! — helybenhagyólag kacsinítottak össze a kecskeméti okos magyarok.

ben, ha a követeléseik tényleg annyira túlzottak és teljesíthetetlenek voltak? Hiszen a politikában hozzá vagyunk szokva, hogy a követeléseket mindig és minden alkalommal emberek személyesítik meg és ha a követelések nem teljesülnek, akkor az emberek — eltávoznak. És pedig eltávoznak önként, minden mosdatás, minden felesleges marasztalgatás nélkül, csakis a saját lelkiismeretükre hallgatva, mely nem tűr el megaláztatást azokkal a követelésekkel szemben, amelyeket képviselt és amelyekhez egész egyéniségét hozzákötötte.

A helyzet tehát világos. Ha a magyar kormány tényleg legyőzte Auffenberget, akkor Auffenberg menjen el, de ha a magyar kormány nem győzte le Auffenberget, akkor ne kérkedjék egy nem létező diadallal és ne akarjon homokot hinteni a nemzet szemébe! Erről van szó. A politika családi komédiát intézzék el egymás között a közös hadügyminiszter és a magyar kormány, de ne akarják együttesen kijátszani a nemzetet, amelyből mindannyian élnek és amelynek a kötelességszerűséggel mindannyian tartoznak. És ha ez ellen vétének, úgy súlyosan fognak megbűnhődni kétszínűségükről! . . .

A politika mai eseményeiről részletes tudósításunk a következő:

A közös külügyminiszter a királynál.

Bécsből jelentik: Berchtold gróf közös külügyminiszter a legközelebbi napokban Ischlbe utazk, hogy jelentést tegyen a királynak a legutóbbi közös miniszteri tanácskozás lefolyásáról és eredményéről, így tehát a legújabb Auffenberg-ügyről is.

Josipovich a horvát kérdéssel.

Több bécsi lap megírta legutóbb, hogy Horvátországban az őszel visszaállítják az alkotmányt és kiiratják az új választásokat. Ez ügyben a „Neue Freie Presse” egyik munkatársa Josipovich Géza horvát miniszterhez fordult felvilágosításért, aki kijelentette, hogy valamennyi mérvadó tényező azon lesz, hogy mihelyt a horvát viszonyok megengedik, a királyi biztost felmentik állásától, s a bán kinevezése és a horvát tartománygyűlés egybehívása által az alkotmányos állapotokat helyreállítják Horvátországban. Hogy ez bekövetkezzék, kívánni kell mindenkinél a legsürgösebben, aki csak barátja a Magyarországnak és Horvátországnak a jó viszonyoknak. Most azonban, mikor a politikusok nagy része szabadságon van és az összes mérvadó tényezők a fővárostól távol tartózkodnak, kissé koraiak az idevonatkozó híresztelések.

A horvát sajtószabadságra jellemző következő, Zágrábban kelt félhivatalos kommunikét is itt közöljük: Néhány külföldi lapban az a hír jelent meg, hogy egy itteni lapot elkoboztak, mert a trónörököszt védelmébe vette egy budapesti lap támadásaival szemben. Ezzel szemben meg kell jegyeznünk, hogy ez a lap ugyan czáfolta az illető budapesti lapnak a trónörökösre vonatkozó jelentését, de ahhoz oly cikket fűzött, amely a véderőjavaslatoknak a magyar képviselőházban történt elfogadásával kapcsolatban a koronát megengedhetetlen módon belevonta a vitába. A koronára vonatkozó ezen fejtegetések tették szükségessé a lap elkobzását.

A kormány védekezése.

A kormány ma a bécsi „Politische Korrespondenz”-ben tétet közzé egy jelentést és ezt Budapestben félhivatalos uton továbbíttatja. A közleményben a kormány védekezik az ellenzéki támadásokkal szemben és pedig különös módon olyan mult időre hivatkozva, amelynek körülményei a jelenre nem illenek, de egyúttal, bizonyára akaratlanul elárulja, hogy az Auffenberg-féle követelések tényleg ma is érvényesek. A félhivatalos közlemény így hangzik:

„Az egyesült ellenzék a legutóbbi bécsi közös miniszteri értekezletből, amelynek folyamán Auffenberg hadügyminiszter régi hírneves tüzérségi fegyvernemünk modernizálása érdekében rendkívüli hitelkövetelésekkel állott a két kormány elé, új fegyvert kovácsolt a kormány ellen, Nagyon

esorba fegyver ez, amelylyel csak azoknak sorában lehet bajt okozni, akik a levegőben kapálóznak vele. Az egyesült ellenzéknek, sajnos, igen gyöngö az emlékeztethetősége. Nem tudja ma már, hogy már a Khuen-Héderváry-kormány, amelynek pénzügyminisztere Lukács László, a mostani miniszterelnök volt, Auffenberg hadügyminiszter újabb követeléseivel szemben az elmúlt ősszel s különösen a decemberi delegációban kellő nyomatékkal és megfelelő eredménnyel lépett fel és hogy az akkori ellenzék, vagyis a mai egyesült ellenzék, akkor feltűnő módon kész volt, hogy a hadügyi vezetőségnek több pénzt és több ujjongozat bocsásson rendelkezésére, mint ezt a véderőjavaslatok és a véderő tényleges szükségletei megkívánták. Az ellenzék ez állásfoglalásának tulajdonképeni indító okait még máig sem felejtették el. Törekvése arra irányult, hogy a nemzeti munkapárti tiszta 67-es rezsimjét megdöntse és hogy minden áron kormányra kerüljön. Egyidejűleg éppen a nemzeti munkapárt táborában nagyteknélyű férfiak, mint gróf Khuen-Héderváry, Lukács László pénzügyminiszter és gróf Tisza István emelték fel szavukat oly mértékű hadügyi követelések ellen, amelyek a Schönaich-féle követelések keretén túlhaladnak. Ez az eset forog fenn most is. Az új véderőtörvényekből támadó kiadások egy fillérrel sem emelkedtek, ami pedig az Auffenberg miniszter részéről most követelt hitelt illeti, e között és az új véderőtörvények között semmiféle szerves összefüggés nincsen. Ezek az új követelések a régi véderőtörvény keretében is feltétlenül keletkeztek volna, ezek a követelések tehát az ellenzéknek, ha jóhiszeműen jár el, nem adnak alkalmat arra, hogy olyan kormány ellen foglaljon állást, amely — ahogyan ezt a legutóbbi bécsi tanácskozások is bizonyították, — mindent megad, amire a véderőnek közös érdekből szüksége van, de megtagaja azt, amit a két állam pénzügyi hordképessége elbírnai nem tudna.

A hivatalos lap sajtóhibája.

A „Budapesti Közlöny“ mai számában közli a honvédségi bünvádi perrendtartás 46. paragrafusára vonatkozó ismeretes sajtóhiba kiigazítását. A közlemény, melynek címe: „Hibaigazítás“, így szól:

A „Budapesti Közlöny“ folyó évi július hó 9-én megjelent 152. számában közzétett 1912. évi XXXIII. t.-cz. 46. paragrafusában nyomdahiiba van.

Ugyanis a 46. paragrafusnak a „Budapesti Közlöny“-ben megjelent első bekezdése ekként szól: „Az ügyészi tisztet és helyetteseit az illetékes parancsnok jelöli ki, a honvéd ügyészt és helyetteseit, ha törzstiszti rendfokozatot viselnek, ő Felsége, egyébként a hadügyminiszter nevezi ki.“

A kérdéses törvényozó első bekezdésének hiteles szövege ez: „Az ügyészi tisztet és helyetteseit az illetékes parancsnok jelöli ki, a honvéd ügyészt és helyetteseit, ha törzstiszti rendfokozatot viselnek, ő Felsége, egyébként a honvédelmi miniszter nevezi ki.“

A kitiltott képviselők.

Amióta a képviselőház nyári szünete tart, az elnapolás alatt lassanként letelik a kizárt ellenzéki képviselők kitiltási ideje. Számos képviselőnek a kitiltása átnyult júliusba is, sőt van egy, — a Justh Gyuláé, — amely csak augusztusban telik le.

A képviselőház szünete alatt, minthogy üléseket nem tartanak, a kitiltott képviselők épp úgy bejárhatnak a Ház épületébe, mint ki nem tiltott társaik s igénybe vehetik a Ház könyvtárát, postáját és étkezőhelyiségét.

A nyári szünet kezdete óta a következő képviselők kitiltása telt le:

Július 4-én felszabadult a kitiltás alól Ábrahám Dezső, gróf Batthyány Pál, Beck Lajos, Fernbach Károly, Huszár Károly, Ivánka Imre, Justh János, Kállay Ubul, gróf Károlyi József, Kelemen Béla, Kun Béla, Palugyay Móricz, Polónyi Dezső, Sümei Vilmos, Szabó István (nagyatádi), Szmeccsányi György, Veszprémy István és Zboray Miklós.

Július 6-án szabadult föl Bosnyák Géza, Esterházy Mihály, Horváth Gyula és Szalay László.

Július 9-én menekedtek a kitiltás érvénye alól Benyovszky Móricz, Bernáth Béla, Bizony Ákos, Csermák Ernő, Nadányi Gyula, Ostffy Lajos, Pap Zoltán, Urmány Nándor és Vertán Etele.

A nyári szünet óta tehát újabb harminczegye képviselő kitiltása szűnt meg e ez idő szerint a kitiltás érvényes, még hat képviselőre és pedig:

Bikády Antal, Eitner Zsigmond és Polónyi Géza július 14-én szabadul föl a kitiltás alól;

Egy Béla felszabadul július 19-én, végül Justh Gyula, akit három ízben tiltottak ki, még pedig

összesen hatvan napra, egészen augusztus 3-ig, ehhez képest csak augusztus 4-én válik ismét teljes jogu országgyűlési képviselővé.

Külön elbírálás alá tartozik Kovács Gyula, akit harmincz ülésről és még három napra tiltottak ki. Az ő kitiltása csak valamikor október végén jár le, minthogy szeptemberben csak pár formális ülés lesz.

Szeptember 17-én tehát, amikor a Ház legközelebbi ülése lesz, az egy Kovács Gyula kivételével, az összes ellenzéki képviselők megjelenhetnek a Házban. Bizonyos, hogy meg is jelennek. Katonai kordon így az első szeptemberi ülés alkalmával nem lesz a parlament körül, de valószínű, hogy a rendőrség seregestül lesz alkalmazva, minthogy számítani kell az ellenzék erőyes fellépésére. Ha akkor még Tisza lesz az elnök, az első ülésen minden valószínűség szerint elülről kezdődik a képviselők kivezetése is.

A „Zeit“ kitiltásának visszavonása.

Mint értesülünk, a kereskedelemi miniszter a „Zeit“ című bécsi újságnak a postai szállítást kedvezményt, mit néhány nappal ez előtt politikai okokból megvont, ma ismét visszaadta.

Szilágymegye állásfoglalása.

Szilágymegye törvényhatósági bizottsága e hó 16-án közgyűlést tart, melynek tárgysorozatán szerepel a Lukács-kormány bemutatkozását bejelentő leirat is. Ezzel kapcsolatban a vármegyei ellenzék részéről indítvány fog beadatni, hogy a közgyűlés fejezza ki a legnagyobb bizalmatlanságát Lukács Lászlóval és kormányával szemben. Tisza István alkotmánytipró eljárása felett adjon kifejezést megvetésének és az egész kormánypartot, mint hazaárulókat bélyegezze meg. A megyei munkapárt is erős akciózt indított, hogy ha már bizalmat nem is tud szavaztatni, de a bizalmatlanságot se mondja ki a közgyűlés. A kormánytól függő összes bizottsági tagokat a főispán már most kezdi megdolgozni, emellett számítanak arra is, hogy a függetlenségi érzelmű bizottsági tagok nem lesznek jelen a közgyűlésen kellő számmal a nagy dologidőre való tekintettel.

A vármegyei ellenzék vasárnap értekezletet tart, hogy a közgyűlésen egyöntetűleg léphessen fel a főispáni terror ellen.

A munkapárti beszámoló.

Bár a nemzeti munkapárt elnöksége képviselőtársait arra hívta fel, hogy a nyári szünetet használják fel választókerületük meglátogatására és beszámolóbeszédük tartására, a tanácsot sem az elnökség, sem a párttagok nem igen követik. A margittai kerület képviselője: dr. Márkus László szakítani kívánt ezzel a renitens állásponttal és beszámolót akart tartani kerületében. Most azonban úgy határozott, hogy részint az általános dologidőre való tekintettel, részint mert orvosai tanácsára nem szabad fásasztó munkát végeznie és részint azért, mert a választói hangulata nem egészen kedvező a képviselőre, majd csak csendesebb időben, ősszel fog beszámolót tartani.

Ellenzéki alakulás Baranyában.

A napokban megalakult baranyamegyei szövetségű ellenzéki párt elhatározta, hogy még a nyár folyamán a megye minden egyes kerületében, a jelenlegi kormányparti és ellenzéki kerületekben egyaránt népgyűléseket rendez, melyen a megye népét felvilágosítják a munkapárti uralom minden ténykedéséről. A gyűléseket már a jövő vasárnap megkezdik s a szövetségű ellenzéki pártok valamennyije több képviselőjét fogja a gyűlésekre leküldeni.

Betiltott népgyűlés.

Nyittról jelentik: Vasárnap népgyűlést akartak tartani s ezt bejelentették a rendőrkapitánynak. A gyűlés helyéül a vármegyei ház előtti tere tervelték. A gyűlés napirendjén a választói jog és a politikai helyzet szerepelt. Redeky Géza rendőrkapitány a bejelentést nem vette tudomásul és a gyűlést nem engedélyezte azzal a megokolással, hogy az egybehívók személye nem elég garancia a rend fentartására.

KÜLFÖLD.

A földközi tengeri megegyezés.

Verziók a hármasszövetség egyenlőségéről.

Grey beszéde és annak következményei.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

A nagyhatalmaknak a földközi tengerre vonatkozó megegyezése már régen készülélfélben van. Különösen Anglia az, amely erősen igyekszik némi rendet és ezzel együtt magának egyeduralmat biztosítani a Földközi tengeren. Ezt a kérdést most ismét aktuálisá tette Grey angol külügyi államtitkár tegnapi beszéde, amelyben célzásokat tett egy Földközi tengeri egyezségről. S erről a készülő egyezségről a legkülönfélébb verziók keringenek.

Az olasz-török háború óta a földközi tengeri statusquo némiképpen megbomlott, amikor Olaszország rátette kezét a török szigetekre. És főképpen a status quo fentartására vonatkozik Anglia akciója, amelynek célja az, hogy Anglia, Franciaország és Olaszország között egy földközi tengeri megegyezés létesüljön.

Ennek a megegyezésnek azonban az olaszok részéről van előfeltétele. Olaszország hozzájárul a status quohoz, Törökországnak garantálja az aegai-tengeri szigetek birtoklását, de ennek ellenében kívánja, hogy a porta ismerje el Tripolisz annexióját. És mindaddig, amíg ez meg nem történik, nem lehet földközi-tengeri egyezségről szó.

Az egyezés hátterében különben az az érdekes eshetőség is lappang, mintha ez a megegyezés Ausztria-Magyarország, Németország és Törökország ellen irányulna, s ebből a feltevésből kikerekedik az új perspektíva: a régen ingadozó Olaszország elpártolása a hármasszövetségtől, amelybe Olaszország helyett Törökország kapcsolódna bele. A bekapcsolódás természetesen nem is történne pozitív formában, s inkább csak ennek a negatívuma lenne érezhető: Olaszország érdekeinek kikapcsolódása a hármasszövetségből.

Ezekre a nagyfontosságú kérdésekre vonatkozóan Rómából azt jelentik, hogy a földközi tengeri egyezségről szóló jelentések részben túlzottak, részben helytelenek.

Olaszország — mondja a római sugalmazott jelentés — földközi tengeri politikájában nem fog ellenkezésbe jutni a hármasszövetség érdekeivel és alkalmazkodni fog Ausztrai-Magyarországnak adriai tengeri érdekeihez.

Anglia, Franciaország és Itália földközi tengeri érdekszféráikat 1892-ben szerződésileg állapították meg. A szerződés változatlanul áll és senki sem gondol arra, hogy ezeket a pontozatokat megmássa.

Az a feltevés, mintha a monarchia az új földközi tengeri egyezséggel károsodna, alaptalan, mert Ausztria-Magyarország marad az Adriai tengeren az, ami jelenleg is.

Eddig szól a római jelentés. Bécsi diplomáciai körökből pedig a következő információkat kaptuk erre vonatkozóan:

A földközi tengeri egyezmény ilyen pozitívással nem felel meg a valóságnak. Ezekről a kérdésekről még hivatalosan nem tárgyaltak. A megegyezés még azért sem lehetséges, mert előbb az északafrikai tengerpart birtoklásának kérdését kell rendezni és miután a hatalmak eddig nem foglaltak állást Tripolisz annexiójának ügyében, a földközi tengeri

egyezményről is koraiak a pozitív híresztelések.

Ezeket a kérdéseket Grey tegnapi beszéde idézte fel. A beszéd különösen Németországban keltett erős visszhangot.

Grey külügyminiszter tegnapi beszédét rokon-venesen méltatják a németországi lapok és szívesen elismerik az angol politikának őszinte igyekezetét, hogy Anglia és Németország viszonya minél barátságosabbá alakuljon. Grey beszédét Németországban arra is magyarázzák, hogy végre Angliában felülkerekedett az a meggyőződés, hogy a német flottaszaporítás nem politikai célokat követ, hanem a német kereskedelmi érdekek előmozdítására irányulnak. Különösen is most semmiféle olyan ügy nincsen, amely az angol kormányt sürgős tárgyalásokat tenne szükségessé. A délafrikai nagy kérdések, amelyek még sok véleményeltérésre fognak vezetni, még nincsenek annyira előkészítve, hogy a megegyezést célzó tárgyalások megindíthatók lennének. A bagdadi vasut kérdésében Németország a magára vállalt pénzügyi kötelezettségek miatt elsősorban érdekelve van. Most azonban, amikor Anglia és a porta közt a tárgyalások folyamatban vannak, természetesen Németország a nyugodt szemlélő álláspontján marad, míg a tárgyalások befejeződtek. Akkor lesz az ideje, hogy Londonban és Konstantinápolyban a német érdekek szempontjából mérlegeljék az elért eredményt. Nincs rá ok, hogy a tárgyalások elé bizalmatlanul tekintsenek. Németország semmi olyant nem fog követelni, ami más nemzetek érdekeit sértené. De Németország szoros csatlakozása Franciaországgal és Oroszországgal való hármass ententehez, amit tegnap nemcsak a külügyek vezetője, hanem az ellenzék vezére is belátható időre programmal hirdetett, ezt a bizalmat nem csökkentheti. Németországnak első sorban mindig számot kell vetnie a francziák támadó törekvéseivel. Amíg a kicsorduló francia sovinizmust, ridegen mérlegelő nemzeti érdekekből hatalmas barátok veszik körül, az európai békét az komolyan nem veszélyeztetheti. Se Grey beszéde, se a baltiporti találkozás nem fogja a politikai történeteket egy újdonsággal meggazdagítani. Igen értékes bizonyosága azonban a feszültség, tényleges engedésének, amely nemcsak közvéleményben, de az irányadó politikai körökben is Németország és Anglia közt tavaly óta beállott. Természetesen még megfeszített diplomáciai munkára lesz szükség mindkét részről, hogy helyreállítsák azt, amit teljesen normális állapotnak szabad mondani.

Visszahívott követ. Berlinből jelentik: A *Reichsanzeiger* jelentése szerint dr. Rosen bukaresti német követet más helyen való szolgálati alkalmaztatása miatt ezen állomáshelyéről visszahívták.

Az orosz-francia barátság. Pétervárról jelentik: Szasszonov külügyminiszter, mielőtt szabadságra utazott, több mint egy óra hosszat tanácskozott a francia nagykövettel. Szasszonov bitította a nagykövetet, hogy a baltiporti császártalálkozás egy csöppet sem rontott a francia-orosz jó viszonyon.

Szerbia fegyverkezik. Belgrádból jelentik: A kormány már másfél évvel ezelőtt tervbe vette a hadsereg fejlesztését. A szkupstina most megszakította az erre vonatkozó költségeket. Felállítanak 15 új hegyi úteget Krupp-féle ágyúkkal felszerelve, rendjeinek továbbá 75.000 löfegyvert a megfelelő municióval.

Jegyzék a Panama-esaternáról. Az Egyesült Államok külügyi hivatala tegnap átvette az angol kormánynak egy jegyzékét, melyben felkéri az Unió törvényhozó testületét, hogy a Panama-esaternára vonatkozó tárgyalásokat addig halasszák el, míg Anglia átnyújtja a csatorna dolgában készülő diplomáciai jegyzékét. A külügyi államtitkár elküldte a jegyzék szövegszerű szövegét a szenátusi bizottsághoz, mely a törvényjavaslatot tárgyalja. Egyáltalán nem bizonyos, hogy Anglia kivánságát teljesítik-e, mert a csatorna-javaslatot még ebben az ülésszakban okvetlenül el kell intézni, ha idejekorán akarnak gondoskodni szakavatott tisztviselői kar szervezéséről, amely az üzem-

zavartalan lebonyolítását már kezdetben biztosítani. Az angol jegyzék tartalma nyilván a hajók által fizetendő illetékekre vonatkozik. Anglia eljárását Washingtonban szokatlannak tartják, mert úgy fogják fel, mint beavatkozást az Unió belső ügyeibe. Mindenesetre azt bizonyítja, hogy Anglia nagy fontosságot tulajdonít a kérdésnek. Egy washingtoni távirat jelenti: Anglia Knox államtitkárhoz a Panama-esaternára ügyében jegyzékét intézett, amelyben tiltakozik az amerikai törvényjavaslat azon klauzulája ellen, hogy vasutársaság tulajdonát képező hadihajók a Panama-esaternán nem használhatják. Ez a rendelkezés a Kanadai-Pacifik vasutat és több más kanadai vasutársaságot, melyek hajókkal bírnak, károsítaná. Az angolok a jegyzék Brandege szenátorok adták ki, aki azonban kijelentette, hogy lehetetlen a bill parlamenti elintézését elhalasztani.

Milovanovics emlékiratai. Belgrádból jelentik: Mint a *Pravda* jó forrásból értesül, az elhunyt szerb miniszterelnök, Milovanovics iratai között mintegy száz sűrűn teleirtet iveret találtak, amely az államférfi memoárjait tartalmazza. Az emlékiratokban Milovanovics igazolni igyekszik az annexió válság folyamán tanúsított magatartását. Az emlékiratok többek között feljegyzéseket és beszédeket is megőriztek, amelyeket Milovanovics az annexió idején Sir Edward Grey-el, Izvolszkyval és Titttonival folytatott. E feljegyzések szerint Izvolszky és Titttoni igen kedvezőtlenül nyilatkoztak Pasicsnak politikájáról. A szerb kormány Milovanovics özvegyének állítólag nagyobb összeget ajánlott fel a memoár átengedéseért. Hir szerint Milovanovics özvegye férjének emlékiratait százezer frankért eladta a kormánynak. A memoárok címe: Bosznia és Hercegovina annexiója a történelmi igazság fényében. A memoárokat Milovanovics teljes egészében sajátkezűleg írta.

A portugál royalista betörés. Lisszabonból táviratozzák: A Soutelinhoban összegyűlt monarchisták spanyol területre léptek. A Kabaceiro do Bastóban összegyűlt lázadók több csoportra oszlottak, mire a köztársasági csapatok puskatűzzel üldözték őket és nagy veszteségeket okoztak nekik. A csapatokat nem érte veszteség. — Madridi távirat szerint számos portugál összeesküvőt letartottak, akik spanyol területre tértek vissza. Ugyanígy járnak ezentúl is mindazok, akik a határon átlépnek.

EGYHÁZAK.

— (A piarista-rend választásai.) A magyar kegyestaniórendiek nagygyűlése, mely július 5-én kezdődött, ma délelőtt a nagybeteg Magyar Gábor rendfőnök helyébe dr. Hénap Tamás rendi kormánytanácsost, a rend vagyoni gondnokát és tanulmányi ügyeinek vezetőjét választotta meg tartományi főnöknek. Dr. Hénap Tamás, az új rendfőnök 1859-ben született a nógrádmegyei Kosdon, 1887-től tanároskodott, 1877-ben a kegyestaniórendbe lépett, majd kilencz évet töltött Magyar Gábor oldala mellett, mint rendfőnöki titkár, 1906-ban pedig rendi kormánytanácsossá választották. A rendfőnök megválasztása után a nagygyűlés elvégezte a rendkormány tagjainak megválasztását. A régi kormánysegédek közül Papp János, Müllner Pál és Pálmai Miklós előrehaladott korukra való tekintettel eddigi állásuktól való fölmentésüket kérelmezték, amit a nagygyűlés hozsuzu és buzgó szolgálataik elismerésével fogadott el. Kormánysegédeké válasszattak: Fekete Endre, Farkas József, dr. Vámos Károly, dr. Tóth György, Szölgvény János, dr. Jászai Rezső és Takács József, kormánytanácsosokká pedig dr. Ácsay Antal, dr. Szinger Kornél és dr. Prónai Antal. Az újoncznövendékek mesterének és a huszonnégy házfőnöknek megválasztása holnap délelőtt fog megtörténni.

— (A budapesti tudományegyetem hittudományi karának pályatetelei.) A budapesti királyi magyar tudományegyetem hittudományi karán kiírták már az 1912/13. iskolai évre a pályázatok teteleit. A pályázatok 1913. márczius 31-én járnak le s ezeidig az egyetem rektori hivatalában be kell azokat nyújtani. Az egyes pályatetelek a következők: 1. A keleti nyelvekből: „Párhuzam Dániel-könyve arámi részeinek és Lendsirli feliratos emlékek, valamint elephontine papirusok nyelve kö-

zött”. Jutalma a Pasquich-alapból száznegyven korona. 2. A bölcsesétekből: „A fogalom és ítélet keletkezése, különös tekintettel az érzékelvi (sensitívus) felfogásra”. Jutalma a Pasquich-alapból száznegyven korona. 3. Az egyháztörténelemből: „Pázmány Péter egyéniségének és működésének történelmi megítélése, közzétett levelei alapján”. Jutalma a Fogarassy-Dertsik-alapból száznegyven korona. 4. Az alapvető hittanból: (Másodszor kitűzve.) „Az egyházi szervezet az I. században az újszövetség, a Didanche és a Kelemen-level alapján”. Jutalma a Fogarassy-alapból száznegyven korona. A hittudományi kar az említett alapokból kitűzött pályadíjakon kívül a másodsorban érdemesült pályaműveknek a Fogarassy-alapból megfelelő második jutalmat is utalványoz.

A törökországi válság.

— A hadügyminiszter-kérdés. —

Terjed az albán lázadás.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

Mahmud Sefket basa lemondott török hadügyminiszternek még mindig nincsen utóda. Az új hadügyminiszter kinevezése a legnagyobb körültekintést igényli, mert háromféle érdekeket, a lázongó albánokét, az ifju-törökökét és Anglia érdekeit kell kielégíteni. S mindaddig, amíg ez a kérdés el nem dől, nem áll helyre a rend Albániában, amelynek lázadó elemei az új hadügyminiszter személyétől teszik függővé a jövőbeni magatartásukat.

Mai törökországi táviratainkat itt adjuk:

A hadügyminiszterválság.

Konstantinápoly, július 12. Mahmud Sefket basa utódját még nem nevezték ki, minthogy a hadügyminiszter tárczával megkínált tábornokok mind visszautasító választ adtak. A nehézségek folytán, amelybe az új hadügyminiszter kinevezése ütközik, ifju-török körökben támadják Sefket basát, amiért ilyen válságos időkben mondott le.

Szaloniki, július 12. Mahmud Sefket basa hadügyminiszter lemondását úgy itt, mint a monasztiri helyőrségben a legnagyobb meglepéssel fogadták. Monasztirban a tisztek egész nyiltan adnak örömeiknek kifejezést Sefket távazása felett.

A helyzet Albániában.

Szaloniki, július 12. A fellázadt arnauták elzárták Farisovicz utcáit. A katonák és a csendőrök nem akarják a postát kísérni, mire az egész vidéken meg kellett szüntetni a postaforgalmat. Albánia több helyéről erős katonai csapatokat kérnek a kormánytól.

Vádak Mahmud Sefket ellen.

Róma, július 12. Az olasz lapok hevesen támadják Mahmud Sefket pasát, a lemondott török hadügyminisztert. A „Tribuna” mai száma pedig „Diktátor és pártító, aki a zsebét közpénzekkel tölti meg” czimen egyenesen sikkasztásokkal vádolja a volt hadügyminisztert és azt állítja, hogy e sikkasztások okozták bukását.

Konstantinápoly, július 12. A kamara tegnapi ülésén a költségvetési bizottság elnökének a hadi pótdadó kérdésénél tartott beszéde nagy feltűnést keltett. Szóló panasolta, hogy a háboru ellenére a belső viszályok nem szűnnek és felszólította az összes ottománokat, hogy a háboru befejeztéig egyetértésben együtt dolgoznak és a belső viszályokat a háboru befejeztéig függeszték fel. Mahmud Sefket basa lemondásának közvetlen okairól a legellentétebb híresztelések vannak forgalomban. Mint hitelt érdemlő helyen kijelentik, Sefket pasának mennie kellett a drinápolyi sürgetések miatt. Említést érdemel, hogy Sarassao szalonikii izraelita képviselő a volt hadügyminiszter lemondása előtti nap interpellációt készített elő a hadügyi vezetés szabálytalanságainak leleplezésére.

kell Kovács Gyula megszökésétől. Bármily súlyosan bírálja is el az ítélő bíróság Kovács Gyula tettét, a teljes fölmentés valószínűségét egészen figyelmen kívül hagyva, öngyilkosságot, az azt követő súlyos operációnak kínzó fájdalmait végig szenvedett és előzetes letartóztatásba helyezett Kovács Gyula büntetése már nem lehet nagyobb, nem lehet olyan nagy, hogy szökésétől tartani kellene. De egyenesen kizárja a szökés lehetőségét Kovács Gyula egész egyénisége.

A vizsgálóbíró ur teljesen figyelmen kívül hagyta a rendőri nyomozásnak Kovács Gyulára vonatkozó kedvező körülményeit és általában mind-ama köztudomású eseményeket, amelyeknek hatásai alatt tettét elkövette. Az aktív politikától teljesen távol álló bírósági szeméret amennyi tények elöl, amelyek a legutóbbi időben a képviselőházban lejátszódtak. Ezt egészen figyelmen kívül hagyta a vizsgálóbíró ur, aki pedig az egyidejűen elkövetett hasonló cselekmény megítélésénél mind-azt már tekintetbe veszi.

Mert mi történt június 7-én a képviselőház ülésében? Két képviselőt ragadott el indult. Az egyik az elnöki emelvény felé tett két lövést, majd saját magát lötte halántékra, a másik — Ertsey Péter orsz. képviselő — saját beismerő vallomása szerint is Kovács Gyula felé lött. Az első, aki ott a helyszínen eszméletlenül terült el, aki mozdulni sem bírt, azonnal előzetes letartóztatásba helyezte a vizsgálóbíró ur, a másikuak, aki Horváth Gyula orsz. képviselő vallomása szerint Kovács Gyula négy lövésének eldördülése után, akkor lött Kovács Gyulára, amikor ez már vérben fetrengött — ami azonban Ertsey Péter figyelmét izgatottságában elkerülhette — a hajszála sem görbült meg mindezekig, sőt még az sem történt, hogy a képviselőháztól mentelmi jogának felfüggesztését kérték volna. Pedig a bünvádi perrendtartás, legalább megalkotóinak intenciója szerint, egyaránt hatályos kormánypárti és nem kormánypárti képviselőkre.

Nem felel meg a válságnak és nyilvánvaló tévedésen alapul a vizsgálói fogságot elrendelő végzés ama hivatkozása, hogy terhelte beismerő volt, hogy az öngyilkossági kísérlet előtt tett három lövést gróf Tisza István személyére tette. Kovács határozottan kijelentette, hogy a karzatról azzal a szándékkal rohant le az ülésrendszerbe, hogy ott fölé lölje magát, mert azt remélte, hogy halála gondolkodóba ejti és az erőszakosság lejtőjén megállítja az elnökséget és többséget, arra azonban, hogy az ülésrendszerben ahol eszméletlenül rogyott össze, mit tett, hány golyót lött ki, általában, hogy ott mi történt, visszaemlékezni nem tud. Ha Kovács Gyula előre megfontolt szándékkal akarta volna megölni Tisza István grófot, akkor ezt más módon sokkal biztosabban érthette volna el.

A vádbeli cselekmény előre megfontolt voltát azzal is igazolva látja a vizsgálóbíró ur, hogy Kovács Gyula a tett elkövetésének reggelén szokása ellenére revolvert vett magához. Ha egyáltalában egyedülálló és kivételes jelenség lett volna, hogy a képviselők revolverrel járnak az ülésekre, akkor is meg volt adva ennek oka Kovács Gyulánál aki a képviselőházból történt kitiltásának napján nyilvánította, hogy mivel a kitiltó határozat a házszabályok nyilvánvaló megsértésével hozott, annak magát alá nem veti, hanem élete árán is behatol az ülésbe.

De nem rendelhető el Kovács Gyula országos képviselő ellen a vizsgálói fogság azért sem, mert a képviselőháznak 1867. november 17-ikén hozott határozata és az ennek alapján kifejlesztett állandó gyakorlat szerint szükséges, hogy a képviselőház az illető képviselőt arra a czélra kifejezetten kötelezi, ami az adott esetben nem történt meg. A képviselőház folyó évi június 22-én hozott határozatával csakis azt mondta ki, hogy Kovács Gyula mentelmi jogát felfüggeszti. A képviselőház Kovács Gyula országos képviselőt a vizsgálói fogság végrehajtására ki nem adta.

A felfolyamodás így végződik: A fentiek alapján tisztelettel kérjük a tekintetes vizsgálóbíró urat, méltóztassék jelen felfolyamodásunkat a vonatkozó iratokkal együtt a tekintetes vádlanchoz fölterjeszteni, hol is oda irányul tiszteletteljes kérelmünk: méltóztassék a végzésnek a vizsgálói fogságot elrendelő sérelmes részét megsemmisítve, Kovács Gyula országgyűlési képviselőt azonnal szabadlábra helyezni, amennyiben pedig a tekintetes vádtanács a vizsgálói fogságot mégis elrendelendőnek tartaná, kérjük, méltóztassék Kovács Gyula országgyűlési képviselőnek a vizsgálói fogság végrehajtására való kiadatása iránt törvényes eljárást folytatni tenni és a kiadás megtörténteig — tekintettel arra, hogy az előzetes letartóztatás maximális időtartama letelt — Kovács Gyula országgyűlési képviselőt a bünvádi perrendtartás 147. szakasza alapján szabadlábra helyezni.

A gyilkos testvérek:

— A két Rosenfeld-fiu ölte meg a perditáf. —

A bűnösök vallomása,

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 12.

A Jókai-utcai rablógyilkosság ügyében ma éjjel szenzációs fordulat történt. Tanuként idézték meg a rendőrségre a gyilkossággal már tegnap gyanúsított Rosenfeld Lajos testvérét, Rosenfeld Kálmánt. A kihallgatás során azonban olyan ellentmondásokba keveredett, hogy eleinte úgy látszott, hogy tudomása volt a gyilkosságról. Ezért nem engedték el a főkapitányságról, hanem fogva tartották. Rosenfeld Kálmán, amikor látta, hogy csapdába került és nem szabadulhat, megtört és bevallott mindent: ő ölte meg bátyjával együtt Schwarz Johannát, a pénzt elrabolták, aztán elmulatták, elköltötték.

Most már teljesen tisztán áll a nem régen még olyan homályos, rejtélyes bűnügy. Egy másik szerencsétlen leány vallomásából, Papné előadásából kitűnik, hogy két testvér már régen foglalkozott a rablógyilkosság gondolatával. Egyszer már megpróbálta is, de akkor nem sikerült. Belekóstoltak az éjszaka gyönyöreibe, nem tetszett nekik a nyomorúság, pénzt akartak látni, pénzt. A jólét vágya még az állapotot is fölkelte bennük. Gyilkoltak csak azért, hogy pár napi kényelmet, jólétet élvezzenek. A két megátalkodott bűnös azonban most még menteni akar, amit lehet. Ugy akarják feltüntetni a dolgot, mintha csak véletlenül, önkénytelenül jöttek volna rá a rablógyilkossági tervre, nem akarják beismerni az előre megfontolt szándékot.

A ma délelőtti nyomozásról, a szenzációs fordulatról és a gyilkosok vallomásáról tudósítók a következőket jelenti:

A gyilkos öccse.

Ma reggel hozták a főkapitányságra Rosenfeld Lajos öccsét, Rosenfeld Kálmánt 21 éves fogtechnikus. Rosenfeld Kálmánért automobilon mentek a detektívek Szolnokra, ahol a technikus július elseje óta dr. Szegő Armand fogorvosnál dolgozik. Krecsányi Kálmán detektívönöknek Rosenfeld Kálmán a következőket vallotta:

— Január elsején érkeztem Párisból Budapestre. Állást kerestem, de nem találtam. Leron-gyoltan, éhesen tettem meg az utat Párisból Budapestig, feleutat gyalog, feleutat vasuton. Itt Budapestben foglalkozás után néztem, de sokáig nem kaptam. Végre jó állásba jutottam. Amikor már a keresményemből tisztességesen meg tudtam élni, május elején fölkeresett a bátyám, Lajos és elpanaszolta, hogy nincs házbéire. Megszántam és magamhoz hívtam. Néhány nap múlva újra lump életet kezdett, éjszakánként kimaradt, rendszeren két óra után jött haza. Eleinte engem is magával vitt. Egyik este a Munkácsi-kávéházba mentünk, ahol a bátyám bemutatott egy utcai nőnek, Pap Balásznának. Lajos Géza néven mutatkozott be s engem nem mint öccsét szerepeltetett, hanem azt állította, hogy műgyemtemi hallgató vagyok. Aztán moziba mentünk, majd az Osztrák-kávéházba ültünk be, sőt ittunk, később pedig egy-két lebuja vezetett a bátyám és az asszonnyal együtt ittunk. Mindenütt Lajos fizetett. Reggel felé ketten akartunk felmenni az asszonyhoz, de Pap Balászné tiltakozott s végül egyedül mentek el bátyámmal. Lajos másnap reggel jött haza, semmi különösét nem vettem észre rajta.

Rosenfeld Kálmán kihallgatása során a rendőrség tisztázni akarta azt a kérdést is, hogy hol szerzhette Rosenfeld Lajos azt a briliáns-gyűrűt és aranyórát, melyet Pap Balászné a gyilkosságot követő napok egyikén látott Rosenfeld Lajosnál. A gyanúsított azt mondja, hogy mind a két dolog már az év eleje óta nála van; az órát százötven koronáért vette, a gyűrűt pedig egy megvásárolt zálogcédelével váltotta ki.

Megkérdezték Rosenfeld Kálmántól, látta-e bátyjánál a gyűrűt és az órát, mire azt mondta,

hogy soha se látta. Tudott ugyan egy aranyóráról, de bátyja azt mondta, hogy Polyák József asztalosnál van zálogban, akitől bátyja ékszereket lopott, miknek megtérítését megígérte és zálogul ott hagyta az aranyóráját.

Az első beismerő szó.

A mai számunkban már megírtuk, hogy hiába szembesítették a gyilkost Kertész Mór ékszerész-szel, a meggyilkolt leány társnőivel, hiába vágták a szemébe, hogy együtt látták Schwarz Johannával, az ékszerész hiába erősítette, hogy ő adta el neki a leány ékszereinek a zálogjegyet, folyton csak azt hajtogatja:

— Hazugság! Hazugság!

Ma délelőn újból Krecsányi Kálmán főkapitány-helyettes elé vitték, aki még egyszer szembesíteni akarta Rosenfeldet Kertész Mór ékszerésszel. Kertész még egyszer a szemébe mondja, hogy tőle vette a gyűrűről szóló zálogjegyet, de Rosenfeld újból csak tagadó választ adott.

— Hát van képe a szemembe mondani még egyszer, hogy nem maga volt? — kiáltott rá Kertész. Rosenfelden hirtelen végigrángatózott a hidegség. Szólni akart, de — nem tudott. A száját kinyitotta, aztán végigsimítja verejtékes homlokát és kinyögi:

— Hát igen, én voltam.

— Hát beismeri, hogy maga adta el Kertész urnak azt a zálogjegyet? — kérdi tőle Krecsányi főkapitányhelyettes.

— Igen, beismerem, — felelte Rosenfeld halkán.

— De hát miért tagadta le tegnap?

— Attól félttem, ha bevallom, azzal fognak gyanúsítani, hogy én öltem meg Schwarz Johannát.

— Hát ha nem maga ölte, hol vette a gyűrűt? — faggatja tovább Krecsányi.

— A czédulát a ligetben vettem két másik czédulával együtt egy ismeretlen férfitől.

Hiába faggatták tovább, többet nem mondott egy szót sem. Amikor fölfelé kísérték a czellájába, hirtelen odafordult az egyik detektívhez:

— Mennyit kaphatok, ha tagadásom dacára is, ártatlanul rajtam marad ez a gyanu? — kérdezte érdeklődve.

— Lesz bizony vagy tíz év, — felelé valamelyik detektív. — Azért hát kár tagadni. Ismerje be a bűnét és könnyítsen legalább a lelkiismeretén.

De Rosenfeld csak a fejét rázta.

— Nem! Nem vagyok bűnös!

Délután folytatták a szembesítéseket a meggyilkolt Schwarz Johanna társnőivel, akik közül eddig négyen ismerték fel Rosenfeldben azt, akivel a gyilkosság éjszakáján a szerencsétlen leányt együtt látták az utcán.

Az áruló nadrág.

A detektívek ma ismét házkutatást tartottak a gyilkos lakásán, amelynek szenzációs eredménye lett. Az egyik kamrában — mely nem is tartozott Rosenfeld lakásához — egy szürke csikos nadrágot találtak, amelyet magukkal hoztak a rendőrségre. Tudvalevőleg a gyilkosság után a tanuk azt állították, hogy az a fiatalember, akit Schwarz Johannával láttak, szürke nadrágot viselt. A rendőrségen megmutatták Rosenfeldnek a nadrágot, de ő határozottan azt állította, hogy a nadrág nem az övé. Erre a detektívek levetkőztették és ráadták a szürke nadrágot, amely teljesen reá illett. Rosenfeld azonban tovább is azt hangoztatta, hogy a nadrág nem az övé.

Rosenfeld Kálmán, az öccse, azonban első pillanatra felismerte benne a bátyja nadrágját.

A detektívek azt is kiderítették, hogy Rosenfeld ellen a Pollák ügyén kívül, még egy lopási esetben folyik eljárás. Dencs József-köruti ház-mester lakásába surrant be és lopott el mintegy 100 korona értékű holmit. Ezzel az ügyvel is Rosenfeldet gyanúsítják.

A testvér bevall mindent.

Krecsányi Kálmán főkapitányhelyettes, detektívönök egész nap faggatta Rosenfeld Kálmánt. A fogtechnikus eleinte mindent tagadott, a bátyjával minden összeköttetést megtagadott, azt állította, hogy nincs tudomása semmiről sem. A val-

latásnál azonban ellentmondásokba keveredett s mindinkább maga felé terelte a gyanút, úgy hogy a főkapitányhelyettes már délután tisztán látta a helyzetet s egyszerre megváltoztatta az eddigi módszerét. Most már a fogtechnikust nem mint tanút, hanem mint vádlottat hallgatta ki. Rosenfeld Kálmán azonban mindent tagadott. Semmi terhelő adatot nem tudtak ellene találni. Késő este volt már, de a detektívönök nem nyugodott. Már két óra hosszat egyfolytában faggatta, amikor hirtelen abbahagyta:

— Kísérjék vissza, a helyére! — adta ki az utasítást a detektívjeinek.

Kálmán szólanul indult meg az ajtó felé. Négy detektív körülfogta, úgy kísérte. Egy pillanatra megállt, az arcán valami nagy ijedség tükröződött vissza, aztán izgatottan kiáltott föl:

— De miért fognak így körül az urak? Hiszen én nem vádlott vagyok, engem csak tanulak idéztek be.

Krecsányi csöndesen felelt:

— Hát erről, kérem, majd holnap más beszélünk!

A fogtechnikus a főkapitányhelyettes asztalához lépett:

— Nagyságos uram, engedjenek el, ne gyötörjenek, ne kinozzanak folyton a vallatással... Ugy-e elmehetek?...

A detektívönök élesen ránézett, aztán az előbbi hangon folytatta:

— Nézze, ne teketóriázzon sokat, valljon be mindent, könnyítsen a lelkén...

A fatalembert megrázkódott, egy pillanatig gondolkodott, de aztán megfordult s anélkül, hogy egy szót is szólt volna, újra megindult a kijárat felé. Lehajtotta a fejét, látszott rajta, hogy irtózatossá lelki küzdelem dúl a belsejében. A kezét már rátette a kilincsre, amikor hirtelen visszakapta a fejét s csak ennyit tudott mondani:

— Hát legyen! Én öltem meg Schwarz Johannát bátyámmal együtt!...

A borzasztó lelkiharoz annyira erőt vett rajta, hogy lerogyott, majd elvesztette az eszméletét. Pár perc múlva magához tért s halk hangon a következőket mondotta be a jegyzőkönyvbe:

— Rosenfeld Kálmánnak hívnak, Turóc-szentmártonban születtem, most 21 esztendő vagyok, fogtechnikát tanultam. Beismerem, hogy én és bátyám öltük meg Schwarz Johanna utca leányt a Dohány-utca 47-ik számú házban. Az eddigi vallomásaimat visszavonom, most töredelmes vallomást akarok tenni.

— A kérdéses napon, május 22-én a bátyám meghívott, hogy lumpoljunk át az éjszakát. Én nem sokáig kerétem magam, erre kimentünk a Városligetbe. Ott egy kiscsüt széjjel néztünk, majd betértünk az Angol-parkba, s éjjel tizenkét óráig ott mulattunk. Amikor a pénzünk már elfogyott, gyalogosan megindultunk hazafelé. Gyalogosan az Andrássy-uton és az Erzsébet-köruton haladtunk a Rákóczi-ut felé. Azon a kis téren, ahol a Dohány-utca és a Kertész-utca egybeesik, egy nő sietett felénk. Ránk mosolygott és nagyon hívogatott. A fivérem reagált a leány kacintásaira és megszólította. Akkor még nem tudtam, nem ismertem a lányt, akkor láttam először, Schwarz Johanna volt. Sokáig beszélgettünk, a leány nagyon hívott a lakására. Engedtünk a kérésének. Vigán szaladt előre, becsöngetett a kapun, mi folyton utána. A leány a lakásban sem vette le az ékszereit. A bátyám dicsérni kezdte, majd vizsgálta az egyes darabokat, de a nő ráütött a kezére és azt mondta neki, hogy semmi köze az ő dolgaihoz. Valami hörgés felét hallottam, erre odanéztem, a bátyám a kezével a nő torkát fogta és szorongatta. Ekkor odaugrottam és az ott heverő zsebkendőjével a nő száját betömtem, majd betakartam az egész fejét. Mindez pár pillanat alatt történt, szinte ösztönezerőleg cselekedtem. A kezem véletlenül a leány testéhez ért. Éreztem, hogy hideg, ekkor már tudtam, hogy meghalt. Leszedtem az ujjairól az ékszereket. Ha jól emlékszem, három gyűrű, egy

arany óra volt nála, két karperec és egy-két apróbb ékszer. Megnéztem a ridikülijét is. De alig volt benne egy-két krajczár. Aztán kimentünk a folyosóra. Most már nem emlékszem egész biztosan, hogy én-e, vagy a bátyám zárta-e be az ajtót, de a kulcsot magunkhoz vettük és kimentünk az utcára. Lefelé mentünk a Károly-körut felé. Itt egy ház épül, oda behajítottuk a kulcsot, aztán hazamentünk. Az ékszereket egy kofferbe rejtettük, majd nem találtuk elég biztosnak s ezért a divány alá dugtuk. Megnéztem az órát: félkettő volt. Csak a következő napokban kezdtünk arra gondolni, hogy az ékszereket értékesítsük. Megvizsgáltunk minden egyes darabot. Az egyszerűbbeket egy messenger-bojossal egy üllői-uti, egy király-utcai és egy Erzsébet-köruti zálogházban helyeztük el. A többiek pedig a forrasztó lámpámmal, egybeolvastottam és így értékesíttem. A kapott pénzt mindig megfeleztük. Kiöltözködtem, ruhát, kalapot vettem, a maradék pénzt pedig a lóversenyen elvesztettük. Aztán elmentem Szolnokra, többet nem tudok.

A szenzációs vallomás után a rendőrség Rosenfeld Kálmánt letartóztatta. Most már csak az volt a feladatuk, hogy a másik bűnöst is vallomásra bírják.

A szembesítés.

A szembesítés a főkapitányság második emeletén, a 29-es számú szobában történt. Előzőleg Korödy fogalmazó Rosenfeld Lajost vallatta, de semmit sem tudott kivenni belőle. A megrogzött gonosztevő konokul tagadott mindent. — Valóságos gonosztevő típus. Kis sárga ember, szétállanak a fülei, a szemei szürkék, szurcsak, de most tétován kalandoznak mindenfelé. A sokat emlegetett barna ruha van rajta. A gallérját valahol elhagyta, az inge is piszkos, gyűrött. Az izgalom teljesen megtörte. Az arca beesett, a csontjai látszanak. A kiálló pofacsontok még ellenszenvesebbé teszik az amugy is gyűlöletes arcot.

Fél-tizenegy óra felé járt az idő, mikor a rendőrfogalmazó így szólt hozzá:

— No most szembesítem magát az utolsó tanuval, aki majd a szemébe mondja magának, hogy ki a bűnös...

Alig mondta ki az utolsó szavakat, már felpattant az ajtó és több detektívtől kísérve bejött Lajos öccse: Kálmán. Rosenfeld Lajos elsápadt, a vér kifutott az arcából, olyan fehér lett hirtelen, mint a fal.

— Te vagy az! — hebegte kétségbeesetten.

Krecsányi intett a fogtechnikusnak, aki most közel lépett hozzá és erőltlenül, akadozva bár, de beszélni kezdett:

— Most már hiába tagadunk! Te, meg én öltük meg Schwarz Johannát és aztán kiraboltuk.

Rosenfeld Lajos egy nagyot kiáltott, megropant a teste és összerogyott. Két detektív a honaljánál fogta meg és feleléstették. Krecsányi hozzá lépett és megkérdezte:

— Ugy-e maga ölte meg Schwarz Johannát?

A bűnös megtörtén, alig hallhatóan felelte:

— Igen, én voltam!

Vall a másik testvér is.

Egy székot hoztak, erre rogyott le a gyilkos, aztán lassan beszélni kezdett:

— Miután az öcsém mindent bevallott, nincs értelme, hogy én is tagadjak, töredelmes, beismerő vallomást akarok tenni.

— Május 20-án a Kis Salétrom-utcai munkaközvetítő-intézetbe mentem el, ahol huszonnégy koronát szereztem. Itt találkoztam Feiter Jakab barátommal, akivel együtt elmentem öcsém lakására, a Baresay-utca. Most már nem emlékszem egész világosan vagy gyalog, vagy omnibuszon a Városligetbe mentünk, ahol körülbelül 11 óráig, fél tizenkettőig tartózkodtunk. A barátunktól a Népszínház-utca sarkán elváltunk, mi pedig fölfelé mentünk az Andrássy-ut felé. A Dohány-utca és Erzsébet-körut sarkán egy ember árvalányhajat árult. Odajött egy leány — csak később tudtam meg, hogy

Schwarz Johanna volt — ráütött a vállamra és nevetve megszólított:

— Fiuk, vegyetek nekem árvalányhajat!

Az öcsém nem akart, de én 5 krajczárért mégis eleget tettem az örömeinek. Ott állott közelben egy gyümölcsös kofa is. A leány megint könyörgött:

— Vegyél valamit!

— Erre összevásároltam vagy húsz krajczár ára holmit, de a leány nem hagyott békében.

— Adjál szerencsepénzt!

Egy hatost akartam adni neki, keveselte, de mégis elfogadta. Majd hívott, hogy menjünk fel hozzá. Nem akartunk eleget tenni a kívánságának, mert még együtt soha se voltunk ilyen helyen. De aztán annyira kapacitált, hogy mégis engedtünk a kérésének és elmentünk a Dohány-utcai lakására. Fönn voltunk egy ideig, le akartunk jönni, mert resteltük a dolgot. A leány azonban nem engedett. Hamarosan levetkezett, az ékszereit és a bluzát magán hagyta. Erre én is vetkőzni kezdtem. A ruhámat egy székre tettem le, aztán lehevertem a leányval a diványra. Ekkor az öcsém odaugrott, a zsebkendőjét kirántotta a zsebéből — és betömte a leány száját. Erre én megfogadtam Schwarz Johanna kezét és összeszorítottam.

A leány nem kiabált, mert különben észre vettek volna mindent. Az ablak ugyan is nyitva volt s így a lenjárók meghallották volna a lármát. Azt hittem, hogy elájult, erre elengedtem a torkát. Az öcsém erre leszedte a leány ujjairól a gyűrűt és az ékszereket. Egyszerre csak megszólalt:

— No ez hideg, ez már meghalt!

Ha jól emlékszem 3 gyűrűt, 2 karperecet, egy aranyórát, egy kisebb lánczót szedett le a halottról, aztán a zsebébe gyűrte. Majd a kulcsot kezdtük keresni, a zárban találtuk meg, az ajtó az egész idő alatt nyitva volt. Aztán az öcsém magához vette a kulcsot, kívülről bezárta az ajtót és künn elhajította a vasdarabot.

Két hétig vártunk az ékszerek értékesítésével, ekkor összeforrasztottuk egy részét és a Holló-utczában beváltottuk. Egyszer 60, más alkalommal pedig 80 koronát kaptunk mindössze. A megmaradt ékszereket pedig egy messenger-bojossal egy üllői-uti, egy király-utcai és ha jól emlékszem egy József-utcai zálogsnál helyeztük el. Összesen négyezer koronát kaphattunk mindössze.

Eddig tartott a megrogzött bűnös vallomása. Tizenegy órakor kihirdették a gyilkos előtt a letartóztatásról szóló végzést.

Holnap a két gyilkos testvérét átkísérik az ügyészség fogházába.

TÁVIRATOK.

Az olasz-török háború.

Páris, július 12. Az „Echo de Paris“ londoni tudósítójának jelentése alapján közli, hogy az angol kormányhoz közel álló körökben határozott formában elterjedt az a hír, hogy Konstantinápoly és Róma között megindultak a közvetlen béketárgyalások. A portát állítólag a belpolitikai zavarok késztették erre a lépésre. Ezt a hírt az idézett lap római tudósítója is megerősíti, azzal a megjegyzéssel, hogy Törökország és Olaszország a békét Európa közvetítő beavatkozása nélkül akarja megkötni. Hír szerint Törökországból egy előkelő személyiség már Rómába érkezett, hogy ott egyelőre minden kötelezettség nélkül megtudja azokat a feltételeket, amelyek mellett Olaszország a békekötésre hajlandó volna. Mindenesetre — folytatja az „Echo de Paris“ — Konstantinápolyban ezt a békeszándékot határozottan tagadják és arra hivatkoznak, hogy azokat az újabb adókat és járulékokat, amelyek a háború folytatásához fűtlenül szükségesek, a képviselőház a legnagyobb lelkesedéssel szavazta meg.

Turin, július 12. Cirmeni képviselő, aki tudvalevőleg bizalmas összeköttetésben áll Giolittival, a „Stampa“-ba cikket irt, amelyben határozottan állítja, hogy Olaszország az Aegei-tengeren ismét folytatni fogja az okkupáció művét. Kijelenti azt is, hogy Olaszország jelenleg teljes akciószabadsággal bír és tervének keresztülvitelében csupán Misrata megszállására várt.

Róma, július 12. A Stefani-ügynökség masszaui jelentése szerint Hodeidából az a hír érkezik, hogy a lakosság lassan-lassan teljesen elhagyja a várost, mivel gabonahiány van és Európából semmi küldemény nem érkezik. A helyőrség 330 albán katonája zendülésben tört ki, később azonban pénzt osztottak ki közöttük, mire megnyugodtak.

Harcok Arábiában.

Masszaui, július 12. (Stefani.) Az arábiai partokról ideérkező és megbízható helyről megerősített jelentések szerint Szeid Idrisz akciója a törökök ellen napról-napra intenzívebb lesz. Junius vége felé megszállott egy falut és ez alkalommal száz törököt elfogott. Néhány nappal később arabokkal harcra és ötvenet közülük elfogott. A törökök kis helyőrség hátrahagyásával visszavonultak Lohajából és Babyban vonják össze csapatukat, hol hirszerint 3000 emberük van együtt, akik ellen Szeid Idrisz megkezdte hadműveleteit. Újabb jelentések szerint a törökök június 20-án Szeid Idrisz embereit megtámadták, de vereséggel kénytelenek voltak visszavonulni. Ez alkalommal a törökök 25 halottat veszítettek és számos fegyvert és municiót hagytak a csatatéren. E harc után Jussuf, a török csapatok vezére kénytelen volt Fokrát elhagyni és Hodeidába visszavonulni. Szeid Idrisz elfoglalta Al Katif erődöt Fokra mellett és azt most megerősíti.

UJDONSÁGOK.

A Boroevics-ügy bonyodalmai.

* * *

Azt lehetne hinni, hogy a három tábornokból álló becsületbiróság ítéletével Boroevics Szvetozár altábornagy afférje, amelyet méltár lehet legalább ránézve a „kinos“ jelzővel karakterizálni, el volna intézve. Végre is három tábornok mondotta ki, hogy Boroevics Szvetozár altábornagy nem követett el sértést a tiszt állás ellen. És ilyen nehéz súlyú becsületbiróság ítélete felelhetetlennek látszanék, ha a tudósítárok, amelyek erre vonatkoznak, nem azzal végződnek, hogy a becsületbirósági döntést föl fogják terjeszteni a kabinetirodához. Végső instanciában tehát a király fog ebben az ügyben dönteni.

Pedig az ügy éppen most kezd igazán hangolódni. Mert akármilyen szuverénnek látszik ez a becsületbiróság, a királynak, mint legfőbb hadúrnak mégis tudnia kell a tiszta igazságot, különösen akkor, amikor egy tábornokának becsületügyéről ítélik végző instanciában.

Mondjon tehát a király ítéletet arról a legkényesebb kérdéssel, hogy indokolt volt-e Boroevics altábornagy averziója, amelyet Haertl alezredes ellen tanusított. Ez az egész averzió onnan származott, hogy Haertl alezredes nem taszította el a nőt, akit szeretett. Nem tette ki a nyomornak és kétségbeesésnek a gyermekekkel együtt, akik ebből a viszonyból származtak. Megengedjük, hogy nem minden katonatiszt ilyen lelkiismeretes és kötelességtudó. De ha akad egy katonatiszt, aki nem tudja lelkiismeretével megegyeztetni, hogy hűtlenül elhagyjon egy nőt, akit szerencsétlenségbe döntött, az csak nem érdemel ezért averziót, vagy üldöztetést!

Vajjon, ha ez a kérdés a király elé kerül, hogyan fog ítélni a legfőbb hadúr? Vagy talán ezt a kérdést nem is terjesztik eléje? Kár volna, ha ezt nem tennék. Oly fontos kérdés ez még katonabecsületügyi szempontból is, hogy egy királyi döntés ebben az irányban

tisztázhatná az egész becsületügyi komplexumot.

De tovább megyünk, mert maguk az ügynek bonyodalmi visznek bennünket tovább. Az altábornagy-hadtestparancsnok a napiparancsban állított valamit, amire Haertl alezredes neje azt állítja, hogy az *hazugság* volt. Az alezredes állítása szerint Haertl-ne egy kömives felesége volt és ezért nem volt méltó arra, hogy egy tiszt felesége legyen. Nem is firtatom a kérdést, hogy mi diffamáló van abban, ha valaki egy kömivesnek a felesége volt? Kömivesnek a felesége éppen olyan tiszteletreméltó lehet, ha tisztelni való, ha jó anya, jó feleség, mint egy főherceg felesége.

De hangsúlyozom, hogy nem is erről van szó. Haertl alezredes felesége azzal vádolja az altábornagyot, hogy ez az állítása nem felel meg a valóságnak, tehát expressis verbis azt mondja, hogy a hadtestparancsnok valótlanul mondott napiparancsában. És fölemlíti, hogy első férje nagyvállalkozó és nem kömives volt.

Nem vagyok abban a helyzetben, hogy akár a hadtestparancsnok, akár az alezredesné állításait ellenőrizhessem. De kérdezem, hogy a tábornokokból összeállított becsületbiróság nem kereste-e azt, hogy igazat mondott-e a hadtestparancsnok? És ha igazán valótlanul állított, akkor vajjon nem követett-e el Boroevics sértést a tiszt állás ellen? . . . Elvégre, akármilyen nagy ur valaki katonáknál, csak figyelembe kell venni egy ellene intézett vádat, mely azt foglalja magában, hogy egy altábornagy nyílt napiparancsban valótlanul állított . . .

Ha pedig a király elé kerülne az egész, a maga nemében páratlan affér, vajjon a feleség nem fogja-e kérdezni, hogy valótlanul állított-e Boroevics Szvetozár altábornagy hadtestparancsnok, vagy sem.

Ezekért hangolódik és egyre veszedelmesebben hangolódik most a Boroevics-ügy.

(L.)

NAPIREND: Naptár. Szombat, július 12. Róm. kath.: Jenő p. vt. — Prot.: Jenő. — Görög-orosz június 30. 12 apostol. — Zsidó: Thamuz 28. — A nap két reggel 4 óra 16 perczkor, nyugszik este 7 óra 54 perczkor. — A hold két éjjel 2 óra 12 perczkor, nyugszik este 7 óra 37 perczkor.

A miniszterek neva fogadnak. *Japánkiállítás* a Teréz-kürt 7. szám alatt levő földszinti termekben, nyitva egész nap. Belépődíj nincs. *Petőfi Ház* (Baja-utca 21.) nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével 1 korona.

Osztályorszátki huzása reggel 9 órakor, saját patárában.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig, Erzsébet Múzeum 9—4-ig, Ernst Múzeum (Nagymező-utca 8.) 9—6-ig, Iparművészeti Múzeum 9—1-ig, Mezőgazdasági Múzeum 10—7-ig, Néprajzi Múzeum 3—7-ig, Ráth Múzeum 10—4-ig, Széchenyi Múzeum 10—12-ig, Tanszer Múzeum 3—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi könyvtár 9—2-ig, Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig, Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig, Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig.

Nyitvalevő káptárak: Vegyes kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 27.), nyitva 9—7-ig belépődíj nincsen. A Szépművészeti Múzeum grafikai osztálya, nyitva 10—2-ig.

A király vadászaton. Ischlből jelentik, hogy a király ma délután fél 5 órakor a Zimnitz-hegy északi részére, az ugynevezett Pöllitz Alm-ra ment vadászatra. A király negyedórás gyalogut után érkezett vadászállására és rövid idő múlva 12 aggaszos szarvast terített le egy jól irányzott lövéssel. A királ ezután Mitterweissenbachba ment, ahol a Loskogelen foglalta el vadászállását, de itt nem került vad a király eszébe előtt. A villába visszaérkezve este háromnegyed 8 óra tájban az mellett egybegyűlt közönség lelkes ovációkban részesítette a királyt.

Kitüntetések. Mint értesülünk, a király *Szilágyi Arthur* Károly dr. budapesti ügyvédnek és őrnagy-hadbírónak a magyar királyi udvari tanácsosi; — *Voith* Gerő dr. székelyudvarhelyi törvényszéki bírónak nyugdíjazása alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül a királyi tanácsosi; *Takács* József Berettyószéplaki református lelkésznek a koronás arany, *Feigler* Ferenc pozsonyi tanoncziskolai igazgatónak, *Wank* Benedek hódásági népközlő kántornak az arany és *Jancsó* István erdőfőlel református kántornak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

A pápa gyengélkedik. Római jelentés szerint a pápa a nagy hőség miatt nagyon kedvetlen és fáradt. A jövő hétre kitűzött fogadások elmaradnak.

A hercegarimas nyaralása. Vasary Kólos hercegarimas, mint már annyi év óta, az idén is, pünkösdtől a balatonfüredi villájában nyaral. Az agg egyházfejedelem kitünő egészséggel örvend. Naponta hosszabb sétát tesz nyaralója parkjában, azután maga intézi az egyház fontosabb ügyeit. Társaságában most egyedül Berger Márk kanonok, udvari szertartásmester van, de mind egyházmegyéje, mind pedig az ország papsága köréből időnként számosan keresik fel a biboros hercegarimást. — Kohl Medárd püspök, ki most bérmenton van, egyházi funkcióinak befejezése után Balatonfüredre utazik a hercegarimához hosszabb nyári pihenésre.

Az angol király egy szénbányában. Londoni jelentés szerint tegnapelőtt délután történt meg először, hogy egy angol királyi pár ugyanis lement automobilon a bányához, ahol az emberirtő robbanás történt és a király a bányászok rendes liftjén leszállt a szerencsétlenség helyétől alig kétszáz méternyire levő Elzeckar-tárnába. A király kíséretében volt a *parki érsek*, *Beresford* lord és néhány udvari hivatalnok. A királyt leszállás előtt a lift kezelője *kivallatta*, *nincs-e nála valami könnyen gyuló tárgy*, mint például gyújtó. Nem volt nála semmi, de az érsek zsebében volt egy skatulya gyújtó és ezt el is vették tőle. A király és kísérete ötvenöt másodperc alatt lejutott háromszáz lábnyira a föld alá, ahol villamos bányászlámpát adtak át neki. Közében a lámpával bejárta a földalatti istállókat, azután sokszor mélyen meghajolva, bejárta az alacsony folyosót, amely fél mértföldnél hosszabb. Az egyik helyen, ahol két bányász éppen izzadva dolgozott, a király maga is *csákányt fogott a kezébe*. Kevés idő alatt kis rakás puha szén bányászott, de a mellette levő kemény szén kibányászásával *sehogysem tudott boldogulni*. A király az általa kivágott szénből *egy darabot elvitt magával emlékül*.

Péter király nevenapja. Péter szerb király névünnepeinek évfordulója alkalmából ma délből hálaadó istentisztelet volt a belvárosi Veres Pélné-utcai szerb templomban. Az ünnepi alkalomra a főszentélyben megjelent a magyar kormány képviselőiben báró *Skerlecz* Iván miniszterelnökségi miniszteri tanácsos. Az ünnepi misét *Bikár* Radivoj budapesti görögkeleti szerb plébános mondotta fényes segédlettel és a mise végétével a templomi énekkar a szerb himnuszt énekelte. Istentisztelet után fogadtatás és üdvözlés volt a budapesti szerb konzulátus Perzel Mór-utcai helyiségében, ahol *Vintrovits* szerb konzul töltötte be a házigazdai tisztet és vette át az üdvözléseket.

Román tisztiek Brassóban. Brassóból jelentik: A színajai tisztikar a jövő hét első napjaiban Brassóba érkezik, hogy visszaadja a nagyszabeni hadtest tisztikarának a román királynál az elmúlt hetekben tett látogatását. A helyőrség tisztikara nagy előkészületeket tesz a vendég-tisztiek fogadására.

Az egri érsek állapota. Samassa Józsefnek, a beteg biboros-érseknek tudvalevőleg július 23-án lesz a gyémántmiséje és a biboros-érsek koadjutor. Szarvasi Lajos cyrői érsek most tezi közzé a jubileum meghirdetéséről szóló körlevelet, amelynek egyik része szintén megemlékszik a biborral ékes főpásztor aggasztó állapotáról. A körlevélnek ez a része így szól:

Ünnepi örömlinke azonban féltő aggodalom borul. Résztvevő szívvel fájjaljuk, hogy jószágos Atyánk megrendült egészségének fájdalmas változásai között éri meg a különben oly ritka és örvendetes jubileumot. De miként a hálás fiak, habár csak halk léptekkel, mégis örömköncökkel sietnek beteg édes atyjok ünneplésére, ugy mi is, az Ur oltárával kötött e szent és hű frigynek hatvintezes ünnepén, ezzel az egyszerre örvendő és aggodó, annál mélyebben meghatott érzéssel füzünk áhítatos könyörgést a hosszú, áldásteljes múltért hálátadó imánkhoz, buzgón esdve biborok-főpásztorunk számára további alkotásokra képesítő erőt, az aggastyánkor súlyával megküzdő egészséget s ebben mindmagunknak, egyházmegegyünknek sok-sok istenáldást.

Egy adria-hajó összeütközése. Porto-Mauricióból jelentik: Az Adria-hajóostársaság „Zichy“ nevű gőzöse összeütközött az „Euphemia“ nevű gőzössel. Az „Euphemia“ elsüllyedt, a legénység megmenekült.

— A perza követ fivérének balesete. Sulyos villamos szerencsétlenség áldozata lett a bécsi perza követ Mödlingben lakó fivére. Villamoson igyekezett nyári lakása felé s egy utazakeresztésnél leugrott a robogó kocsirol. Azonban szerencsétlenül egy vezetőkoszlopnak vágódott, fejét betörte, arczát összezúzta és balkarját eltörte. A kórházba szállították.

— Gotterhaltával fogadott alispán. Szombathelyről jelentik: Vasvármegye alispánja: *Herbst Géza* a megye egyik községébe: Németújvárra utazott. Az alispán Németújvárra érkeztek a község küldöttsége várta és a pályaudvaron egy fuvós zenekar a Gotterhalte hangjaival üdvözölte. A megye függetlenségi közönségében nagy felháborodást keltett, hogy a falu ilyen módon akart kifejezést adni kormánypárti érzelmeinek. A különös üdvözlés legkellemetlenebbül magát az az alispánt lepte meg, a kit a község diszpólgárjának választott, és aki az erről szóló oklevél átvétele végett utazott Németújvárra.

— Mascagni szökése. Néhány római lap tegnap indiszkrét diszkrecióval megírta, hogy egy ismert nevű olasz zeneszerző, aki toscanai származású, családja hátrahagyásával elutazott Rómából. A szóbanforgó zeneszerző, akinek nevét nem árulták el a lapok, nem egyedül utazott, hanem magával vette utitársnak a Theatro Costanzi egy csinos kóristánóját, akivel együtt Párisba utazott. A római társaságot, amelynek a Paterno-pör után újabb szenzációkra volt szüksége, kellemesen lepte meg ez a hír és nem teltt néhány órába, hogy az estilapok már meg is írták, ki ez a toscanai származású zeneszerző, aki több gyermek atyja. Nem más, mint az illusztris *Pietro Mascagni*, a világ-hírű komponista, aki azért szökött meg Rómából, mert felesége nagyon brutális volt vele. Ez nem is csoda, mert a deresedő Mascagni az utóbbi időkben már minden titkolódzás nélkül szövegelté bizalmas viszonyát a kóristánóval. Mascagniné dühös lett, néhányszor megverte az urát, aki nem bírta ezt a dissonanciát és elutazott Rómából.

— Leczáfolt kolerahír. Nyitrai jelentés szerint Nyitra vármegye alispánja *Beregszegről* azt a távirati értesítést kapta, hogy *Skríbla János* harmincznyolcz éves földmives *koleragyanus* tünetek között meghalt. Az alispán széleskörű vizsgálatot indított és egyben minden óvintézkedést megtett. Egy újabb nyitrai jelentésben lezáfoltják ezt a kolera hirt. Nyitra vármegye alispánja ugyanis a következőket jelentette ki:

— *Skríbla János gyanus körülmények között halt meg. Beleit felküldtük Budapestre a bakteriológiai intézethez vizsgálat céljából. A válasz tegnap érkezett meg a beregszászi szolgabíróshoz. A vizsgálat eredménye negatív. Skríbla Jánosnak nem volt koleraja. Azóta hasonló gyanus eset nem fordult elő. Nincs kolera!*

— *Mozisok küldöttsége a minisztériumban.* A mozisok tulságos elszaporodása miatt gyakran hallani kifakadásokat a moztulajdonosok köréből, akik panaszkodják, hogy az új engedélyek az ő existenciájukat veszélyeztetik. A kinematográfügy rendezése ügyében a Magyar Kinematográfusok Országos Szövetsége memorandumot terjesztett a belügyminiszter elé, de amíg az országos szabályozás készül, lépten-nyomon mégis nyílnak új mozisok. A Magyar Kinematográfusok Országos Szövetségének küldöttsége jelent meg a belügyminisztérium e szakosztályának főnökénél, *Jalsoviczky Sándor* miniszteri tanácsosnál és a küldöttség résztvevői: *Décsi Gyula* elnök, *Keleti Lajos*, *Lenkei Zsigmond*, *Moskovitz Benő* és dr. *Szűcs Ernő* arra kérték a miniszteri tanácsost, hogy addig, amíg a memorandum sorsa elintéződik, újabb engedélyt ne adjanak ki, mert Budapestre aránylag már úgy is sokkal több mozi van, mint a világ bármely hasonló nagy városában. *Jalsoviczky* miniszteri tanácsos válaszában megnyugtatta a küldöttséget és kijelentette, hogy az illetékes körök is ugyanazon a véleményen vannak és a küldöttség kívánalmairól a miniszternek referálni fog.

— *Eltűnt tengeralatti hajó.* Mint a párisi „*Journal*” jelenti a „*Monsqueton*” torpedóuzót tegnap este kiküldték az eltűnt „*Jules*” tengeralatti naszád felkutatására. Ez a tengeralatti naszád ugyanis eltűnt. Kedden elhagyta a touloni kikötőt, hogy egy nyolczszáz mértföldes tengeralatti utat tegyen meg. A „*Jules*” elővigyázatosságból a „*Travailleur*” torpedóuzó kísérte, de ez, amint a *Sanguinaire* szigeteket elhagyták, elvesztette szem elől a naszádot, amelynek azóta nyoma veszett.

Az „Egyetértés” olvasóihoz.

Julius elsejével negyvennyolczadik évfolyamának második felébe lépett az Egyetértés, amely immár csaknem félszázados multtal jelenik meg olvasói előtt. Csaknem egy félszáz esztendő óta zászlóhordozója a magyar függetlenségi politikának s a hamisítatlan, megalkuvást nem tűrő szabadelvűségnek. Hasábjairól szólott bujdosásából, száműzetéséből történelmünk legdicőségesebb, ragyogó alakja: *Kossuth Lajos* az irott szó legcsodálatosabb hatalmával népünkhöz s hasábjairól érintkezik népünkkel Magyarország egykori kormányzójának ragyogó nevű fia: *Kossuth Ferencz*, a függetlenségi politika illusztris vezére is. És csaknem egy félszázadon keresztül soha nem szünő elvűség-gel volt szószólója az Egyetértés mindannak, ami a magyar nemzeti államot erősítheti, mindannak, ami függetlenségi törekvéseinket előbbre viheti, mindannak, ami a liberális törekvéseket és reformeszközöket győzelemre juttatja.

A küzdelmekből érdemeket nem vindikál magának az Egyetértés. Azt azonban nyugodt önérettel elmondhatja, hogy a tüzet állandóan ébren tartotta, s ha kihunyóban volt, élesztette népünk szívében a függetlenségi törekvések és vágyódások parazsát.

A negyvennyolczadik évfolyamát élő „Egyetértés” nagy

JUBILEUMI EMLÉKALBUMMAL

lép a magyar közönség elé.

Ez az emlékalbum tükre lesz a mai irodalomnak és művészetnek. Mert benne lesz a világ ma élő minden művészenek és művésznőjének, írójának, festőjének, szobrászának, színpadi nagyságának arcképe, még pedig mindegyiknek autogrammos ajánlásával. Lesznek azonkívül az emlékalbumban színes mellékletek és zeneműmellékletek a világ legnagyobb élő mestereitől. Olyan munka lesz ez, amely gazdagságban, művészi kivitelben párját ritkító. Ezzel az „Egyetértés” kárpótlást kíván nyújtani az „Egyetértés Vasárnapja” című melléklet elmaradásáért, olyan kárpótlást, amely az „Egyetértés” előfizetőit a legnagyobb mértékben fogja kielégíteni.

Az album bolti ára 60 korona.

A gyönyörű albumot összes előfizetőinknek teljesen ingyen küldjük.

Az album első lapján az illető előfizető neve lesz benyomtatva.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Az „Egyetértés” előfizetési ára

Egész évre	28 kor. — fill.
Félévre	14 „ — ”
Negyedévre	7 „ — ”
Égv. hónapra	2 „ 40 „

— *Versengés a Császárfürdőért.* A vizsgálóbíró ma letartóztatta *Majthényi Lászlót*, aki minden alap nélkül jogigényt formál a Császárfürdőhöz és jogainak a belügyminiszter, a hercegprímás, az Irgalmas-rend és legutóbb Székely *Ferencz* igazságügyminiszter megfenyegetésével igyekszik érvényt szerezni. *Majthényi László* azt vitatja, hogy családi jogon övé a Császárfürdő, mert egyik elődje, *Marczibányi Istvánné*, született *Majthényi Mária* 1807-ben ugyan az Irgalmas-rendnek hagyományozta a fürdőt, azonban ez az ő jogigényét nem érinti. *Majthényi Mária* adománylevele szerint a Császárfürdő az Irgalmas-rendnek hagyományozta azzal a kikötéssel, hogy a család leszármazóinak bármikor a Császárfürdő épületében egy kettős szobát köteles a rend adni és ezenkívül ellátást is. Az egész családból senki sem érvényesítette ezt a jogát, ellenben *Majthényi László* az utóbbi években szakadatlanul zaklatja a rendet és a hatóságokat azzal, hogy neki a fürdőhöz joga van és az ő tulajdona. A napokban levelet írt Székely *Ferencz* igazságügyminiszternek és azzal fenyegetőzött, hogy fegyverrel szerez érvényt jogának. Az igazságügyminiszter ezt a levelet eljuttatta a hatósághoz, aminek következtében a vizsgálóbíró ma letartóztatta *Majthényit*. Szlavek vizsgálóbíró elrendelte, hogy vizsgálják meg *Majthényi László* elmebeli állapotát.

— *A fogarasi haramiák.* Megirtuk, hogy a tavasz elején *Algyógyon* meggyilkolták *Lumena József* községi bírót és a gyilkossággal a fogarasi hegyek közt garázdálkodó haramiákat gyanúsították. Most fogarasi levelezőnk azt írja, hogy a megindított vizsgálatban jelentős fordulat állott be és megállapították, hogy a gyilkosságot *Murareszku Juon* hírkedt fogarasi haramia követte el, akinek társát az üldöző csendőrség a fogarasi havasokban agyonlőtte. *Murareszku* azóta a hegyekben bujdosik. A veszedelmes rablót, akinek eddig 11 gyilkosság terheli lelkét, kedden a felsőcsertesi aranybányák körül látták. Az egész csendőrséget és egy fél század katonaságot rendeltek ki üldözésére és a fejére ezer korona jutalmat tűztek ki. Most *Brádról* még a következőket jelentik: *Murareszku János*, a fogarasi rablóbanda legelvetemültebb tagját napok óta 50 csendőr kutatja az erdélyi érczhegységben. Ennek a haramiának nagy volt már a híre a fogarasi havasok között is. Lelkét a lopások, rablások, betörések és gyilkosságok egész sorozata terheli. Az ember alig 29 éves. Ebből is néhány évet a nagyenyedi fegyházban töltött. Itt *Koczé László* nevű rabtársával ismerkedett meg, akivel szabadulása után *Budák András* rablóbandájába állott be. A lafolyt télen, amikor *Budákot* a csendőrség lelőtte, a haramiabanda feloszlott s *Murareszku János* *Koczéval* együtt vendégszereplésre indult Hunyad megyébe. Egy csomó gaztett után mult hó 26-án *Balsa* községben *Lévi Sámuel* nevű kereskedő házába törtek be. Itt azonban csaknem rajta veszték s a két bandita menekülni volt kénytelen. Menekülés közben *Koczé Lászlót* *Mádu* község határában felismerte a mezei őr és felfogta. *Murareszku* ezalatt *Algyógy* felé vette útját, ahol június 27-én érkezett meg este 9 órakor. Miután a banditák *Lira* már rémületbe ejtette a vidéket, *Algyógy* községben is talpon volt a lakosság. *Mumeta József* községi bíró meglátván a piacdon *Murareszku* igazolásra szólította fel. Ez azonban *válasz helyett előrántotta browningját* s három lövéssel leterítette a községi bírót. Ezzel futásnak eredt s még az éjjel a hegyek közé menekült. *Murareszku* *Algyógyról* a hegyeken át bolyongva, a hó elején *Kristyor* nevű községbe tévedt, ahol a rudai 12 apostol bányatársulat telepén a zuzda körül eláldokodott. Miután azonban észrevette, hogy az emberek figyelmét magára vonta, csakhamar innen is ellillant. A haramiát különben nehéz felismerni mert hol paraszt, hol meg uri ruhában jelenik meg s gyakran parókat is visel.

— *Általános sztrájk.* Zürichből jelentik: A munkásszövetség elhatározta, hogy holnapra huszonnégy óras általános sztrájkot rendez tiltakozásul sztrájktrórok alkalmazása ellen.

— *Előkelő londoni esküvő.* A londoni udvari kápolnában tegnap volt *Beerbohn Tree* hires angol színész leányának esküvője *Persons Allan* lorddal, előkelő nagy közönség jelenlétében. A fiatal párt a londoni püspök eskette össze, a tanuk tisztét *Asquith* miniszterelnök és a windsori herceg töltötték be.

— *Óriási havazás Kisásziában.* Konstantinápolyi jelentés szerint az erzerumi vilajetbeli *Kesker* környékén óriási havazás volt. Sok helyütt a hóterg elérte a félméter magasságot. Emberek és állatok seregestől fagytak meg.

— A bolgár király Nagyszombaton. Nagyszombatról jelentik: Nagyszombat ma Ferdinánd bolgár királyt látta vendégül, aki automobilon rándult át a városba, ahol megtekintette a katonai tőbolydát, a dómtemplomot és a cukorgyárat. A király, akit mindenütt éljenzéssel fogadtak a járőrök, este tért vissza Pöstyénbe.

— Készülődés a hadgyakorlatokra. Makóról jelentik: Beöthy László kereskedelmi miniszter ma sürgős rendeletet intézett Csanádmegye alispánjához, amelyben felhívja, hogy az államépítészeti hivatallal együtt működve, sürgősen és azonnal készítsen költségvetést a csanádmegyei összes utak kijavításáról, valamint a megyebeli hidak és átvezetők kijavításáról is; egyben felhívta, hogy gondoskodjék a költségek fedezetéről is. A miniszter elrendelte még az összes utaknak és közutaknak világos és érthető jelzőtáblákkal való elhatárolását és azt, hogy a közelgő hadgyakorlatok miatt ezen rendeletről szóló visszajelentést július 20-ig heterjessze. Az alispán azonnal megtervezte a szükséges intézkedéseket.

— Családi öröm Pallavicini örgróféknál. Pallavicini György örgróf házában családi öröm van. Pallavicini György örgróf felesége, Andrássy Boy grófnőnek tegnap Tiszadobon fia született.

— Naiv szélhámos. Tegnap délután telefonon felszólították a Pejtsik-féle fényképfelkészítő Városház-utcai üzletét és egy németül beszélő ember azt mondta, hogy ő dr. Holzer udvari tanácsos és kérte a czéget, hogy Kossuth Lajos-utca 20. számú lakására küldjön egy nyolc prizma látesővet. Ugyanakkor egy fényképezőgépet küld majd el. A czég a megrendelt látesővet, amelynek értéke százhetvennégy korona, Oláh János szolgálójával küldötte el a Kossuth Lajos-utca 20. szám alá, ahol a kapu alatt egy ember várta már a szolgát. Azt mondta, hogy ő az udvari tanácsosnak a szolgálója, adja csak át neki a látesővet és egy súlyos csomagot adott át a szolgának azzal, hogy ebben van a fényképezőmasina, majd az udvari tanácsos ur akkor fizeti ki a látesővet, amikor a fényképezőgép készen lesz. Ezzel az idegen felsietett a lépcsőn. Oláh Jánosnak gyanus volt a dolog, nem ment el a kapu alól, hanem leste az idegent, aki félment a második emeletre és a lépcsőházban elrejtőzött. Oláh ezalatt felbontotta a csomagot és ekkor látta, hogy fényképezőgép helyett téglát van benne. Nyomban szólta a rendőrnek, aki az emeletől lehozta a csalót s bevitte a főkapitányságra. Itt megállapították, hogy Werthammer Ottó bécsi születésű huszonhat éves munkátalan műszerészsegéd a család, aki Ausztriából jött Budapestre és a Merán-szállóban lakott. A rendőrség a szélhámost letartóztatta.

— Elutasított névmagyarosítók. A Bence meg a Czigány jó magyar nevek. Két baranyai család névváltoztatás iránt fordult a belügyminiszterhez. Egyiknek Bence, másiknak Czigány a családneve. Az első azzal indokolta kérelmét, hogy a faluban „büdös Bencének“ csufolják; a másik pedig azzal érvelt, hogy falubelije azt hiszik, hogy az ő családja a kóbor, tolvaj cigányánációtól származik és így maradt rajtuk a név. A Bence család a fent említett ok miatt Szarkára, a Czigány familia pedig Földvárira kérte nevének változtatását. A belügyminiszter azonban a vármegye alispánjához érkezett határozatával a két család kérelmét megtagadta, azzal az indokolással, hogy mindkét családnak elég jó hangzásu magyar neve van.

— A rongyos ruhás kalauzok. Akit sorsa mostanában Nápolyba vet, nagy csodálkozással látja, hogy a közúti vasut kocsijain csavargók osztogatják a jegyet annak a kevésszámú közönségnek, a mely főbátorkodik a kocsira. De ha kérdezősködik, mit jelent ez a furcsa dolog, megtudja, hogy korántsem csavargókról van szó, hanem becsületes kalauzokról, akik csak a gazdasági harc egy új formáját próbálják meghonosítani. Ezek a kalauzok ugyanis már többször elégedetlenkedtek csekély fizetésük miatt és nem egyszer sztrájkoltak is. De a sztrájk nem hozta meg nekik a várt sikert és ezért most új eljárásról folyamodtak, hogy kívánságuk teljesítését elérhessék. Nem sztrájkolnak, hanem valamennyien levelelték az egyenruhát és helyette piszkos, rongyos ruhadarabokat vettek fel, hogy külsejükkel elriasszák a közönséget a közúti vasut használatától. A kalauzok remélik, hogy ezzel a drasztikus eljárással sokkal hamarabb elérik céljukat, mint a sztrájkjal.

— Házasság. Dr. Peregrinyi Géza, államrendőrségi fogalmazó eljegyezte Vég Mariskát, Vég Sándor czeglédi szőlőnagybirtokos leányát.

Landberger Miksa eljegyezte Frisk Katiczát Budapestben.

— A gyilkos önvádja. A Temesvár mellett lévő Mosnica községben három hónappal ezelőtt a padláson fölakasztva találták Fülöp Antal gazda feleségét. Az asszonyt eltemették; mindenki meg volt róla győződve, hogy öngyilkosságot követett el. A faluban azonban azt suttogták, hogy Fülöp Antal akasztotta föl az asszonyt, akivel állandóan civakodott és rossz viszonyban élt. A koronatanu a férfi ellen nyolczéves kis leánya volt, aki azt mondta a kérdezősködőknek:

— Igen apuska akasztotta föl a mamát!... A holttestet exhumálták és az ügyészség elrendelte a boncolást. A boncolás azonban semmit sem bizonyított a férfi ellen. A kis leány határozott vallomására támaszkodva azonban Fülöpöt mégis letartóztatták és megindult ellene a vizsgálat. Hetek óta volt fogva a temesvári ügyészség fogházában. A vizsgálat sokáig eredménytelennek mutatkozott, míg végre ma döntő fordulat történt az ügyben. Éjfél után két órakor ugyanis Fülöp kétségbeesetten kiabálni, jajveszékélni kezdett és orvost kért. Elküldték hozzá dr. Szigeti Henrik törvényszéki orvost, aki megvizsgálta Fülöpöt és megállapította, hogy semmi baja sincsen. Távoznia akart, de Fülöp visszahívta és elmondta neki, hogy látomása volt az éjjel. Nem tudja többé magába fojtani a rettenetes bűn tudatát. Megvallja, hogy ő akasztotta föl a feleségét. Vallomása alapján ma reggel a vizsgálóbíró elé vezették. Fülöp itt részletes beismerő vallomást tett és elmondta a gyilkosság részleteit.

— Kukoriczamorzsolással voltak elfoglalva a padláson, mondta, amikor a felesége háta mögé állott és a mit sem sejtő asszonynak nyakába vetett egy lóstrángot. Az asszony azt hitte, hogy férje tréfál:

— Mit okoskodik kend? — kérdezte nevetve. A következő pillanatban Fülöp megrántotta az isztrángot és átvette az egyik padlaserendán. Az asszony nemsokára megfuladt.

— Ahol a tanító harangozó is. Alsómedres községben a tanítói tiszt össze van kötve a harangozói állással. A tanítónak azonban nemcsak istentisztelet előtt kell harangoznia, hanem a babonás nép megköveteli, hogy vihar előtt is harangozzék a tanító, nehogy a jégeső elsöpörje a termést. Legutóbb Gálos Antal, az alsómedresi új tanító megtagadta egy alkalommal a harangozást, azzal, hogy ez a buta szokás amugy sem védi meg a termést az elemi csapástól. A falu népe nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem kaszával, kapával, doronggal felfegyverkezve a tanítói lak elé vonult. A tanító csak úgy tudott menekülni a nép dühétől, hogy megígérte, hogy mindenben eleget tesz a falu kívánságának. Ezentul harangoz.

— Sztrájkoló aratók. Letenyéről jelentik: Gróf Andrássy Sándor letenyei uradalmában június végével kezdtek meg a szerződéses aratók az aratást, de mert a jégverés az uradalmi vetésben is nagy kárt tett, az aratást csak nagyobb munkabérek ellenében kezdték meg és tegnapi rendben folytatták. Tegnap este a nagyvendéglő udvarán pihentek a munkások, mikor közülük elegyedett Gyergyák Lila Pál és Letenyei Gyergyák György községi esküdt és Király István egyedutai lakosok és az aratók a munka abbahagyására beszéltek rá. Az arató gazda részült Gyergyákra, hogy ne lázítsa a munkásokat, mire Gyergyák kést rántott és meg akarta késelni a gazdát, de ezt idejében lefogták. A gazda a lázítókat följelentette a csendőrségnek, amely letartóztatta őket. Az aratók tényleg abbahagyták a munkát és csak hatósági beavatkozásra állak munkába. — Makóról jelentik: Földesfalon Bugyi Balázs gazdaságában 24 pár aratómunkás sztrájkba lépett. A sztrájkolók között azonnal megjelent Uróanic Kálmán dr. főszolgabíró, s figyelmeztette őket, hogy milyen súlyos következményekkel jár rájuk az aratósztrájk, mire a munkások megnyugodva munkába álltak. Az idén ez volt Csanádmegyében a harmadik sztrájk, amelyet a főszolgabíró tapintatos eljárásával megszüntetett.

— Zátonyra jutott hajó. Londoni jelentés szerint a „Bello“ nevű személyszállító gőzös a tovetotti kikötőben zátonyra jutott. Attól tartanak, hogy a hajótörésnél sok utas életét veszítette. Részletek a szerencsétlenségről még hiányoznak.

— A község réme. Kaposvárról jelentik: Mesics Ferencz erdőesokonyai erdősz megőrült és dühöngeni kezdett. Örültségi rohamában családját meg akarta gyilkolni, de szerencsére még idejében sikerült ártalmatlanná tenri. Mesicsen már régebb óta mutatkoztak az elmebaj tünetei és a család megkísérelte, hogy olmeógyógyintézetben helyezze el, de tulzsfultság miatt sehoh sem akarták fölvenni. Az örült ember az egész községet rettegésben tartja.

— Csalás a főispán nevében. Pécsi jelentés szerint a hegyháti járás gazdáit az utóbbi napokban sorra járta egy középítemetű, szőke bajszú férfi, aki magát Szily Tamás baranyai főispán uradalmi intőzőjének adta ki. Nyakra-főre kukoriczadadásokat eszközölt s a formálisan eladott tengerire nagyobb összegű előlegeket vett fel. Az eladási szerződést a főispán hamisított pecsétjével bélyegezte le. Ily módon többek között Hoffl Mihály és Spitzer Ádám sádsi lakosokat nagyobb összeg erejéig megkárosította. A csendőrség most országosan körözti a csalót, mert valószínű, hogy más uradalmak nevében is megkísérel ilyen manipulációkat.

— Az amerikai hőség. Newyorki jelentés szerint a forróság egyre tart és a washingtoni meteorológiai állomás még újabb hőemelkedést helyez kilátásba. Tegnap New-Yorkban 10 ember halt meg napszúrás következtében. Más városokból is nagy hőséget jelentenek, számos halottal. Tegnap Chicagóban 42-en, Philadelphában pedig 36-an haltak meg a melegtől. A kórházak tömve vannak betegekkel. Legvigasztalanabb a keleti városok helyzete, ahol a meleg következtében vízhiány állott be.

— Tüntetés a drágaság ellen. Marseilleből jelentik: Sok lajstromozott tengerész családjukkal együtt ma délután Joliette negyedben tüntetést rendezett a kenyérárak drágítása ellen. A közbelépő rendőröket és csendőröket kődobásokkal fogadták. Többen megsebesültek. A rendőrség a tüntetők közül többeket letartóztattott. Mivel az összeütközések megismétlődtek, a rendőrség szolgálatát szigorították.

— Kémkedő katonák. Párisi jelentés szerint Nancyban négy katonát letartóztattak, mert a várra vonatkozó titkos okiratokat el akarták lopni.

— Letartóztatott sikkasztó. A rendőrség letartóztatta Rosner Izidor negyvennyolcz éves könyvelőt, aki Holzer Bernát kávé és mézáránál volt huszonnégy év óta alkalmazva. Rosner Izidor kétezrháromszáz koronát csalt ki hamis nyugták alapján Holzer megrendeléstől és a pénzt elsikkasztotta.

— A gacsályi gyilkos. Jelentették, hogy a július kilenczedikére virradó hajnalon Gacsály községben fölakasztva találták a kertjében Czevgy Módis Bóniné gazdag földbirtokosnőt. Miután sok jel arra mutatott, hogy gyilkosság történt, a csendőrség szigorú nyomozáshoz kezdett s mint Szatmárról jelentik: ma már le is tartóztatták a gyilkost Horváth Zsigmond személyében. Horváth veje volt Módisnének s régebb idő óta állandó czivódásban éltek.

— A bűnös péksegéd. A rendőrség letartóztatta Krecs József munkátalan péksegédet, aki 12—13 éves kisleányok ellen erkölcselen merényletet követett el.

— A cadeby bányaszerencsétlenség áldozatai. Londoni jelentés szerint a Cadeby bányakatasztrófának sokkal több áldozata van, mint eddig hitették. Tegnap este jelentették, hogy még tizenhat holttest van a bányában. A halottak összes száma nyolczvankét. Attól elállottak, hogy a halottakat egy sírba temessék.

— Rablók garázdálkodása. Szentendről jelentik: Gulyás Papp Etelkának a Tóth József-utczában levő lakásába az éjjel ismeretlen tettesek betörték. A nagykaput sarkából kiemelték és a házórző kutyát agyonütve, az ablak vasrácsán át behatoltak a szobába. Egy több ezer korona értékű antik ékszer tartalmú asztalkát a tettesek az előszobán át kivitték, a hátsó udvarban szétörték és kifosztották. Az ebédő nagy szekrény közep-főkját igyekeztek feltörni, hol az ezüstnemű alott, de nem sikerült. Csak a helyzettel ismerős egyén követhette el a betörést. Az erős talajban lábnyomokat és ujjlenyomatokat találtak, amelyek alapján keresik a betörőt. — Ugyanazon éjjel betörték még Halász László fűszerkereskedésébe, ahonnan több száz korona értékű élelmiszert elvitték.

— Pusztító jégeső. Mátészalkáról jelentik: Az utóbbi napokban gyakori volt az esőzés, amely csaknem mindenütt jégesővel járt. Tegnap délután Papos községben volt erős jégeső, amely a gabonában, a tengeriben és a tőkben károkat okozott. Az aratási munkálatok a Nyírségben most vannak folyamatban s jó középítermésre van kilátás, a kvalitás azonban nem olyan jó, mint a tavalyi. A kapás-növények és a szőlő ez idő szerint gyönyörű termést ígér. A gyakori esőzés folytán a takarmányfélék is zépen állanak.

— **Leégett vasúti állomás.** Halifaxban a vasúti állomás épülete tegnap délután tűzvész áldozata lett. Az állomás, a raktárak, mintegy húsz vagon, két szálló, több lakóház és üzlet a tűznek áldozatul esett. A szemben levő *Hawkesbury* kikötővárost csak a szél irányának szerencsés megváltozása mentette meg a teljes pusztulástól.

— **Eltűnt turistánő.** Lembergől jelentik: Zakopanéból érkezett távirat szerint Systowska prágai egyetemi hallgatónő, aki a Tátrába tett kirándulást, bár már tegnapelőtt várták haza, még mindeddig nem érkezett meg.

— **Forrongó aranybányászok.** Pétervári jelentés szerint a Léna vidéki aranybányászati társaság telepein a helyzet ismét rosszabbodott. A munkások azzal fenyegetőznek, hogy teljesen elhagyják a bányákat, ha követeléseiket nem teljesítik. Troszkow kapitány ellen, aki a legutóbbi vérfürdő okozója volt, fegyelmi eljárás indult meg, mert pénzájándékot fogadott el a bányászattól.

— **Megkerült sikkasztó.** Berlinből jelentik: Haase bankszolga, aki az American Express Company kárára 100.000 márkát sikkasztott és azután megszökött és nemrég önként jelentkezett a rendőrségen, ahol azt vallotta, hogy pénzt ellopott — ma bevallotta, hogy hová rejtette a pénzt. Vallomása alapján bizottság ment a sikkasztó által megjelölt helyre, az újkölni pályaudvar közelében, ahol egy kerítés mellett elásva megtalálták a pénzt.

— **Munkások és rendőrök harca.** A londoni dokkmunkások sztrájkja következtében napirenden vannak a város utcáiban zavargások. Tegnap este 500 sztrájkoló megtámadta a dolgozni akaró munkásokat. Botokkal, vasdarabokkal és követekkel támadtak rájuk. Valóságos csata keletkezett, melynek csak a rendőrök atakja tudott véget vetni. A munkások közül sokan megsebesültek. A sztrájkolókat feleségel és gyermekei este nagy tüntetést rendeztek a város főbb utcáiban.

— **Darabokra tépette magát.** Rémes öngyilkosságot követett el egy bácsmegegyi ember. *Balogh* János kossuthfalvai lakos tegnap a falu szélére hajtatott. Ott leszállt a kocsirol és a kocsit saroglyájához kötötte magát oly módon, hogy feje és teste a földön volt, lába pedig a kocsihoz volt erősítve. A következő pillanatban a lovakat elindította s azok száguldvá ragadták magukkal a kocsit. Mintegy hat kilométeren át vitték a kocsit, mignem a szántóföldeken a munkások feltaróztatták Rémes látványt látva a munkások elé. Egy darabokra tépett hústömeg volt a saroglyához kötve. A holttesten rengeteg sebből patakzott a vér, a göröngyös talaj feltépődte a holttestet és teljesen eltekinteltette. A csendőrség megállapította, hogy az öngyilkos *Balogh* János, aki életuntóságában már többször kísérelt meg öngyilkosságot.

— **Balesetek munka közben.** Tegnap a Kazinczy-utca 2. számú ház építésénél *Hidacsék* Pál napszamos a második emeletről lezuhant. Fején súlyos sérüléseket szenvedett. A Rókus-kórházba vitték. — *Schmidt* Dániel könyvkötő az Egyetem-utca 4. szám alatt lévő Franklin-nyomdába egy papírvágókést akart kicserelni. A gép a balkezt elkapta és az ujjait levágta róla. A súlyosan sebesült embert a Rókus-kórházba vitték.

— **Vízbe fullt fiú.** Letenyéről jelentik: Tegnap délután *Gézi* János szentmargitfalvai lakos 13 éves fia apja aratóival a határban a Murához érve, elmaradt az aratóktól és a Murába ment fürdeni. Az ár a fiut elragadta és mire segítkiáltásaira az aratók odaértek, már csak holttestét foghatták ki.

— **Elgázolás.** Tegnap délután a Teleki-téren a 254-es számú városi villamosvasúti kocsit elütötte *Grünfeld* Stefi négy éves kisleányt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A dologkórházba vitték.

— **Életuntak.** Schulzbach Izidor kereskedő ötvenkét éves felesége ma délbén a Ringer-szanatóriumban a nyakán felvágta az ereit. A mentőket hívták segítségül, akik a súlyosan sebesült asszonyt elvitték a Ringer-szanatóriumból a Rókus-kórházba. — *Hebit* Edith tizenhét éves urilány a Margit-hidon veronált ivott. Szülőinek Ferenchez-utca 11. számú lakására vitték. — Tegnap Újpesten a Szunyog-sziget mellett a hajósok a Dunából kifogták egy tizenhét éves husz év körüli munkásember holttestét. Bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe. Nem tudták megállapítani, hogy ki a halott. — Tegnap a Váci-ut 15. szám alatt *Vasik* György tizenkilenc éves gyári munkás szerelmi bánatában öngyilkos akart lenni. Revolvert ragadott, éppen a fejéhez szorította a fegyvert csövével, amikor az édesanyja a szobába lépett és még idejében megragadhatta az életunt kezét, amelyből kicsavarta a revolvert. Miután *Vasik* György megígérte, hogy nem lesz öngyilkos, a rendőrség ahová előállították, elbocsátotta.

— **Halálozás.** Özv. *Holló* Józsefné, Bajzak Róza, életének 53-ik évében meghalt Kiskunfélegyházán. Halálát nagyszámu rokonság gyászolja.

Windischgrätz Lajos hercegnek, az 1904-ben elhalálozott csapattífelügyelőnek özvegye, *Valéria* hercegnő, gróf *Dessewffy*-leány *Sárospatakon*, ahol öt nap előtt tüdőgyulladásban megbetegedett, meghalt. A hercegnőt a csehországi *Kladránban* levő családi sírboltban temetik el.

Garai Sándorné *Martenitz* Teréz urnő elhunyt Budapesten.

Borky Antal nyug. besenyői körjegyző élete 51-ik évében elhunyt.

Etsedy Albert, festő és költő, 90 éves korában Nagyváradon meghalt.

Ma délután temették el Budapesten vasárnap elhunyt *Szinczi-Merse* Bélát, az *Adria* kir. tengerhajózási r.t. személyszállító osztályának 53 éves korában elhunyt főfelügyelőjét a sárosmegyei *Jernye* községben. A temetésen, valamint a kegyuri templomban tartott gyászistentiszteleten *Sárosmegye* nagyszámu előkelő közönsége vett részt.

x **Fodor-féle vívőterem** a *Korona* hercege-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

Nyáron:

Yes

Porcellán

Powder

megóvja a női arcbőrt az árthatmas napsugaraktól. Az arc nem izzad, nem fényes, hanem előkelően mattá lesz. A világ legjobb pudero. Ár 3 és 5 korona.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Leoncavallo** újabb művei. *Leoncavallo*, a „Bajazzók“ szerzője hétfőn *Milanóba* érkezett, hogy kiadójával, *Sonzognóval* a „Czigányok“ című legnagyobb operája ügyében tárgyalásokat folytasson. Az opera, amelynek szövegét *Canachiolli* és *Imánuel* írták, már a jövő szezon elején színpadra kerül *Londonban*. *Leoncavallo* új művéről a következőket mondja: „Egy kis eltérés után ismét visszatértem valódi muzsámhoz, a „Bajazzók“ szenvedélyes zenéjéhez és azt hiszem, hogy újabb munkámban elértem korábbi művem minden jó tulajdonságát, mert a zenei technika minden újabb eszközét felhasználtam a komponálásnál.“ Kijelentette, hogy mielőtt munkájába kezdett, sok népies román író munkáját áttanulmányozta, hogy a műnek lokális jelleget adhasson. Különösen hangsúlyozta, hogy a modern zenekart egy új hangszerral gazdagította, amelyet egyelőre „kontraviolin“-nek nevezett el és amelyik az egész operán átvonul, mint vezérdallam. Az új opera szeptember 16-án kerül bemutatásra a londoni *Hippodromban* és onnan indul *amerikai és angolországi körútra*. *Milanóba* csak tavasszal kerül majd bemutatásra. Mint a „*Corriera della Sera*“ írja, *Leoncavallo* újabb „A márványerdő“ és az „*Oedipus*“ komponálásával foglalkozik, mely utóbbihoz *Coppa* és *Cavachiolli* a szöveget már rendelkezésére bocsátották.

(*) **Bemutató-előadás** a *Budai Színházban*. *Krecsányi* Ignác derék gárdája, most a budai színház legközelebbi ujdonságának előkészületeivel és próbáival van elfoglalva. Az ujdonság „*Helda* hercegnő“ című regényes operette, amelynek zenéjét *Fechner* M. Ágoston párisi zeneszerző írta. Az ujdonság bemutatója, július 19-én, a jövő hét péntekjén lesz.

(*) **D'Annunzio** *Othellója* *Berlinben*. A párisi *Gil Blas* értesülése szerint *Max Reinhardt* felszólította *Gabriele D'Annunzio*-t, hogy írjon neki egy *Othello*-drámát. *D'Annunzio* elfogadta a megbízást s a darab télen *Berlinben* fog színpadra kerülni. A főszerepeket *Sarah Bernhard* és *De Max* játszzák.

(*) **Magyar művészek** arcképcsarnoka. *Gróf Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszter elhatározta, hogy az ország legelső képzőművészeti intézménye, az *Országos Magyar Képzőművészeti Társulat* fennállása félszázados jubileumának az emlékére megalapítja a magyar művészek arcképcsarnokát. Az arcképcsarnok tervezetének az elkészítésével a miniszter *Kammerer* Ernő miniszteri tanácsost, a Szépművészeti Múzeum igazgatóját bízta meg, aki a tervezettel elkészült és ennek alapján legközelebb hozzáfognak a csarnok anva-

nak az egybegyűjtéséhez. A csarnokot a Szépművészeti Múzeumban fogják elhelyezni s ebbe legelső sorban azoknak a művészeknek az arcképei kerülnek, akik a Képzőművészeti Társulat kiállításain a legnagyobb művészeti kitüntetésben részesültek, akiket állami művészeti aranyéremmel tüntettek ki. Másodsorban azoknak a művészeknek az arcképeit helyezik el, akik az elmúlt huszonöt esztendőben a legrendszerezesebben vettek részt a műcsarnoki kiállításokon. Az arcképek egyaránt festmények és mellszobrok lesznek és azok elkészítésére azokat a művészeket kéri fel, akiket kijelölnek arra, hogy portraitaik örök időkre a múzeumban elhelyeztessék. A képzőművészet elhunyt nagyjainak és azoknak a művészeknek az arcképeit, akik nem portraisták, a kormány a legjelesebb portraisták művészekkel készítteti el.

(*) **Színház** *Komáromban*. A komáromi színházban *Kövessy* Albert igazgató derék társulata játszik nap-nap után telt házak előtt a közönség nagy tetszése mellett. Legutóbb színpadra került a „*Kis gróf*“ című operette, melyben a női főszerepet *Feledy* Boriska játszotta el nagy sikerrel. partnere, *Sugár* Gyula szintén hozzájárult a darab sikeréhez. A közönség lelkes tapsait mindketten megérdemelték. Jók voltak még: *Pataky* Ferenc, *Inke* Rezső és *Szalóky* Dezső.

(*) **Erdély** műemlékei. A műemlékek országos bizottsága jelenleg legnagyobb részét Erdély nevezetes műemlékeit restauráltatja, hogy biztosítsa azoknak további fennmaradását. A munkálatok megkezdésére és ellenőrzésére báró *Forster* Gyula titkos tanácsos, elnök az országos bizottság előadó-jának, dr. *Eber* László egyetemi magántanárnak kíséretében Erdélybe utazott.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

(*) **Egy hydroplán balesete.** *Londoni* jelentés szerint *Bornemouth* mellett a tengeren izgalmas életmentési jelenet játszódott le egy hydroplán lezuhanásával kapcsolatban. A készüléket egy *Fischer* nevű ur kormányozta, aki magával vitte feleségét és egy hölgysmerőst. A készülék *Southamptonban* szállott fel, eljutott *Bornemouthig* de mikor igen kis körben meg akart fordulni, egy hullám elragadta az alacsonyan repülő készüléket és a hydroplán orrával lefelé a vízbe zuhant. A parton álló közönség izgatottan látta a jelenetet és a mentőbárka néhány perc múlva a süllyedő hydroplán mellett volt. Éppen idején, mert az egyik hölgy már nyakig merült a vízbe. Mikor a bárka odaért, a hydroplán egyik szárnya letört és a készülék azonnal elsüllyedt. Az utasokat sikerült megmenteni.

(*) **Repülőverseny** *Páris és Amiens között*. *Párisból* jelentik: *Julius* 15-én veszi kezdetét a *Páris és Amiens* közti repülőverseny, amelyre eddig nyolczan neveztek be. A versenyzők *Párisból* indulnak *Amiensbe* és onnan visszafordulva, ismét *Párisba* térnek meg. A versenyt a katonai sajtó szindikátusának patronátusa alatt rendezik.

FŐVÁROS

(*) **A Margitsziget sorsa.** Tavasz óta több ízben és sokféle formában terjedt el az a hír, hogy a Margit-szigetet, melyet az állam és a főváros közzé iktatott hivatalos szerv, a fővárosi közmunkák tanácsa *József* királyi hercegtől átvett volt, egy külföldi konzorcium nemzetközi fiúrdóvé és szórakozó-hellyé alakítja. A sziget bérletére nézve igen komoly tárgyalás folyt a közmunkatanács és egy svájci szállótulajdonos-csoport között. Ugy volt, hogy a parlament hozzájárulása esetén már májusban megkötik a svájciakkal a szerződést s ezek a szigetnek a Duna medrétől elhódított hatalmas új területén építkezni fognak. Azonban sok akadály jött közbe, mely a dolgot mindeddig hátráltatta. Az elmúlt hetekben azután ismét zavaros és ellentmondó hírek hallatszottak arról, hogy a szigeten játékbank lesz és az erre vonatkozó szerződést a közmunkatanács közvetítésével a svájciak és a miniszterelnök mihamar megkötik. Egyik legilletékesebb tényező részéről ma a következő fölvilágosítást kaptuk ebben az ügyben:

— A tárgyalás a sziget bérletére vonatkozóan még folyamatban van. Szeptember előtt azonban semmiféle döntés ebben az ügyben nem várható. Így magától elesik az a híresztelés, mely kölcsönös megegyezésről és szerződés-aláírásról szól. Egyáltalán nincs még ebben az ügyben semmi aláírva.

— Ajánlat több helyről és több formában ér

kezett. Így a svájciakon kívül ajánlatot tett egy magyar pénzintézet is, amely játékbankot szeretne a szigeten abbáziai mintára. *Illetékes helyen azonban ma a legmirevebben elzárkóznak a játékbank tervével szemben, s valószínű, hogy ez a felfogás később sem fog az ajánlattevők és közvetítők javára megenyhülni.*

— Az ajánlattevők közül a svájciakat kell a helyi pénzcsoporttal szemben kedvezésben részesíteni, mert a közérdek, a sziget jövőjének jól fölfogott érdeke. Budapest idegenforgalmának fölvirágztatása parancsolja, hogy azzal a csoporttal kell tárgyalni, mely negyvenötven dúsgazdag svájci nemzetközi turista-telepet és szállót foglal az érdekkörébe s ezek mind valósággal ügynökei lennének Budapest idegenforgalmi fölvirágztatásának.

)(A gázgyár megtekintése. A gázgyár építését végrehajtó bizottság ma délutáni ülésében megállapítja a gázgyári munkások építési terveit. Ezeknek a lakásoknak létesítését tudvalevően dr. Heltai Ferenc vezérigazgató hozta javaslatba és a lakások építési költségét abból a megtakarításból fedezik, amit a nagy gázmű építésénél eddig elertek. Az ülés után a bizottság tagjai a helyszínre mennek, hogy a gázgyár építkezéseit megnézzék, illetve, hogy az új gázmű építési munkáinak előhaladásáról személyesen meggyőződjenek.

)(A köztisztaság és a fuvartelep költségvetése. A köztisztasági bizottság ma délelőtt Rényi Dezső tanácsos elnöklésével ülést tartott. Előadó Wirthardt Béla fogalmazó volt. A bizottság tárgyalta a köztisztasági és a fuvartelep 1913. évi költségvetését. A köztisztasági hivatal költségvetése az, hogy a főváros most átvette a Cséry-féle telepet és hogy a VII. kerüle kültelkének tisztántartását is a köztisztasági övezetbe sorozta, most már a köztisztasági hivatal összes ágazatait lebonyolítja. Ennek folytán a költségvetése is megnövekedett. Ugyanis két új fejezetet kellett a költségvetésbe felvenni és pedig egy kiadást, amely az utcai és házi szemét vasuti elszállításából és feldolgozásából áll elő és egy bevételi fejezetet, amely a szemétermékek értékesítéséből adódik. Ilyformán a köztisztasági hivatal 1913. évi költségvetése a következőképen alakul: a kiadások 3,908.743 koronát tesznek ki, amely összeggel szemben a bevétel 286.206 korona, vagyis 3,622.537 korona az az összeg, amennyibe a fővárosnak a köztisztaság összes ágazatai kerülnek. A fuvartelep költségvetésénél a kiadások 1,557.570 koronával, a bevételek pedig 1,657.570 koronával vannak előirányozva, vagyis az előirányzott tiszta haszon 100.000 koronát tesz ki. A költségvetést Krtszhaber László hosszasan bírálta. A bizottság Klopfer Jakab, Krakauer Samu, Schön Ignác, Szimely Árpád főszámvevő, Rényi Dezső tanácsos, dr. Gattein Hugó fuvartelepi igazgató és Baló Alfréd köztisztasági igazgató felszólalásai után a költségvetéseket változatlanul elfogadta. A fuvartelep költségeinek tárgyalásánál a bizottság ugyan keveselte a kiadásokra előirányzott összeget, tekintettel az abnormis nagy takarmányárakra, azonban a fuvartelepi igazgató felvilágosítása után mégis változatlanul fogadta el a költségvetést azzal, hogy amennyiben az időközben felmerülő tényleges szükséglet alapján több költség állna elő, arról a bizottság annak idején majd határozni fog. Végül Krakauer Samu indítványára a bizottság dr. Gattein Hugónak, a fuvartelep igazgatójának köszönetet szavazott a fuvartelep szakavatott vezetéséért.

)(Kövezés és csatornázás. A kövezési és csatornázási bizottság Fock Ede tanácsos elnöklésével ülést tartott, amelyen Lindl Zsigmond fogalmazó volt az előadó. A bizottság döntött azoknak az ajánlatoknak ügyében, amelyek az I., Ág-utca, az I., Fadrusz-utca egy részének, az V., Zápolya- és Pannónia-utca egy részének makadamszerű rendezési és a VI., Vágány-utca egy részének csatornázási munkáira beérkeztek. A bizottság valamennyi munkát a legolcsóbb ajánlattevőnek javasolta kiadni. Ugyancsak döntött a bizottság azoknak az ajánlatoknak az ügyében is, amelyek a bazaltkönyag szállítására beérkeztek és annak az ajánlatnak elfogadása mellett döntött, amely a köveket ezer darabonként 210 koronáért szállítja.

)(Olasz énekesek az állatkertben. A szimfónikus hangversenyek után, melyek igen nagy sikert arattak az állatkertben üdülő ezrekre menő közönség körében, most újabb meglepetéssel szolgál dr. Márkus Jónó tanácsos, akinek ügyosztályába az állatkert vezetése tartozik. Szerződöttte ugyanis a „Compagnia di canti popolari delle regioni Italiane” című harmincz tagból álló olasz énekes zenekart, mely a kivilágított nagy

tavon, egy hatalmas gondolában fog hangversenyezni. A társaság, mely e hó 15-én kezdi meg működését, olasz operáriumokat, kórusokat, népdalokat és románcokat fog előadni. Emellett természetesen minden kedden és pénteken megtartják a szimfónikus hangversenyeket is. Az esti belépődij az olasz társaság itt időzése alatt 40 fillér, kedden és pénteken pedig, amikor a megbővített zenekar is hangversenyez, 50 fillér lesz.

)(Ebzárlat-meghosszabbítás. A IX. kerületi előjáróság, miut elsőfoku állategészségügyi hatóság, miután a kerületben egy eben a veszélyes megállapították, az ebzárlatot e hó 31-ig meghosszabbította.

Nyiltér.

Erővotban közlőttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

FRANÇOIS
TRANSYLVANIA
SEC.

TANÜGY.

— Intenzívebb testnevelés. A főváros tanácsa reformálni fogja az ifjúság testnevelésének mai szerét. A német torna helyett főleg a svéd tornarendszert fogják fejleszteni. A svéd torna elsajátítására még május végén tizennégy tanerőt küldött ki Kopenhágába a főváros. A tornatermeket is ezután az új rendszernek megfelelően fogják felszerelni. Az iskolaudvarokat átalakítják a gyermekek játékszertévé. Télen pedig korcsolyapályát létesítenek az iskolaudvarokon. A tanács a tanügyi osztályban a testnevelés ügyének intézésére egy új alosztályt szervezett. Szilárd fogja vezetni az új osztályt, aki alapos ismerője a különböző tornarendszerek és sportágaknak.

— Tanítóegyesületek az Országos Szövetségben. A megyei tanítóegyesületek közül Jász-nagykunszolnok, Szatmár, Csik, Háromszék, Alsó-fehér és Hunyadmegye tanítószövetségei a Tanítók Országos Szövetségében, most már ezek is belépnek.

— A Ferenczy István-féle ösztöndíj. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter a néhai Ferenczy István hírneves szobrászművész emlékére alapított kétezzer koronás művészeti ösztöndíjat Cser Károly szobrászati mesteriskolai növendéknek, Strobl Alajos tanár jeles tanítványának adományozta. A fiatal művész öszszel külföldre utazik szobrászati tanulmányainak kiegészítése végett.

— A néptanítók társadalmi munkájának elismerése. A vallás- és közoktatásügyi miniszter annak idején körrendeletben hívta fel a néptanítók figyelmét a fokozottabb mérvű társadalmi munkára s buzdította őket különösen a szövetkezetek, gazdakörök alakításában és vezetésében való részvételre. A kultuszminiszter kilátásba helyezte azt is, hogy a néptanítóságnak a társadalmi munkában való részvételét úgy az előléptetéseknel, mint a kitüntetésekkel figyelembe fogja venni. A miniszter e rendeletéből kifolyólag a Hangya a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezeti központja legutóbbi feltevéssel fordult a kultuszminiszterhez, amelyben megjelölte azokat a néptanítókat, akik fogyasztási szövetkezetek alakítása és vezetése körül kiváló érdemeket szereztek s egyuttal kérte, hogy a miniszter a nép erkölcsi és anyagi jólétére irányuló társadalmi munkájukat alkalomadtán kellő elismerésben részesítse.

— Ajándék a tanulóknak. Dr. Bayer Alajos nagykikindai ügyvéd a Ferenczy József Tanítók Házában négyezer koronás alapítványt tett le a délmagyarországi tanítógyermek részére. A közoktatásügyi miniszter az adományt levélben köszönte meg.

— Tanulmányi ösztöndíj. A kultuszminiszter Hideg Béla és Éber Rézsó stubnyafüredi képzőintézet tanárok részére külföldi tanulmányut céljaira jelentékeny ösztöndíjat engedélyezett. A két tanár Németország oktatásügyét fogja tanulmányozni.

— Megjutalmazott tanítók. A komárommegyei közigazgatási bizottság legutóbbi gyűlésén a tanfelügyelő örömmel jelentette, hogy a Komáromi Takarékpénztár és a Tatai Közgazdasági Bank 100—100 koronát adományoztak a magyarosítás

terén érdemeket szerzett tanítók megjutalmazására. A tanfelügyelő Klein Mária baji óvónő, Kisfaludy Erzsébet környei és Marányi Béla tanítók között osztotta el a jutalomdíjat.

— Tanítók lakbéré. Szegeden a tanítók lakbérért 420 koronáról 720 koronára emelték fel. A belügyminiszter most jóváhagyta a városi közgyűlés határozatát.

KÖZIGAZGATÁS.

A király és egy árvaszék. Szlivnyek János, aki 40 évvel ezelőtt Vas megyében Perestő községben született és hánytatott élete folytán Zágrábban telepedett meg, sokat hallott arról, hogy neki tulajdonképpen vagyona is volt, de kiskorúságában elkallódott. Érdeklődött az ügy iránt, lőtött-futott ide-oda, míg végre fogta magát és *instanciát küldött fel Bécsbe a királyhoz*, hogy az ő nagy vargonát kiskorúsága alatt, ezelőtt 31 évvel az árvaszék, összejártsza gyámjával, *elsikkasztotta* és most kénytelen szegénységben nyomorogni. Kéri tehát a királyt, hogy szerezze vissza neki vagyonát. — A levél elérkezett a kabinetirodába, onnan az igazságügyi minisztériumhoz küldték, szigorú vizsgálat megejtése végett. Az irat a közigazgatási bizottsághoz a miniszter azon szigorú utasításával érkezett le, hogy bogozza ki és tegyen jelentést az ügyről. Természetes, hogy a közigazgatási gyakorlatunk szerint a közigazgatási bizottság az ügyet az árvaszékhez küldte át, ahol nagy keresés és kutatás után kikutatták, hogy a Szlivnyek-féle aktáknak se híre se hamva nincs az árvaszéknel, de nem is lehet, mert akkor még árvaszékek egyáltalán nem is voltak s az árvaugyeket az *arvaugyi törvényszékek kezelték*. Erre aztán az árvaszék is megtette felterjesztését az igazságügyi miniszterhez, hogy ők akkor még egyáltalán nem is léteztek. Most majd előlöl kezdődik a leiratkozás és kutatni fogják tovább is, hogy mi történt akkor az árvaugyi törvényszéknel ezelőtt 31 évvel a Szlivnyek János kiskora vagyonával.

Rendőrkapitány a polgármester ellen. Sátoraljaújhegyről jelentik: Zemplén vármegye közigazgatási bizottsága felhívta Sátoraljaújhegy város főkapitányát, hogy hívja fel Farkas Andor polgármestert a város külterületén levő utastek rendbemozósára. A főkapitány ilyen értelemben fel is szólította a polgármestert a közigazgatási bizottság határozatának végerhajítására, a polgármester és a városi főmérnök azonban azt a választ adták, hogy amíg a csatornázási munkálatok el nem készültek, addig nem hozzák rendbe az utcák kövezetét. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén erre az államépítészeti hivatal főnöke indítványozta, hogy miután a város nem tesz eleget a vámszedési jog gyakorlásával vállalt kötelezettségeinek, utasítsák a rendőrkapitányt, hogy a polgármesterre kiszabandó bírsággal kényszerítse a várost az utcák rendbemozósására. A közigazgatási bizottság így határozott és utasította a rendőrkapitányt, hogy a polgármesterre bírságot szabjon ki s így kényszerítse a várost a kövezet kijávitására. Egyben kimondotta a közigazgatási bizottság azt is, hogy amennyiben a bírságolás eredményre nem vezetne, előterjesztést fog tenni a bizottság a miniszternél a vámszedési jog megvonása iránt. Ujhelyen nagy érdeklődéssel várják, hogy a rendőrkapitány milyen bírsággal fogja sújtani hivatalbeli előjáróját.

Magyarország tüzkárja májusban. A központi statisztikai hivatal most közli, hogy május havában Magyarországon 973 községben pusztított tűz és kerekben 4 millió korona (3,995.780) kárt okozott. Legtöbb kárt szenvedett Szepesmegye 478.292 korona károsszeggel; Liptómege 276.486 korona károsszeggel; Szabolcsmegye 239.263 korona károsszeggel; Sárosmegye 209.871 korona károsszeggel; Vas megye 209.432 korona károsszeggel; Bars megye 104.528 korona károsszeggel; Sopron megye 100.685 korona károsszeggel. A legnagyobb tüzesetek voltak Magyarországon: Szepes megyében Gnözda községben május hó 2-án 474.120 korona károsszeggel és 93 károsulttal. Liptómegeyében Rózahegy r. t. városban május 23-án 250.000 korona károsszeggel és 1 károsulttal. Szabolcs megyében Nyiradony községben május hó 5-én 137.000 korona károsszeggel és 1 károsulttal. Bars megyében Kőrömczbaná r. t. városban május 3-án 131.067 korona károsszeggel és 6 károsulttal. Ung megyében Szentoska községben május hó 14-én 123.297 korona károsszeggel és 31 károsulttal. Sopron megyében Szarazván községben május 25-én 115.000 korona károsszeggel és 1 károsulttal.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Héderváry-kormány megdöbölése. Emlékeztetes, hogy az ujonnan kinevezett Héderváry-kabinet tagjait, amikor az akkori országgyűlést 1910. márczius 21-én a királyi kéziratral felosztatták, több koalíciós képviselő haragos felleobanásában s jogos felindulásában megdöbölta réztintartókkal és a Ház asztalán fekvő törvénykönyvekkel. Ez alkalommal, gróf *Khuen-Héderváry* a halántékán, gróf *Serényi Béla*, földmívelésügyi miniszter pedig a felső ajkán és a homlokán megsebesült. A botrányos jelenet után *Gál Sándor*, a képviselőház akkori elnöke, felszólította a dobálásban részt vett képviselőket, hogy jelentkezzenek, azonban csak *Beck Lajos* Justh-párti képviselő jelentkezett, aki úgy nyilatkozott, hogy egy törvénykönyvet dobott a miniszterelnök felé.

A kormány fölhatalmazására a budapesti ügyészség nyomozást indított ebben az ügyben. Már 1910. április 12-én vádiratot is adott be *Beck Lajos*, *Hoffmann Ottó*, *Zakariás János*, *Markos Gyula* és *Madarász József* akkori országos képviselők ellen *hatóság ellen való erőszak büntetvével* vádolva őket. A megvádolt képviselők a vádirat ellen kifogásokkal éltek. A kifogásokat 1910. június 14-én tárgyalta a vádtanács és rövid tárgyalás után elhatározta, hogy *Beck Lajos* mentelmi jogának felfüggesztéséig nem tárgyalja az ügyet, habár a megvádoltak közül a többi négy az új parlamentbe már nem került be. *Beck Lajos* mentelmi jogát ez év június 7-én tartott ülésében a képviselőház felfüggesztette, mire a vádtanács a kifogások érdemi tárgyalását a mai napra tüzte ki. A tárgyaláson *Beck Lajos* képviselő védőjével, *Edvi Illés* Károlylyal, *Zakariás János*, *Markos Gyula* és *Madarász József* *Szeghő Gáborral* jelentek meg. *Hoffmann Ottó* nem jött el, helyette védője, *Sebestyén József* volt jelen. A vádlottak és védőik kifogásaikban arra nézve kérték a bizonyítás elrendelését, hogy a tett elkövetésekor *föl volt-e függesztve az ülés*, továbbá, hogy hány tintartó és törvénykönyv szokott a padokban feküdni. Végül tanukat jelentettek be, akikkel bizonyítani akarják, hogy *részint egyáltalán nem vettek részt a dobálásban*, részint pedig az általuk eldobott tárgyat senkit nem talált. A vádtanács eleget tett a védők előterjesztéseinek. Utasította a vizsgálóbíró, hogy állapítsa meg *Gál Sándor* akkori elnök és más tanuk kihallgatása után, hogy a képviselőház tárgyalásai a dobálások idején felfüggesztve voltak-e vagy sem. Kihallgatni rendelte a képviselőház gazdasági főnökét arra nézve, hogy hány tintartó és törvénykönyv, valamint más broszúra volt a dobálással megvádolt képviselők előtt és hogy mennyi feküdt a földön a miniszterelnök és gróf *Serényi* előtt. Kihallgatni rendelt végül a vádtanács több tanut arra nézve is, hogy a vádlottak dobáltak-e?

§ A Budapesti Ügyvdi Kamara választmánya ma dr. Brüll Ignác elnöklete alatt ülést tartott, amelyen dr. Popper Tódor előadó felsorolta a sérelmeket, amelyeket az adónovella az ügyvédi karra nézve tartalmaz. Rámutatott különösen arra az anomáliára, hogy az új törvény szerint, ha az értelmi foglalkozást üző adózó nem vallja be keresetét, akkor az adókules 20%-al kisebb, mint ha a törvény utasításának megtartásával vallomást tesz. A választmány egyhangulag magáévá tette az előadó véleményét, hogy ez az értelmiségeknek adott kedvezmény, amely magyarázatát a kereset bizonytalanságában és személyhez kötöttségben találja, a kereset bevallásának esetére is kiterjesztessenek. A kamara iránynyu felterjesztést intéz a pénzügyminiszterhez és hasonló eljárásra fogja felhívni a szintén érdekelt orvosi, mérnöki, írói és művészi közületeket.

§ A járásbírószágon megtámadott ügyvéd. A budapesti büntető járásbírószágon dr. Polányi Aladár járásbíró szobájában ma sajnálatos eset történt. *Stark Antal* nyugalmazott máv. főellenőr Polányi járásbíró előtt lefolyt tárgyalás megkezdése előtt hátulról a tarkóján megütötte dr. Krausz Gyula rimaszombati ügyvédet és földlirtokost. Az eset előzményei a következők: Dr. Krausz Gyula ügyvéd a doosinai takarékpénztár megbízásából feljelentést tett Kalin Ferencz, Müller Pál és Stark Antal ellen, akik valamelyes koholt követelésüket a takarékpénztárnál leszámították. A csúszási feljelentést azonban a bíróságok visszautasították. A három megtámadott most dr. Krausz Gyula ellen hatóság előtti rágalmazás miatt tett feljelentést a járásbírószágon. Mára volt kitűzve en-

nek az ügynek a tárgyalása Polányi járásbíró előtt. A tárgyalás előtt Stark Antal nyug. máv. főellenőr már igen izgatott állapotban volt. Ügyvédjének, dr. Rendes Miklósnak a tárgyalás megkezdése előtt mutatott egy Browningot. Dr. Rendes erre szinte kényszer utján vette el felőtől a fegyvert és többszörcösen figyelmeztette, hogy csillapodjék. — Stark azonban annyira izgatott volt, amiatt, hogy dr. Krausz őt egy súlyos természetü bűnügybe belekeverte, hogy alog tudott magán uralkodni. A kitűzött időben Stark bevonult ügyvédje társaságában a bíró szobájába. Amikor belépett, már ott találta dr. Krauszt, aki nem fogadta Starknak és ügyvédjének köszönését. Emiatt Stark annyira felháborodott, hogy dr. Krausz arca felé sujtott, Krausz azonban e pillanatban éppen megfordult és így az ütés az ügyvéd tarkóját érte. Polányi bíró nyomában fogházért hívatott és erőlyesen rendreutasította a főellenőrt, aki kijelentette, hogy a vádlott, dr. Krausz látása háborította őt ennyire fel. Stark egyuttal kijelentette, hogy izgatott állapotára való tekintettel a tárgyaláson nem vesz részt. Dr. Rendes ügyvéd az incidens miatta letette felének képviselőtét és szintén távozott. Polányi bíró ezután megkezdte a dr. Krausz ellen indított hatóság előtti rágalmazási pernek tárgyalását. A bíró a tárgyalást különféle iratok beszerzése és tanuk kihallgatása miatt elnapolta.

§ A budapesti zavargás bécsi bíróság előtt. Bécsben, a lipótvárosi járásbírószágon tegnap *Brendel József* mérnököt, szociáldemokrata író rendőrsértés miatt vonta felelősségre. A vád szerint *Brendel* az egyik bécsi parkban eldobott egy újságlapot és ezért *Seiher* rendőr megszólitotta, majd figyelmeztette, hogy az újságlapot föl kell a földről vennie. Erre a vádlott ezt felelte a rendőrnek:

— Gondoljon arra, hogy a maga budapesti kollégái ártatlan nőket és gyermekeket legyilkoltak. A vádlott kihallgatásakor azt mondta, hogy el volt mélyedve egy szociáldemokrata újság olvasásába, amely az ő tollából származó tárczát közölte, amikor a rendőr, *mint valami Néző*, hozzálépett és felszólította, hogy az újságból a földre esett egyik lapot vegye föl a földről. A rendőrnek ezt felelte:

— Hagyjon olvasni!
Ezután így folytatta a vádlott vallomását:
— Csak nem fogom erővel eldobni azt az újságot, amely az én tárczámot közli. Ez az újság sokkal értékebb nekem.

A rendőr igazolásra szólította föl, mire ő megmutatta a tárcza alá nyomtatott nevét a rendőrnek és ezzel akarta magát igazolni. De ezt, mondta tovább a vádlott *fölháborodva*, a rendőr nem fogadta el igazolásul.

A bíró: Természetes hogy nem.
A vádlott: Persze, Ausztriában ez nem járja. Itt születési bizonyítványt, bejelentő-laopt, házassági levelet és más iratokat kívánnak.

A bíró (szigoruan): Hallja, hogyan mer így beszélni? Bíróság előtt áll. Nekem mindegy, szociáldemokrata-e vagy se. Azt hiszi, félek magától?
A vádlotthoz intézett több kérdés után a bíró megjegyezte:

— De hát mi köze van a bécsi rendőrségnek ahhoz, hogy mi történik Budapesten? *Teljesen egészséges ön?*

A vádlotti (sértődötten): Igen.
A bíró: Mert nagyon izgatottan viselkedik.
A vádlott: Csak ideges vagyok.
A bíró végül fölmentette a vádlottat a rendőrsértés vádjára alól.

§ Zolnai Béla szabaddábon. Kendy vizsgálóbíró a csalással vádolt Zolnai Bélát, aki védelmével dr. Vázsonyi Vilmost bízta meg, miután kiderült, hogy Budapesten állandó lakása, saját háza, vidéken pedig több ingatlana van, büntetve pedig egyáltalán nem volt, ma szabaddábra helyezte. A vizsgálóbíró végzését, amely ellen az ügyész felfolyamodással élt, a vádtanács zárt ülésben dr. Langer Jenő táblabíró elnöklete alatt helybenhagyta. Zolnai Béla ma déli 2 órakor elhagyta a fogházat.

§ A Benoidgyár bukása. Aradról jelentik: Jelentették, hogy *Steinitzer Pál*, az aradi Benoidgyár egyik részvényese, az aradi törvényszéknél feljelentést tett az egész igazgatóság ellen, azzal vádolván meg őket, hogy az igazgatóság tagjainak hanyagsága következtében vesztett el a 800.000 korona alapítke. A törvényszék elrendelte a vizsgálatot és megbizta *Domokos* vizsgálóbíró, hogy az igazgatóság tagjait, kik valamennyien előkelő férfiak, hallgassa ki ez ügyben.

SPORT.

Az Olympiád hetedik napja.

Budapest, július 12.

A stockholmi Olympiád mi hetedik napja a magyarokra szintén nem a legkedvezőbb volt. Egyetlen eredményes szereplést csak *Varga Béla* produkált, a birkózás középsúlyában, aki összes ellenfeleit — egyet kivéve — két vállra fektetett és a döntőbe került egy finn és egy svéd birkózóval. Ezt az örömlökét azonban igyekeztek a svédok lelohasztani, ami némileg sikerült is nekik. A Radvány tegnapi birkózásának ítélete ellen a birkózó vezetők írásban beadott óvását a zsüri elnöke eldobta daczára annak, hogy az összes nemzetek aláírták ezt. Erre a protestálók az Olympiái nagybizottsághoz fordultak orvoslásért.

A svédeknek haza dolgozó döntéseikkel sikerült a távolugrás harmadik helyét is megkapni, jöllehet *Aberg*, a svéd távolugró csak 6.60 métert ugrott tényleg. Egy világbajnokságot is nyertek ily módon: a pentatlon.

Amerika ma ujra tizenkét ponttal szaporította pontszámait világbajnokságok és helyezések zévében.

Magyarország — sajnos — a birkózáson kívül, ahol indult, csak az előfutamat nyerte meg. Helyezetlenek lettek nagy reményeink a diszkoszvetésben: *Kobulcszky*, *Koczán*, *Luntzer*, *Ujlaki* stb.

Az uszóstafétának a 4×200 méteren Amerika mögött második lett és a döntőbe került.

A 100 méteres hölgyuszás világbajnokságát egy ausztráliai hölgy, *Duraa* nyerte meg.

Az egyéni tornában helyzetlenek lettünk. Olasz lett az első.

A mai nap részletes eredményei a következők:

Diszkoszvetés. Világbajnok *Taipale* (Finnország) 45.21 m. (olympiai rekord). 2. *Byrd* (Amerika) 42.32 m. 2. *Duncan* (Amerika) 42.28 m. A magyar diszkoszvetők helyzetlenül végeztek: *Kobulcszky Károly* 38.15 m. *Fleck Samu* 36.37 m. *Koczán Mór* 33.30 m. *Ujlaki Rezső* 39.82 m. *Luntzer György* 37.88 m.

Négyszáz méteres síkfutás. (Előfutatok.)
Első előfutam: 1. *Rosenberger* (Amerika) 50.6 mp. 2. *Paulenarff* (Franciaország). — Második előfutam: 1. *Braun* (Németország) 50.6 mp. 2. *Meredith* (Amerika). — Harmadik előfutam: 1. *Haley* (Amerika) 1 p. 06.6 mp. 2. *Sheppard* (Amerika). — Negyedik előfutam: 1. *Zerling* (Svédország) 55.4 mp. 2. *Mishima* (Japán). — Ötödik előfutam: 1. *Lelong* (Franciaország) 50.2 mp. 2. *Joung* (Amerika). — Hatodik előfutam: 1. *Stenberg* (Svédország) 1 perc 0.16 másodperc. — Hetedik előfutam: 1. *Haft* (Amerika) 50.8 mp. 2. *Lunghi* (Olaszország). — Nyolcadik előfutam: 1. *Wiesner* (Magyarország) 50.8 mp. 2. *Dahling* (Anglia). — Kilencedik előfutam: 1. *Lindholm* (Svédország) 50.4 mp. 2. *Pedersen* (Svédország). — Tizedik előfutam: 1. *Edmundsson* (Amerika) 50.2 mp. — Tizenegyedik előfutam: 1. *Lindberg* (Amerika) 50.6 mp. 2. *Soutter* (Franciaország). — Tizenkettedik előfutam: 1. *Nicol* (Anglia) 50 mp. 2. *Davenport* (Amerika). *Bodor Ödön* utolsó. — Tizenharmadik előfutam: 1. *Parsson* (Svédország) 55.4 mp. 2. *Wells*. — Tizennegyedik előfutam: 1. *Seedhouse* (Anglia) 51.5 mp. 2. *Szelemhegyi Ervin* (Magyarország). A második helyre *Pedersen* érkezett, de diszkvalifikálták. — Tizenötödik előfutam: 1. *Patching* (Délafrika) 51.1 mp. 2. *Reidpath* (Amerika).

Modern Pentatlon. Világbajnok *Lilliehöck* (svéd) 27 ponttal. 2-ik *Asbrink* (svéd) 28 pont. 3-ik *Lawal* (svéd) 30 pont.

110 m. gátfutás. Világbajnok *Kelly* (Amerika) 15.1 mp. 2. *Wendell* (Amerika). 3. *Hawkins* (Amerika).

Távolugrás. Világbajnok *Gutterson* (Amerika) 7.80 m. 2. *Bricker* (Kanada) 7 m. 21 cm. 3. *Aberg* (svéd) 7.13 m.

800 m. csapatverseny. Az előfutatok győztesei Anglia, Amerika és Svédország csapatai.

400 m. síkfutás középfutamai. I. előfutam: *Reidpath* (Amerika) 48.7 mp. II. előfutam: *Meredith* (Amerika) 48.8 mp. III. előfutam: *Lindberg* (Amerika) 48.9 mp. IV. előfutam: *Haft* (Amerika) 49.7 mp. V. előfutam: *Braun* (Német) 49.2 mp. Ebben a középfutamban indult *Wiesner* 50.7 mp. helyzetlen.

Birkózás. Björn (finn), Alghaen (svéd) és Varga Béla a közép A) csoport döntőjébe kerültek.

4x200 m. stafétauszás. Első lefutás 1. Amerika 10 p. 26.4 mp. 2. Magyarország (Belezna, Kenyeri, Zachár, Las-Torres) 10 p. 34.6 mp. 3. Anglia. Második előfutam. 1. Ausztrália. 2. Németország.

100 m. hölgyuszás. 1. Miss Durae (Ausztrália). Tornában egyénileg első Barglia Olaszország.

200 m. mélyuszás. Világbajnok Bathe (német) 6 p. 29.6 mp. 2. Hennig (svéd). 3. Courtmann (belga).

() **Országos regatta Budapesten.** A Magyar Evezős Egyletek Országos Szövetsége folyó hó 14-én, vasárnap délután 5 órakor a Margit-sziget melletti pesti Dunaágban országos evezős versenyeket rendez. A regatta három versenyszámból áll és pedig a győri eszónakázó egyesület által alapított „Jubileumi vándordíj” négyes, a szolnoki hölgyek által alapított nyolczas és a Vác város által adományozott ugyancsak nyolczas vándordíjakért kiírt versenyekből, amelyekre a Müegyetemi evezős klub, a Pannonia evezős klub és a Sirály budapesti evezős egyesület nyolczasai neveztek. Nagyrészt küzdelem várható a „Müegyetemi evezős klub” s a „Sirály evezős klub” nyolczasai között. Mindkét csapat kitűnő küzdőképességű s állandóan javuló formát mutat. A Pannonia evezős klub csapatai egyes evezősök betegsége, s katonai szolgálatra való bevonulása miatt nem indulnak. A két nyolczas közötti kétféle szennyezésnek ígérkező küzdelem megtekintésére az evezős szövetség egy gyorsjáratú bukettel ellátott nagy termes gőzöst bérelt, melyre az evezős egyesület házaiban, az ismert elárúsító helyeken vasárnapig előre váltva 1 kor. 50 fillérért, a helyszínen pedig 2 koronáért vásárolhatók jegyek. A kísérő Dunagőzhajózási termes gőzösről délután 4 órakor az Eskü-téri, 4 óra 15 perckor a Lipótvárosi, 4 óra 30 perckor a Császár-fürdői bajjállomásokon lehet felszállani. Kiszállás 6 és 7 óra között ugyanezen hajóállomásokon.

KÖZGAZDASÁG.

Ingyen-részvény. A kőbányai gőztéglagyár társulat legutóbb tartott közgyűlésén tudvalevőleg azt a határozatot hozta, hogy a rendes tartalékalapból 168,000 koronát kihalasít és a kihalasított összeget az alaptőkének 672,000 koronáról 840,000 koronára való felemelésére használja fel. A közgyűlésnek ezt a határozatát a kereskedelmi és váltótörvényszék helybenhagyta, minek folytán az igazgatóság megállapította a kibocsátandó új részvények átvételi feltételeit. E szerint az új részvényeket 4200 darab 200 korona névértékű részvényre osztják és a jelenlegi 320 korona névértékű egy részvény helyett 2 darab egyenként 200 korona névértékű új részvényt adnak a vállalat négy részvényeseinek, ami tehát részvényenként 80 korona külön nyereséget jelent. — A kiserélesek a részvényesek részéről a társulat irodájában (VII. Erzsébet-körút) az ott rendelkezésükre álló nyomtatványok felhasználásával e hónap 15-ikétől 30-ig jelentendők be.

A fiemei kiállítás helyisége. Fiumei tudósítónk jelenti, hogy a Magyar Kereskedelmi Múzeum által szeptember hónapban rendezendő ipari mintakiállítás számára csak nehezen bírtak megfelelő helyiséget találni. A kérdést most akként oldották meg, hogy a m. kir. államvasutól engedélyt kértek a kiállításnak a Zichy-mólón lévő I. számú kikötői tárházban való rendezésére. A raktár a tengerészeti hatóság palotája mellett, a szabad kikötő főbejáratánál, tehát a legforgalmasabb helyen van és nagysága is elegendő, mert 50 méter hosszú és 15 méter széles.

A tőzsdetanács ülése. A tőzsdetanács ma délután Horváth Elemér elnöklete alatt teljes ülést tartott. A napirend előtt az elnök megemlékezett arról a veszteségről, amely a tanácsot Herzmann Bertalan elhunytával érte, indítványára a tanács jegyzőkönyvileg adott kifejezést gyászának. Ezután az elnök a tanács nevében szívélyes szavakkal

üdvözölte Kolmer Jenő tanácsost bárói rangra történt emelése alkalmából. A napirend során a tanács elrendelte a horvát országos bank r.-t. 5 százalékos zálogleveleinek tőzsdéi lajstromozását és jegyzését.

Az Ungaro-Croata új hajói. A szaporodó személyforgalom ellátása számára az Ungaro-Croata Hajózási Társaság négy új gőzöst rendelt. Ebből kettő az abbázai forgalmat látja el, egy a dalmát, másik pedig a görög vonalon fog közlekedni. A dalmát forgalomra szánt gőzös egy skót hajógyárból a napokban Fiuméba érkezik.

A Kartonnyomó-ipar és Textilkereskedelmi R.-T. nem számol fel. Szerdai számunkban tőzsdéi híresztelések nyomán megírtuk, hogy a Kartonnyomó-ipar és Textilkereskedelmi R.-T. Fürst Jakab és fiai cég fölszámol. A hír teljesen hamisnak bizonyult, mert a cég némesak hogy föl nem számol, hanem a legszebb kilátással kezdi meg újjászervezése után működését. A vállalat legutóbbi mérlege már nyereséggel zárult, ami arra mutat, hogy az osztrák versenyhárc vele szemben már hajótörést szenvedett. A gyár modern üzeme a legelső sorában van a monarchiában s miután a kormány újabb támogatása lehetővé teszi azt, hogy az osztrák gyárak gyilkos versenyárait, bármédig tartson, egész bizonyos, hogy rövid idő múlva a gyár jórészt elhódítja a hazai piacot a külföldi termeléstől, melyet minőség tekintetében is fölülmul-

Éves tejelőverseny Sopronmegyében. Most kerülnek kiosztásra a „Sopronmegyei Tejszövetkezetek Szövetsége” által rendezett múlt évi tejelőverseny díjai. A versenyben négy tejszövetkezet tagjai vettek részt s a nyerteseknek a földmívelésügyi kormány adományából 800 korona pénzjutalmat adnak ki. A díjat nyert tehének között a tej mennyiségére nézve legjobbnak találták Mikó Kálmán jobaházi kisgazda sopronmegyei tájfajta tehénét, amely 324 fejési nap alatt 4724 liter 3.34% zsírtartalmu tejet és ebben 157.78 kilogramm tejsírt adott. Vajnyeremény szempontjából a legjobb tehén Mayerhofer Pál baracsnyói kisgazda importált szimentáli tehene volt, mely 304 nap alatt 3670 liter 4.71% zsírtartalmu tejben 172.85 kilogramm tejsírt adott.

Médióhalasztás a börzén. A médióhalasztást a mai előtőzsdé megnyitáskor intézték el. A halasztás simán, gyorsan és a múltkorhoz képest teljesen változatlanul folyt le, mert az engagement újra valamivel kisebbedett. A prolongáció fejében július ultimójára 5—7 és fél százalékos fizettek ki. És pedig: Magyar hitel 1.11—2.13 K, Leszámitoló 0.405—1.07 K, Jelzálog 0.57—1.12 K, Magyar bank 0.68—1.465 K, Agrár 0.38—1.01 K, Hazai bank 0.28—0.64 K, Rimamurányi 1.38—2.30 K, Városi vasut 0.54—1.03 K, Közuti részvényért 1.37—22.28 K.

Csődök. Budapesten: Garai Dezső női divatterkeskedő ellen Andrassy-ut 37. sz. — Vidéken: A dési törvényszék Weinstein Leopold betleni kereskedő ellen, a debreczeni törvényszékénél Holstein Miksa ottani kereskedő ellen. A trencsényi törvényszékénél Singer Samu bejegyzett kereskedő ellen. Az eszéki törvényszékénél Hrnják M. Dániel szlatinai be nem jegyzett kereskedő ellen. A verőcei járásbírósnál Spitzner Lipót ottani be nem jegyzett kereskedő ellen.

Az Utipodgyász-biztosító terjeszkedése. Mióta az utipodgyász-biztosító r.-t. a Generáli kezelése alatt áll, egyre jobban terjeszkedik. Legutóbb — mint értesülünk — *Rotterdam*ban állított fel fiókot. A társaságnak most a következő helyeken vannak fióktelepei: Berlin, Sarajevo, Wien, Bruxelles, Páris, Monaco, Milanó és Rotterdam.

Közvetlen személyforgalom a MFTR. és a bolgár államvasutak között. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.-T. és a bolgár államvasutak közötti forgalomban a személy- és podgyászszállításra 1910. évi április 15. óta érvényes közvetlen díjszabás 1912. július 31-én hatályon kívül helyezték. — 1912. augusztus 1-én a forgalom részére új díjszabás lép életbe, amely utasok- és podgyászoknak a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R.-T. állomásairól Lom, Russe, Swischtow vagy Somoviton át a bolgár államvasutak állomásaira illetőleg viszont való szállítására fog közvetlen díjtételeket tartalmazni.

A gazdáknak külön vámpolitika kell. Az ipari s kereskedelmi érdekképviselők, amelyeknek módjukban volt eddig is betekintést nyerni a vámpolitikai tárgyalások menetében, igen jól tudják azt, hogy az ország ipari fejlődése azért akadt meg már évtizedek óta, mert a magyar kormányok mindig a gazdák politikai befolyása alatt állottak, mert az eddigi magyar vámpolitika kizárólag agrár-vámpolitika volt. Hogy ennek az ország lakosságára nézve káros vámpolitikának, mely a mai óriási drágaság előidézője volt, az 1917-iki vámszerződéseknél gátat vessenek, az ipari körök az ország első kamarájának egésze alatt megalakították a vámpolitikai központot. Ez az alakulás valószínűleg megdöbbentette az agrárköröket, mert nyilvánvaló volt, hogy az ipari és kereskedő körök egyetemes állásfoglalásával szemben, tárgyi igazságok nélkül helytállani nem tudnak. Érthető tehát a gazdaszervezetek nagy öröme, mikor a MGyOSz, rövidlátó és önző politikából megbontotta az iparosság egységét, mert hiszen nyilvánvaló, hogy az iparosság megosztott véleményével szemben az egyetemes agrár tábor sokkal könnyebben boldogulhat. Ez az oka, hogy míg az ipari és a kereskedelmi közvélemény súlyosan elítéli a MGyOSz. tyukszemrehágó politikáját, addig a gazdák lapja dicséri érte. Hanem ez a dicséret többet árt a MGyOSz. vezetőségének, mint a támadás. Mert mégis csak furcsa ipari érdekképviselő az, amelyet a — gazdák dicsérnek lelkesen.

Nagy fizetésképtelenség a textil-szakmában. Prágából jelentik nekünk: A Brüder Moravetz und Hrdy gyapotszövő cég Neupakában fizetési nehézségekkel küzd. A passzívák körülbelül másfélmillió koronát tesznek ki. Főképpen cseh intézetek és textilgyárak vannak érdekelve.

Benyovszky grófnő kölesönt ad Debreczennek. Híre terjedt a napokban, hogy Debreczen városa középítkezések végrehajtására pénzt keres és hogy a bankok rossz ajánlataival szemben egy pozsonyi hölgy jó feltételek mellett három millió koronát kínált a városnak egyszerű kötelezvényre, minden betáblázás nélkül. Ezt az érdekes és üzletileg is igen jó ajánlatot, értesülésünk szerint, Benyovszky Erzsébet grófnő tette, akinek közel 16—20 millió korona vagyona van, amelyből több mint 10 millió korona pénze fekszik bécsi pénzüzetekben. A grófnő pár hónap előtt eladta egyik birtokát gróf Degenfeld Józsefnek öt millió koronáért és ezt a pénzt egy budapesti bankban helyezte el, amelytől 4 és fél százalék kamatot kapott. Minthogy ezt a kamatot keveselte, felajánlott 3 millió koronát egyszerű kötelezvényre Debreczen városának, amelynek tanácsa tegnap tartott ülésében foglalkozott a grófnő ajánlatával és elhatározta, hogy bizottságot küld ki Pozsonyba a grófnővel való megállapodás perfektuálása végett. A bizottság tagjai, Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és dr. Magoss György tiszti főügyész tegnap este el is utaztak Pozsonyba.

Új állami kedvezmények. A kereskedelemügyi miniszter, az 1907. évi III. t.-cz.-ben meghatározott állami kedvezményeket Haas Ignác nyiregyházi cégnek Kemecsen létesített burgonyapohelygyártó ipartelepe részére az 1911. évi január hó 1-től számítható öt évre engedélyezte.

Utrendőri kihágás elhárítása. Felmerült esetről kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a földmívelésügyi miniszter, hogy az 1890. évi I. t.-cz.-ben felsorolt közutak hálózatába föl nem vett közutakon utrendőri kihágás el nem követhető. Ha az ily utak mezőgazdasági érdeket szolgálnak, az elkövetett kihágás az 1894. évi XII. t.-cz. alapján torlandó meg.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

Magyar Ujságkiadó Vállalat.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székzsorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fillér Nagy üveg 60 fillér

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, július 12.

A készáru piacra ma kifejezetten lanyha volt az irányzat. Mérsékelt kínálat mellett a malmok tartózkodók voltak, nehézséggel vásároltak és rossz árakat ígértek. Mivel másrészt az árubirtokosok sem erőltették a dolgot, csak közepes arányú forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 12000 mm. buza kelt el, a tegnapi árnál 5-10 fillérrel olcsóbban. A legdrágább eladási ár 12.20 korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 11.82 és fél korona 78 kilós kalocsai buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a tengeri 5 fillérrel olcsóbb, a zab változatlan. Forgalomba került 100 mm. ó-rozs 9.60, 500 mm. új-rozs 9.57 és fél, 200 mm. zab 10.85-11.00 és 600 mm. új-zab 9.75 koronás áron. A határidőpiacra a külföldi tőzsdék közül ma reggelre Chicagó fél centtel, Newyork ¼ centtel, Berlin ¼ márkával alacsonyabb, ellenben Buenos-Ayres 20 centavossal, Liverpool fél pennyvel. Antwerpen 20 centimmal, Páris 5 centimmal magasabb jegyzéseket küldött. Erre természetesen egy cseppet sem reagáltak nálunk, mert hiszen itt most nem az a mérvadó, ami a külföldi tőzsdéken történik, hanem az, hogy milyen hírek érkeznek az aratás felől. Mivel pedig ezek túlnyomó része elég kedvezőnek mondja a termésre való kilátásokat, ennélfova a spekuláció folytatta a tegnapi megkezdett realizálásokat és miután ezek egyre fokozódtak és egyre sürögősebb jellegűt öltöttek, ennek az lett a következménye, hogy az irányzat erősen lanyhult, az árfolyamok pedig lényegesen csökkentek. Az októberi buza 2 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 11.36 koronán indult, előbb 11.34 és 11.41 között ingadozott, aztán 11.26-ig hanyatlott és zárlatkor így is maradt. A májusi tengeri 7.61 koronán indulva, előbb 7.63-ra javult, aztán 7.49-ig csökkent és 7.50 koronán zárult. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza 12 fillérrel, az áprilisi buza 13, az októberi rozs 12, az októberi zab 5, az új tengeri 8, a júliusi tengeri 13 fillérrel csökkent. A hajózási hatóság sürgönyjelentése szerint tegnap nem kevesebb, mint 136.000 mm. román tengeri haladt át a Vaskapun, ebből 12,600 mm. budapesti rendeltetéssel.

Kötött:

Ó-buza: Tiszavidéki: 400 q 81 k 24.40 K, 300 q 80.5 k 24.40 K, 300 q 81 k 24.30 K, 200 q 80.5 k

24.30 K, 300 q 80 k 24.20 K, 200 q 80 k 24.20 K, 220 q 80 k 24.20 K, 100 q 80 k 24.10 K.
 Fejérmegyei: 130 q 79.5 k 23.85 K, Pestvidéki: 100 q 79 k 24 K.
 Bánsági: 3600 q 78.8 k 24.20 K, Bácskai: 1240 q 78 k 24 K.
 Felsőmagyarországi: 600 q 80 k 24.20 K, Kalocsai: 875 q 79 k 24.10 K, 1480 q 79.4 k 24.10 K, 720 q 78 k 12.65 K.
 Dunaföldvári: 1100 q 78.8 k 23.90 K, Uj-buza: Tiszavidéki: 500 q 76 k 23.--- K, Pestvidéki: 100 q 79 k 23.12 K, Ó-rozs: 100 q 19.20 K, Uj-rozs: 500 q 19.15 K, Zab: 100 q 21.80 K, 200 q 21.70 K, 100 q 21.80 K, 100 q 22 K.
 Uj-zab: Tiszavidéki: 600 q 19.50 K.
 Az árak korona értékben 100 kilogrammonként értendőek.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kg	Ára 100 kg.	kg	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	---	79	23.50-23.70
"	76	---	80	23.75-23.95
"	77	---	81	23.80-24.10
"	78	23.25-23.70	82	---
Fejérmegyei	75	---	79	23.30-23.50
"	76	---	80	23.45-23.70
"	77	---	81	23.50-23.80
"	78	23.15-23.40	82	---
Pestvidéki	75	---	79	23.30-23.50
"	76	---	80	23.45-3.70
"	77	---	81	23.55-23.80
"	78	23.15-23.40	82	---
Bánsági	75	---	79	23.45-23.65
"	76	---	80	23.55-23.80
"	77	---	81	---
"	78	23.25-23.50	82	---
Bácskai	75	---	79	23.45-23.70
"	76	---	80	23.55-23.85
"	77	---	81	---
"	78	23.05-23.60	82	---
Rozs	I. rendű új	---	---	20.70-20.80
"	Középmínőségű új	---	---	20.50-20.70
Arpa	takarmány I. rendű	---	---	20.30-21.10
Zab	I. rendű	---	---	22.---22.20
"	II.	---	---	21.40-21.60
Tengeri	bezföldi új	---	---	17.65-17.80
"	ó	---	---	---
Köles	---	---	---	---
"	II.	---	---	---

A határidőpiacra köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1912-re.

Buza 1913 áprilisra	11.70-69-73-57
Buza októberre	11.36-37-34-41-26
Rozs októberre	9.38-27
Zab októberre	9.24-23-28-12
Tengeri 1913 májusra	7.61-63-49-51-50
Tengeri júliusra	8.93-78
Tengeri augusztusra	8.88-76
Káposztarepeze	---

1 óra 30 percig zárulnak:

Buza 1913. áprilisra	11.57-11.58
Buza októberre	11.26-11.27
Rozs októberre	9.27-9.28
Zab októberre	9.13-9.14
Tengeri 1913. májusra	7.50-7.52
Tengeri júliusra	8.78-8.79
Tengeri augusztusra	8.75-8.76
Káposztarepeze augusztusra	---

Budapesti gabonaforgalom.

1912. július 10-től 1912. július 11-ig.

Erkezett Elszállított métermázs

Buza	14572	18031
Rozs	162	---
Arpa	101	---
Zab	738	153
Tengeri	17565	39923
Liszt	---	18425
Korpa	107	2114

Értéktőzsde.

A meddőhalasztás, amint arról más helyütt beszámolunk, gyors elintézését nyert, de ennek kedvező hatását hiába kerestük. A tengerentuli piacok lanyha zárlati jelentése rossz hatást tett a bécsi piacon és bár a kontinentális borszékről nem érkezett jelentés, ez elkedvetlenítette az itteni piacot is. Az árnívó igen keveset változott, egy-két értéknek az ára átmenetileg lemorzsolódott, a zárlat csendes maradt. A déli tőzsdén újabb ösztönzés hiányában csaknem teljesen pangott a forgalom. Kötés alig fordult elő, a zárlat nyomott maradt. A készáru piacra a Temesvári szesz 10 koronával csökkent, a Viktória gőzmalom részvényt ugyanennyivel drágább áron keresték. A járadékpiacra ma a kínálat ismét megnagyobbodott, mire közel fél perccel hanyatlott a 4 százalékos magyar koronajáradék árfolyama.

Az előtőzsdén köttetett: Osztrák hitel 649.50-650.50, Magyar hitel 843.-843.50, Rima 703.50-704.50, Magyar bank 653.-653.50, Viktória gőzmalom 757-764, Esztergomi szesz 377, Ujlaki 338-339, Temesvári szesz 580.-582.50, Vasuti forgalmi 462.50-463.-, A déli tőzsdén köttetett: Magyar hitel 843, Magyar korona 87.60-87.85, Rima 765, Városi villamos 410.50-411.-, Magyar bank 653.25-653.50, Agrár bank 527.-527.50, Salgó 752-753, Ujlaki 339-340, Légszész 1264, Temesvári szesz 584-585.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, július 12. (Saját tudósítónktól.) A buza árfolyama ma lanyha kereslet mellett lett lebonyolítva, de még ennél is nagyobb lanyhaság mutatkozott rozs iránt; tengerinél szintén nem igen volt mozgalmás a kereslet, míg zab nyugodt irányzatot követel. Idő: szép, forró.

Buza. Tiszavidéki: 12.50-12.80, bánsági: 12.35-12.65, morvavölgyi: 11.70-11.90, tótfelvidéki: 11.80-12.-, délviasuti: 11.75-12.-.

Rozs. Tót felvidéki: 11.10-11.70, pestvidéki: 11-11.30, délviasuti: 11-11.30, külföldi magyar: 11-11.30, osztrák: 11.30-11.50.

Tengeri. Magyar ó: 9.25-9.45.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, július 12. Ösztönzés hiányában az előtőzsde csendes lefolyású volt, az üzletmenet nyugodt, árak tartottak. A helyi piacon is tartott volt az irány. Brosche-spirituszgyár emelkedett.

ÉKSZER, EZÜST, ÓRA

Eredeti szabott gyári árak

gyári áron beszerezhető, készpénz és angol-rendszerű részletfizetésre is.

Eredeti szabott gyári árak

SÁRGA JÁNOS

csász. és kir. udvari szállító, ékszerész és műtővősnél

BUDAPEST
IV. ker., Kigyó-tér 5. szám.

KOLOZSVÁR
Mátyás Király-tér 13. szám.

Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Vidékre készséggel küldök választékot.

ellenben Lloyd gyengébb. A déli tőzsde nyugodt hangulatban, tartott árak mellett indult. Később a helyi papírok közül élénk érdeklődés nyilvánult meg alpegi részvények iránt, a többi papiros nyugodt volt. Ma vezették be a Phönix életbiztosítótársaság részvényeit, melyek 395 koronán kerültek jegyzésre. Berlin tartottabb irányt jelzett bányáértékeivel.

11 óraker: Osztrák hitel 649.75, Magyar hitel 842.50, Laenderbank 529.50, Union 617.25, Államvasút 714.75, Déli vasút 96, Alpegi 984, Rimamarányi 763, Skoda 757, Lloyd 575, Török sorsjegy 240.50, Brosche 901. 1 óraker: Osztrák hitel 650, Magyar hitel 842, Anglo 334.50, Bankverein 529.75, Laenderbank 528.50, Union 617, Államvasút 713.75, Déli vasút 98, Dunagőzhajózási 1278, Alpegi 988.50, Rimamarányi 764.50, Török sorsjegy 240.50, Skoda 756, Salgótarjáni 780, Siegel mozdonygyár 744, Phönix életbiztosító 395, Déli vasúti elsőbbségi kötvény 250.50.

Bécs, július 12. (Magyar értékek zárlata), 4 száza jéko arany-járadék 108.20 Tiszal és szegedi kölesön sorsjegy — Magyar hitelbank részvény 842.40 Magyar loszámitoló és váltó részvény —, Rima murányi 764.25, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 87.60, 4 százalékos magyar földtörém. kötvény — Magy. nyerem.-köles. sorsjegy — Kassa-Oderbergi Vasútrészv. — Magyar jelzálogbank —, Magy. kereskedelmi bank —

Bécs, július 12. (Osztrák értékek zárlata), 4.2 száza lékos papír-járadék 87.60, 4 százalékos osztrák arany járadék 113.— 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 830.25 Bécsi Bankverein 528.90 Osztrák-magyar bank 2107. Déli vasút 97.50 Dunagőzhajózási r.t. 1270. Dohány ésv. 340.50 Cs. k. arany (vált) 11.89. Német banky. 117.77 Osztr. Lloyd 572.— 4.2 száz. ezüst jár. 87.90— 90.60 Osztr. koronajáradék 87.60, 1861-es sorsj. — Osztrák hitelintézeti részvény 651.— Union-Bank 616.40 Osztrák Ländlerbank 529.40 Osztrák-magyar államvasút 713.75 Elbavölgyi vasút —, Alpegi részvény 990.— 20 frankos 1912, Londoni váltóár 241.19 Lípótkohó —, Török sorsjegy 240.95

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 12. (Értéktőzsde.) Ingadozó megnyitás után a hangulat barátságosabb lett, főleg egyes bányáértékek iránt, melyekben a vas- és aczélparról szóló kedvező jelentésekre élénk forgalom volt. A legjellemzőbb mozzanat azonban a Hanza-értékeknek majdnem 4 százalékos emel-

kedése volt. A többi piacon az üzleti tevékenység szűk határok között mozgott és ennek megfelelően az árfolyamok ingadozása is csekély volt. Osztrák értékek közül déli vasút a tarifarendezésről szóló hírekre élénkebb irányt tárgya volt. A harmadik üzletóránban az irány ismét gyengébb volt és Hanza, valamint bányáértékek visszaadták nyereségeiket. Kanada Pacific londoni jelentésekre alacsonyabb volt. Végül az irány nyugodt volt. Az utótőzsde irányzata gyenge. A készáruipiac ipari értékei nyugodt üzlet tárgyai voltak, de szilárd irány mellett. Napi pénz 3 százalék és alább, magánkamatláb 3 1/2 százalék.

Berlin, július 12. Zárlat. (Saját tudósítónktól Zárlatok jegyzetelték: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4. százalékos osztrák aranyjáradék 96.30 osztr. hitelrészvény 206.40 Déli vasút 18.40 orosz bankjegyek 216.05, 4 százalékos új orosz kölcsön 91.—, Discontó Commandit 186.40, Dinamittrusz 189.10, Harpeni 187.70, Unifikált török járadék 89.20, 4.2 százalékos ezüst jár 88.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék 91.—, Magya koronajáradék 88.10 Osztrák-magyar államvasút — Bécsi váltóár 848.50 Olasz járadék —, Ált. villamos sági Edeisen 268.90 Gelsenkircheni 187.80, Laurakohó 173.60.

Frankfurt, július 12. Zárlat. 4.2% papírjáradék 91.30, 4 száz-os osztr. ar-jár. 96.10 Magy. ar-jár. 91.15 Osztr. hitelint. részv. 203.1/3 Osztrák-magyar államvasút 153.— Északnyugati vasút —, Bustleh radi vasút —, Londoni váltóár 204.45, Bécsi Bank verein 133.90 Villamos részvény — 3 százaléko magyar aranykölcsön 73.—, 4.2 százalékos ezüstjáradék 91.65, Osztrák koronajáradék 88.35, Magyar korona-járadék 87.90 Osztrák-magyar bank 151.— Déli vasút részvény 18.25 Elbavölgyi vasút —, Bécsi váltóár 848.60, Párisi váltóár 811.—, Union bankrészv. —

Hamburg, július 12. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüta járadék 90.—, 1860. sorsjegy 172.—, Déli vasút 18.40 4 százalékos aranyjáradék 95.70, Osztrák hitelrészvény 203.25 Osztrák-magyar államvasút —, Olasz járadék —, 4 százalékos Magyar aranyjáradék —

London, július 12. Angol consol 75 3/4.

Páris, július 12. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 92.30, Osztr. aranyjáradék 97.50 Magyar arany járadék 92.—, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 917.— 3 1/4 százalékos Olasz járadék 93.57 Déli vasúti elsőbbségi kötv. 262.—, 5 százalékos marokkói járadék 518.50 4 százalékos 1890. román köles. — 4 százalékos amort. románjár. 1905. 92.90, 5 százalékos orosz járadék 135.10 4 es fél százalékos 1909. orosz járadék — 4 százalékos spanyol jár. 93.90 4 százalékos unifikált török jár. 90.32 Török sorsjegy

206.— Török dohányrészvény 359.— Osztrák földhitelintézet —, Osztrák Ländlerbank 562.— Magyar jelzálog bank —, Banque de Paris 17.20, Banque Ottomane 663.—, Osztrák-magyar államvasút —, Déli vasút 100.—, Meridionalvasút 582.—, Hartman gépgyár 816.—, Rio Tinto 19.50, Suorerie d'Egyepte 84.—, Tula 995. Uríkányi kőszén 169.—, Chartered 34.25, De Beers 487.—, East Rand 74.—, Jagersfontein 151.50 Trans. Land Compan 38.25 Váltó Amstordamra (rövid) 209.—, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 104.62 Váltó Belgiumra (rövid) 7/16 Olasz arany váltó (röv) 1/8 Váltó Svájcra (rövid) 3/16 Csekk ondonra 252.40 Magánkamatláb 2 3/4.

Üzleti tudósítások

Buzakorpa.

Table with 2 columns: Item description and price. Includes 'Finom korpa azonnali szállításra', 'Durva korpa azonnali szállításra'.

Zsiradékok.

Table with 2 columns: Item description and price. Includes 'Disznósír budapesti', 'Szalonna', 'Városi 3 drbos'.

Budapesti sertésvásár.

Július 12. Hízott sertésárak. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 klg. felül) 152—154 fill., fiatal közép (páronként 251—320 klg.) 160—162 fill., — Magyar szedett: közép (páronként 240—280 klg.) 162—166 fill. — Sertéslétszám: 1912. július 10-én volt készlet 36.011 darab, 11-én felhajtott 197 darab, 11-én elszállított 312 darab, 12-én maradt készlet 25.896 darab. A hízott sertés irányzata: változatlan.

Vásárcsarnok.

(Hivatalos jelentés.)

Élő: Csirke rántani való (1 pár) 1.60—2.20 kor., sütni való hazai Ia. 2.60—3.— korona, IIa. 2.40—2.60 korona. Tyuk hazai Ia. 4.—4.40 korona, IIa. 3.20—3.60 korona. Rucza hízott 4.80—6.— korona, sovány 3.60—4.40 korona. Lud hízott 10—18 korona, sovány 5—6 korona. Tisztított: Csirke (1 darab) 1.40—2.— korona, IIa. 0.80—1.20 korona. Jércze Ia. 2.—2.20 korona, IIa. 1.20—1.80 korona. Tyuk Ia. 2.—2.40

Main table titled 'Budapesti értéktőzsde' with multiple columns for various financial instruments, their prices, and exchange rates. Includes sections for 'Államadósság', 'Bankok', 'Záloglevelek, elsőbbségek', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalomok', 'Iparvállalatok', 'Erszjegyek', and 'Pénzremek és váltók'.

korona, Ila. 1.50—1.80 korona. Kappan, hizott (1 drb) 2.40—4.— korona, sovány 2.—2.40 korona. Liba, új-

Sertéskonsumvársi jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbiztonsági igazgatóságától 1912. július 12-én.). Mai felhajtás (negyed négyig) 987 darab sertés, 31 darab süldő. Összesen: 987 darab sertés, 31 darab süldő. Eladott 987 darab sertés, 31 darab süldő. Árjegyzés. Zsirtsertés. Öreg I. rendű 350 klg. ételsúlylevonással 140—152 fillér. Öreg II. rendű 280—350 klg. ételsúlylevonással 146 fillér. Öreg súlyú ételsúlylevonással 144 fillér. Fialat nehéz 300 klg. ételsúlylevonással 154—172 fillér. Fialat közép 220—300 klg. ételsúlylevonással 152—176 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig ételsúlylevonással 164—182 fillér. Huszsertés könnyű 140—300 klg.-ig ételsúlylevonással 166—172 fillér. Süldő 50 klg.-ig belföldi elősúly. 110—128 fillér. A vásár irányzata élénk. Az árak 2—4 fillérrel emelkedtek.

Budapesti szurómarhavasár.

Július 12. Felhajtott 1269 darab élő borjú. Árjegyzések: Elsőrendű borjúkért 96—108 fillérig, kivételesen 110—120 fillér, középmínőségű élő borjúkért 86—94 fillérig, borjúkért 76—84 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül) Az irányzat lanyha volt, az árak ismét 4—6 fillérrel kilogrammonként emelkedtek.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 12. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter dr. gróf Bethlen Károly budapesti lakost a szaktudósítók létszámába fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá: Kertész Győző, Bernáth Aladár, Beke Gyula, Regelle Ferencz, Kovács Lajos, Andorffy Imre, Szigeti Ferencz, Löffelmann Jenő, Molnár János és Patachich Leo m. kir. zálogházi díjnokokat, valamint Gallits Viktor m. kir. kereskedelmi muzeumi fizetésellen irodasegédit; tet a m. kir. zálogházakhoz segélydíjas gyakornokokká; a kassai kir. főügyész Fudasa Pál lipótvári kir. orsz. fegyintézetű fegyőrt a m. kir. Kuzmin János rimasombati városi rendőrt tartalékos honvédhuzárt a rimasombati, Molnár István tartalékos katonát, mezőhomoki lakost a sátoraljai helyi és Puskás Lajos be-

regészai lakos, tartalékos katonát a beregszászi királyi törvényszéki fogházhoz fogházörökké;

a nagyváradi kir. főügyész az aradi kir. törvényszéki fogházhoz, Sütő Sándor budapesti kir. országos gyűjtőfogházi fegyőrt, a nagyváradi kir. törvényszéki fogházhoz pedig Gandlik Zsigmond gölesipusztai lakost fogházörökké nevezte ki.

Pályázatok. A sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóságához két pénzügyi fővigyázói állásra két hét alatt; Jász-Nagykun-Szolnok vm. alispánjához irnoki állásra augusztus hó 25-ig; a marosvásárhelyi állami kórház igazgató-főorvosához másodorvosi állásra július 31-ig; a nagybecskereki törvényszék elnökéhez a módosi járásbírósnál betöltendő díjnoki állásra két hét alatt; a komáromi törvényszék elnökéhez a parkányi járásbírósnál betöltendő hivataliszolgai állásra 4 hét alatt; a pestvidéki kir. törvényszék elnökéhez a nagykátai járásbírósnál betöltendő hivataliszolgai állásra hat hét alatt nyújthatók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (július 11. július 12.), locations (Inn, Duna, Tisza, Körös, Maros, Szamos, Szatmár, Krasznán, Latorcán, Laborcán, Ung), and water levels (m t e c).

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése: Hazánkban tegnap is voltak helyenkint zivataros esők, melyeknek mennyisége azonban csak elvétve haladta meg a 10 mm.-t. Nagyobb eső esett Rózsáhegyen (36), Veszprémben (28 mm.).

Az idő meleg és a hőmérséklet sok helyütt, különösen az Alföldön 30 C. fok fölé is emelkedett, maximuma 37 C. fok volt Eszéken, minimuma 7 C. fok Árvaváralján

Prognózis a következő 24 órára: Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognózis: Változás nem várható.

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, Hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és ereje, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap. Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

BENYOVSZKY EZREDES ELTŰNÉSE

— Történelmi regény az alkotmányosság első éveiből. —

IRTA: DÉRI GYULA.

Vakító fehér bőre volt, tojásdad arca, nagyon finom metszésű görög szabású álla és orra. A haja dús és szőkefekete, mindig simán a halántékára fésülve hordta, görög kontyba csavarva hátul. A szeme világoskék és hogy tudott vele nézni! Egész szótára és mondattana volt ennek a szemnek; tudott az kérni, esdekelni, imádni, lelkesedni, nehezíteni, kétségbeesni, lebilincselni, eltávolítani, számkivetni és mindezt hányféle árnyalatban, mily különböző fokozatokban!

Hamilton Vera tizennyolcz esztendőskorában határozottan feltűnő szépség volt és igen érdekes leány. Énekesnőnek készült tudniillik és ama ritka zeneakadémiai növendékek közé tartozott, akiknek nsakugyan igazi tehetségük van.

Nemesak erős, tisztán csengő, édes zamatú hangjuk, hanem zenei érzékük is hozzá szorgalmuk, ami az érzéket tudássá fejleszti. A Hamilton Vera neve annak idején, tíz évvel e történet kezdete előtt, valóban jóhangzású is volt a főváros összes zeneköreiből. Nemesak a tanárai dicsérték, de tanárainak ellenségei is, a versenyzőskölök tulajdonosai s egy időben mindenfelől elkövettek, hogy magukhoz csalhassák — emelni vele az iskola hírnevét. Az újságok versengtek egymással a magasztalásában, tudósítók és szerkesztők jártak a zsúrijaira és lesték a mosolygását, farsang idején pedig átlag minden héten fölkereste egy frakkos küldött-ség, mely jótékonyzélű hangversenyt rendezett és Hamilton Verától egy arasznyi kis éneket jött kérni.

Es Verát ez a sok siker és tömjénezés semmiképen sem hozta ki a sodrából. Mindig

nagyon jókedvű, minden figyelemért hálás, egyszerű, jó kis leány maradt, aki a bálokon legszívesebben táncolt az ő diákjaival, kik fiataláguknál fogva legjobban illettek hozzá és meg nem birta érteni az anyját, aki ezt mindenféleképpen kifogásolta, sőt illetlen dolognak is tartotta.

Mikor Vera tizenkilenc éves lett, mind-egyre sürűbben emlegették neki Párist és Marchesi asszonyt, aki egy-egy Napoleon-aranyért adja az énekórákat és az összes nagy művésznőket ő képezte. Hat hónap a Marchesi keze alatt és akkor Hamilton Veráé a világ; de ez a hat hónap huszonhat héttől áll, minden másodnap számítva egy órát, az 72 óra és ugyanannyi Napoleon. Ez maga 700 forint, másik 700 forintba kerül a hat hónapi élet, az uttal együtt elég lenne 1500 forint; honnan vegyék ezt?

A családfejtartó, kiről szinte megfeledeztünk, Hamilton Vilmos volt, könyvelő egy nagy bankban, kétezer forintot felüli fizetéssel, mely a közzügyi jutalékkal együtt fölment vagy háromezerre. Vilmos igen csöndes, józan gondolkodású és jóérzésű ember volt, akivel mindent meg lehetett érteni, aki egészen természetes dolognak tartotta, hogy ha a testvére jövőjét másfélezer forinttal biztosítani lehet, akkor azt a másfélezer forintot neki kell előteremteni. Nehány száz forinttal már eddig is uszott ugyan, de a Vera jövőjeért semmi sem volt sok — a tervet tehát csakhamar megállapították.

A hétszáz forintot Vilmos fölveszi váltóra és tíz éves törlesztésre. A másik 700 forintot pedig meg fogják takarítani. Felmondják a nagy lakást, egy kis hónapos szobába vonulnak, kifőzéstől ebédelnek, így havonként félretesznek száz forintot s elküldik Párisba Verának, akit Marchesi asszony maga helyez el egy kiválóan előkelő penzióba.

Es amikor ezt így mind szépen kifőzték s már a lakást is fölmondták és a 700 forint

kölesönt fölvettek, sőt az indulás napját is kitűzték. — Hamilton Vera aznap este nem jött haza.

Levelet azonban küldött maga helyett. Hordár hozta és ez volt bele írva:

Édes jó anyám!

Mikor ezt olvasod, én már asszony vagyok. Megesküdtem Novák Pistával, kinek egy hónap óta állása és fizetése van és vizsgáit leteszi, ami egy félév alatt bekövetkezik, a legszebb jövő nyílik előtte.

Bocsásd meg ezt a lépésemet, de mi nagyon szeretjük egymást és Pista megesküdött, hogy öngyilkos lesz, ha én Párisba utazom és a művészi pályára lépek.

Aztán Vilmost sem akarom tönkre tenni. Ő máris annyit áldozott értem, ha ezt a másfél-ezer forintot rám költi, tíz esztendeig nem fog megnősülhetni.

Holnap föl foglak benneteket keresni és térdem állva kérek tőled bocsánatot...

Régen volt mindez, tíz év előtt.

E tíz év alatt sok minden történt.

Novák Pistából jóra való férj lett, hosszú nyomorgás után némi jólétet is tudott biztosítani a feleségének, a család ki is békölt vele — bár a fényes operaénekesnői pálya megszakítását sohase bocsátották meg neki. Néha a felesége is tett szemrehányásokat s ezeket nem birta elviselni. Dolgozott éjjel-nappal, szakkönyveket irt, melyek a hivatalában előbbre vihették, magas állásra, nagy fizetésre törekedett, erre áldozta rá az ifjúságát. S mikor csak már egy lépésre volt a céljától — köhögni kezdett és három hónap múlva se nem köhögött, se nem dolgozott többé.

A Hamilton-család ismét egyesült s az öreg asszonynak ismét kivirítottak a reményei.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Szombat, 1912. július 13-án.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ. (BUDAI SZINKÖR)

Abrahám a menyországbán.

Operette 3 felvonásban. Írták: Willner és Bodnansky. Zenejét szerezte Bruno Granichstädt.

Személyek:
Fischer Péter Pál Tábort
Ridy, felesége Bartók E.
Marosfy, hírlápió Ocskay
Sclivéry, hírlápió Cseh
Zichy, hírlápió Virágh
Csóthy Abris Bálint
Lili grófnő Fenyőné
Csipke Rozsi Haller I.
Seebenstein L. Mihályfi J.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

BUDAPESTI SZINHÁZ

Az asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Stein Leo és Lindau K. Zenejét szerezte: Eyster Edmund Fordította: Mérey Adolf.

Személyek:
Maros Béla, úrnagy Ferenczy
Mary White Sz. Szöllősy
Raffainé Szathmáryné
Tilda, leánya Balog B.
Camillo Fekete
Donogán báró Szabolcs
Lovász Fenyvesy
Szirák báró Szász
Berekes Parányi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Heti műsor:

Julius hó	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Budai Szinkör)
Délután: 14 Vasárnap — Este	Az asszonyfaló Tót legény Amerikában	A lengyel menyecske Herceg- kisasszony

A nm. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körut 10. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, Tartós fogtömések, aranyhidak, koronák. Foghuzások (sítatásban is). Jól használható fogszorok elkészítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

Vidéktelek félnap alatt megkapják műfogalkáit.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telefon 107-40

Minden este 7/8 ó. nagy előadás minden csütörtökön d. n. 4 ó. nagy családi előadás fél helyekkel. Minden vasárnap d. n. 6 ó. nagy előadás gyermekeknek félhellyel. A legnagyobb látványosságok: TAFT az eleven talány, ARTONIS csodálatos mutatványok a levegőben SCHÄFFER a szong-lőrök királya.

Frey Gyula urnak a Képviselőházi Étterem és Kávéházi Üzletünkben mai napon történt kilépése folytán, ez üzletet mint bonmaradt egyedüli tulajdonos saját cégem alatt tovább vezetem. A t. közönség szíves támogatását továbbra is alázatos szolgálja

Czipóth József
a Képviselőházi Étterem és Kávéház tulajdonosa.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüsttárgyakat, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

(Főpostával szemben)

Weinberger és Fodor

az összes

sportcikkek áruhaza.

FOOTBALL

czikkeken az ország

legnagyobb raktára.

IV., Hariszbazár 4.

Telefon 113-59.

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

Jardin de Paris

Erzsébet királyné-ut 1. Telefon: 167-25.

Kezdeté 9 órakor. Kezdeté 9 órakor.

Szenzációs siker! Zsufolt házak!

Falrengető kacagás!

MILDA BREITEN
MÉSZÁROS GIZA

Fedi Ferard

Ferenczy Károly — Sajó Géza

azonkívül: Dr. Ralph Benatzky,
Kökény Ilona és még 12 attrakció.

Éjfeltől a Tabarinban 49 táncszám.

DARANYI
LEGÚJABB
MODELLŰ

Számoló

ÉS LÁTHATÓ IRÁSŰ

Összeadó gépei

nem szorulnak reklámra.

Díjmentes bemutatás az ország bármely helyén.

Telefon 139-54.

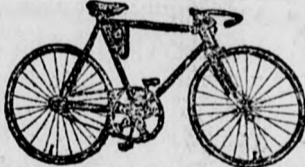
DARANYI MIKSA

Elő Magyar Számoló- és Összeadó gépek Kereskedelmi Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénytársaság árusztálya

Budapest, VI., Váci-körut 37.

A világhírű eredeti angol

The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-csapágyval és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat láncokat, könszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított

nagybani eredeti gyári áron szállítunk

vidékre is kerékpár- és alkatrész-kereskedők

Budapest, VIII., kerület, József-körut 41. sz.

Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körut 6. Díszárjegyzékünk 1300 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

A Modern Könyvtár legújabb kötetei:

Ibsen:

Hedda Gabler. (Színmű.) Telekes Béla fordítása. Ára 80 fillér.

Schnitzler:

Ködös lelkek. (Elbeszélések.) Roboz Andorné fordítása. Ára 60 fillér.

Heine:

Atta Troll. (Nyáregli álom.) Karinthy Frigyes fordítása. (A szerző és a fordító előszavával.) Ára 60 fillér.

Anatole France:

Történet egy szerencsés emberről, aki néma asszonyt vett feleségül. (Bolozat.) Egyéb elbeszélések. Adorján A. ford. Ára 40 fillér.

Calderon:

Urnő és komorna. (Vígjáték.) Kosztolányi D. fordítása. Ára 80 fillér.

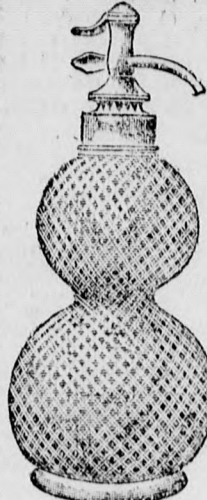
Kormányzóságom története. (Utopia.) Braun Róbert fordítása. (Jászai Oszkár és Braun Róbert előszavával.) Ára 60 fillér.

Strindberg:

Julia kisasszony. (Színmű.) Bálint L. ford. (Szilágyi G. előszavával.) Ára 40 fillér.

Az ATHENAEUM kiadása. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

D. FÉVRE-féle szódavizkészítő-gép

melylyel bárki folyton könnyen a legtisztább, friss, egészséges és olcsó, kellemes üdítő italokat, szódavizet, mesterséges ásványvizet, bármilyen gyümölcszörpözést, kefir (kénsavtet), szénsavas hideg teát, nyáron megbecsülhetetlen egészséges hűsítőital, pezsgőbor, pezsgőlimonádét, spricort, stb. készíthet. A szénsav vegyítést. A kezelés egyszerű, kényelmes. Orvosok által rendeltetik.

0:60	1:20	1:80	litr. tart.
46	20	24	korona.
2:40	3:00	4:80	litr. tart.
30	36	44	korona.

A készítéshez szükséges kitűnő minőségű borkősavat, 500 grm. és szódabikarbónát 600 grm. tartalmazó csomag ára 3 korona 40 fillér.
E. Theiszler, Páris, a valódi Févre-féle szódavizgépek egyedüli készítője. Egyedüli főraktár Magyarországon:

KERTÉSZ TÓDOR

BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR.

Nagyban és egyenként.

Nagy képes nyári és sportárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Teljes

Butorkiárusítás

csak ez év augusztus 1-éig

Teljes lakberendezések, csillárok, szőnyegek, képek stb. stb.

minden elfogadható áron.

kiárusítottak.

József-utca 4. II. em. 10. sz.

MAGYAR TÖRVÉNYEK

A Franklin-Társulat zsebkönyve.

Igen praktikus, zsebben hordható formában adja a legfontosabb magyar törvényeket.

UJ:

Egyes igazságügyi szervezeti és eljárási szabályok módosításáról szóló 1912. VII. törvény-cikk. A vonatkozó rendeletekkel, jegyzetekkel és utalásokkal. Ára kötet 1 K 50 f.

E kiadás nemcsak a törvény szövegét adja, hanem a vonatkozó miniszeri rendeleteket is s fel van szerelve gondosan szerkesztett jegyzetekkel és utalásokkal, szóval megadja a törvények magyarrafordításához szükséges egész apparátust.

ELŐBBI KÖTETEK:

A büntettekről és vétségekről szóló 1878. V. törvény-cikk a módosító s kiegészítő törvényekkel és a vonatkozó joggyakorlattal. A büntettek és vétségekre nézve érvényben levő anyagi jogszabályok. Összeállította Lengyel Aurél dr. Ára kötet 3 K 60 f.

A jogi életben leggyakrabban használt törvények egyike, melynek zsebbe való kiadása nagy segítsége minden gyakorlati jogásznak.

A polgári perrendtartás zsebkönyve. Ismerteti és magyarázza dr. Láncai Jenő budapesti ügyvéd. Ára kötet 5 K

A törvény pontos és hiteles szövege, megfelelő magyarázatokkal és utalásokkal, az új perrendtartás elvont és újításait ismertető bevezetéssel.

A kereskedelmi törvény (1875. XXXVII. t.-cz.) és a reá vonatkozó joganyag. Összeállította dr. Nyári Jenő budapesti ügyvéd. Ára kötet 3 K 60 f.

E kiadás közli a kereskedelmi törvényt, a vele kapcsolatos egyéb törvényeket, miniszeri rendeleteket s a bírósági joggyakorlatot, minden szükséges magyarázattal.

Kaphatók:

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám.

és minden könyvkereskedésben.

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekében felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan czólszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötőkről** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő igé- **Műláb** a lehető leg- **Műkéz** a legizlésebb **Műfüző** kiállításban

Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnya stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

GRÓF MONTE CRISTO

DUMAS nagy regénye négy kötetben teljesen megjelent.

Mindazok akik előfizetnek az **UJ IDŐK**-re

ingyen kapják

a rondkívül érdekfeszítő 1200 oldalra terjedő munkát. — AZ UJ IDŐK előfizetési ára félévre 10.- korona. — Kiadóhivatal: Bpest, VI., Andrásy-ut 10.

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evőeszközöket valódi 13 próbás ezüst valamint alpacca-ezüst disztárgyakat, arany ékszereket :: ::

gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán művészt és :: :: :: ékszerész

Budapesten, Erzsébet-körut 29., I. em.

Nagy képes album-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Csokrok, koszorúk

kerti és egyéb díszítések a legszebb kiviteiben, mérsékelt áron készíttetnek

Kmoskó Mihály

virágkereskedése Budapest, VI., Eötvös-utca 6. szám.

Növénytelep és kertészet Budapest, I., Budafoki-ut 48. szám.

Alapított 1881. Telefon 99-72. sz.

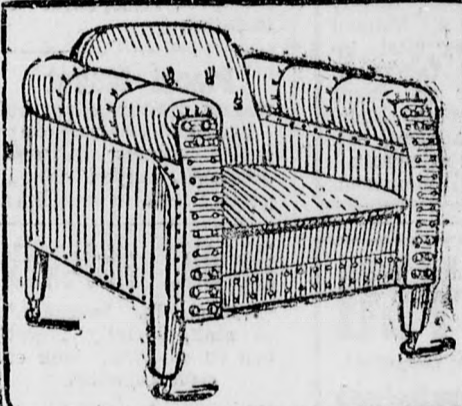
ADORJÁN ANDOR

könyve: **SORSOK ÉS PÁLYÁK**

Irodalmi arcképek

Ára 3 kor.

Kapható: **LAMPEL R. könyvkereskedése** (Wodianer F. és Fiai) R.-T.-nél Budapest, Andrásy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal, Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivétel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédülő székek, fonteuilok, férfiniszobák és irodahelyiségek butorzása!

Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

Az ATHENAEUM KÖNYVTÁR legújabb kötete:

A szerelam földi vándorutjának és fejlődésének caudaszép, minden részletében lebilincselő regénye.

BÖLSCHÉ: Szerelem az élők világában

Két kötet, + A 2 kötet ára 1152 oldal.

Eddig megjelentek:

Kóbor Tamás: Komédiák. Novellák (424 oldal).

Biró Lajos: Glória. Nov. (448 o.)

Balzac: A számárbőr. Reg. Fordította Harsányi K. (387 old.)

Zola: Pascal orvos. Regény. Fordította Gerő Attila. (448 old.)

Dickens: Két város. Regény. Ford. Ballint Mihály. (448 oldal)

Anatole France: A Pingvinnek szigete. Regény. Fordította Bölény György. (320 oldal).

Csehov: Az orvos felesége és más novellák. (384 oldal).

Sajtó alatt vannak:

Tolstoj: Hadzai-Murát. Regény. Voss Richard: A költő és az asszony. — Tóth Béla: A boldogasszony dervisze. — C. F. Mayer: A szerzetes házassága. Heital Jonó: Hét avány ezetendő. Maupassant: Egy élet, elb.

Kiadja az ATHENAEUM Irodalmi és nyomdai r.-t. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

AZ ÉN UJSÁGOM

előfizetési ára: Negyedévre 2,50, félévre 5.-, egész évre 10.- kor. Singer és Wolfner, Andrásy-ut 10. szám.

KÖLTŐK ÉS ÍRÓK

Élet- és jellemrajzok az irodalom köréből

A Kisfaludy-Társaság megbízásából szerkeszti **FERENCZI ZOLTÁN**

Uj:

TOMPA MIHÁLY

Irta **KÉKI LAJOS**

A Kisfaludy-Társaságtól 1909-ben a Széher Árpád-díjjal jutalmazott pályamű.

Ára díszes kartonkötésben 2 750 f.

Kiadja a **Franklin-Társulat**

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál

Budapest, VI., Andrásy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben

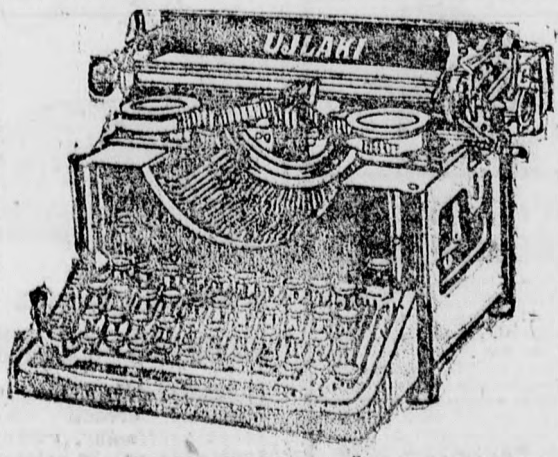
Eckardt Vilmos és Hotop Ernő

Részvénytársaság Budapest, V. ker., Dorottya-utca 6. sz.

Tervezünk és vállalunk 1870 óta téglalégetőket, eszeréptéglagyárakat, chammotégyárakat, mészégetőket, magnésitműveket, tüzelőberendezéseket, gyárkéményeket, kazánfalazásokat.

Több mint 5000 építkezés.

Részletfizetésre is!

Amerikai könnyű írászatók. — Összerakható könyvszokrányok. — Angol bőrgarnitúrák. — Redőnyös aktaszokrányok. — Teljes irodaherendezések.

UJLAKI BÉLA modern amerikai írodabútortelepe, Budapest, VII., Erzsébet-körut 28. sz. Árjegyzék ingyen. Telefon 122-60.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérről, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérről, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
szű- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V. Széchenyi-utca 7. Gyár IX. Rákos-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Őszi duránci barack
kilója 2.40, kajszinbarack, nagy megy, szivesseresznye, csemegekörte 90, ribizli, szilva, egres 70, rózsaburgonyának mázsáját 16, vajbarnak 70, paradicsomnak 90, fejeskáposztának drbja 70, salátaugorka 36, kovászolandó 12, tölthető paprika 12, keltkáposzta 6, karalábó 4. Agrarius Budapest, Mátyás-utca 9.

Ananászbarack
nagy megy, szivesseresznye, csemegekörte, szilva, ribizli postakosaraként 4.50, vajbarnak, káposzta, ugorka, tök, kalarábó 2.50. Ismételődnak előnyös arajánlat Szabó Csongrád-ról.

BUTOR

30% megtakarítás!
Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3 telemelet. Vétel és eladása **használt és új** polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander bútorok, uri szobák, angol bürgeranturák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok.
Telefon 82-13. 29699

Gyorsírás és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagybított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legalaposabb kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits rendszer. Berirakozás naponként. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, beszéd- és számológépek kezelése. Párhuzamosan eső tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Romington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

FATIME és SEMIRAMIS
óvszer-különlegességek a világ legkiválóbb minőségű Válogatott I-a parafummi gyártmányok. Elefántcsontszobákban tartályval vagy anélkül. Fatime és Semiramis földtől való biztonságot nyújtanak! Elszállításunkat 100% ártól 12 kor. 20 koronát kifizető vásárlásnál 20% rabatt. Széleskörű azonnali, titkárítás mellett.

KELETI J.,
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Izabella-utca sarkán.

Zálogcédulát,

briliántot, gyöngyöt, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Kitűnő fegyverek

öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadisznek. Wernld gyaloglági fegyver 5 kor., szurony hüvelylyel 1 K Wernld lovassági karabély 16 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szurronnyal 25 K. fegyverszif 1 korona, tölteny darabja 10 fill. Katonai puskműves által kipróbált jó fegyverek. Tiller Mór és Társa udv. szállítóknak, Budapest, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

INGYEN

küld érdekes árjegyzéket fényképezőgépek és kellékekről
Chmura S.
optikai műintézet
Budapest,
IV., Ferenciek-tere 2. sz.

„Hungária” beszélő-gépek
tűcsórnélküliek is kizárolag eredeti első-rangu gyártmány, részlettízésre is olcsón kaphatók,
Deményi és Társa
Budapest, VI., Teréz-kört 4.
Kérjen árjegyzéket.

Singer varrógépek

Kerekpárok, grammofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók

Haban József
Budapest, Almássy-tér 14. javításokat olcsón készít. Képes árjegyzéket ingyen küld.

Még nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételekkel szállítunk háló-, ebédlő-, uriszobák és szalonbutorokat, száloda-, kávéházberendezéseket, rézbutorokat, csillárokat, zongorákat helyben és vidékre. Butoralbum 1 korona. Butorhitel lakberendezési vállalat, VI., Király-utca 8. 12365

Csillárok

részlő és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva, legújantyasabb áron szállít
Schulz-csillárgyár
Róza-utca 109. Poduniczky-utca mellett. Telefon 108-07.

Feltalálók

Utmutatója szabadalmazáshoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjtalanul küldi **Aron és Molnár** szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

Piaczi táskát

viaszos gyermekkötevényeket kereskedőknek olcsón szállít **Galamb Zoltán**, Jászapati. Ingyen csomagolás. Bérmentve szállítás.

Ajtók, Ablakok

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÖLLŐI-UT 123.
Telefon: 62-89.
Alapított 1886-ban

OLÁH GÁBOR: KORUNK HÖSE

Verses regény.
Ára 3 korona.
Kiadja a FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható: **Lampel R.** Könyvkereskedésben (Wodianer F. és Fiai r.-t.) Budapest, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

A magyar memoár-irodalom érdekességei

ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM
Első kötet
Ára 6 korona

Kapható: **LAMPTEL R.** Könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Magán-detektív-

vállalat Budapest, Aggteleki-utca 17. Igazgató: **Kornya János**, államrendőrségnél volt, Frigyes főherceg által kitüntetett hírnévű detektív. Legmegbízhatóbban teljesít nyomozásokat bűnügyekben, családi, személyi, házassági ügyekben, váloperekben, eltűnt személyek, névtelen levelek írója és ismeretlen zsarolók után helyben és vidéken. Megfigyelézeteket, személyeket.

Fiatalemler,

négy polgári végzetű, irodai gyakoroltnak felvételek. Jelentkezni 12-2-ig **Kulesár Sándor** csillárgyárban, Dessowffy-utca 9-11. szám.

MAKAY BÉLA

uj könyve:
A LÁP VIRÁGA
és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbájos világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászkepeket ad, hanem történeteket is kerékít ki.

Ára 4 korona.
Kapható:

LAMPTEL R. Könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

AZ ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete:
A szerelem földi vándorújának 3 fejeződésének csuda-szép, minden részletében lebilincselő regénye.

BÖLSCHÉ: Szerelem

az élők világában.
Két kötet. 1152 oldal.
A két kötet ára 3.00

Eddig megjelentek:
KÖBOR TAMÁS: Memóriák. Nov. (424 old.)
BIRÓ LAJOS: Glória. Novellák (448 old.)
BALZAC: A szárnyszerű. Regény (387 old.) Fordította Barsányi K.
ZOLA: Pascal orvos. Reg. (443 o.) Ford. Gerő A.
DICHENS: Két város. Reg. Ford. Bálint M. (448 o.)
ANATOLE FRANCE: A Pingvinek szigete. Regény. Ford. Bölöny Gy. (320 o.)
CSEHOV: Az orvos felesége és más novellák. (384 oldal).

Minden kötet ára 1.00
Sajtó dát:

TOLSZTOJ: Hadzi-Murát. Regény. - **VOSS R.:** A költő és az asszony. - **Téth Béla:** A boldogasszony dervisze. - **C. F. Meyer:** A szerzetes házassága. - **Heltai Jenő:** Hét sóvány esztendő. - **Maupassant:** Egy élet stb., stb.

Kapható minden könyvtárban, kiadja az Athenaeum Irod. és nyomdai r.-társ.

Különbejárati

szépen berendezett nagy utcai szoba, villanyvilágítással és tüdőszoba-hasznaíttal azonnal kiadó. Cim: **Vörösmarti-utca 61. I. em. 2.**

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban **K S. — Barta József** konzervgyára **Folka** (Szepes-megye).

Saját gyártmányú fűrdőkádak 14 kor.-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor.-tól feljebb. Elváltatok mindenféle kúszivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.

LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselényi-ut. 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

utolsó könyve:
Tövískes látogatóban
Elbeszélések

(Az író könyvalakban még meg nem jelent, utolsó elbeszélései és regénytörvények.)
Ára fűzve 5 korona, vászonkötésben 7 kor.

Kapható:

LAMPTEL R. Könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek

hugycsőfolyás, hujcsőszűkület, hólyagbántalmak, alfesti sebek, hóherlegések, bujaker (syphilis) az önfertőzés utó-következményei, magümlések, elgyengült férfiero, női nemi hajók, máhajok, fehér folyás, idegbántalmak stb. stb. alapos gyors és gyökéres gyógyítására a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és lelkiismeretes gyóymódszánál fogva legjobban ajánljuk

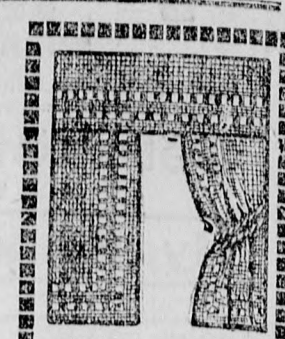
Dr. Garai

hirneves szakorvos
rendelő-intézetét
Budapest, VI.,
Andrássy-ut 28.

FELTÜRÉS NÉLKÜL eredményes gyógyítás levélileg is.
Kívánatra gyógyszeről is gondoskodik.
Rendel. hétköznapon 10 órától 4 óráig és este 7-8-ig. Vasárnap délután 2 óráig.

Ehrlich 606

javított
Joha oltások!
Levelekre azonnal válaszol.

Függöny

Kongressz-szövetek
85 és 110 cm. széles méterje 7/5 fill.-től feljebb! Kérjen mintákat.

Berezi D. Sándor

közimunka nagyiparos
Budapest, VI., Dessowffy-ut. 5.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a **dr. William Hartly** tanár amerikai erőtlap-pora. Soványak tartós, szép test telidomokat nyernek — **Hölgyek** remek keblét. Hat hét alati 20 kiló gyarapodásért jutallást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorba-josoknak nélkülözhetetlen tápszere. Kijuttatva: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. **Köszönő levelek** minden országból. Dobozonként 1 firt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár **Balazs Mór E.** Budapest, VII., Isván-ut 11. II/1. Telefon 156-80.

UJ KÖNYVI!

GYULAI PÁL

KRITIKAI DOLGOZATOK

1854-1861.
Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai essay van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melyely irodalmunk lohatalmasabb kritikuskává és féltelmetes polemikusává küzdöttte fel magát.

Megrendelhető:

LAMPTEL R. Könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes bútorcárabokat részlettízítésre.
Modern lakberendezési vállalat Budapest, IV. kor., Gerőczy-utca 7. sz. U izes butoralbum 1 kor.